

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
<http://www.vlada.si/>

DRŽAVNI ZBOR
LJUBLJANA

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	21-12-2012	
Šifra:	008-05/12-124/1	
Povezava:		
EPA:	856-VI	EU: U449
Sign. zn.:		
Kratice:		

Številka: 54200-14/2012/6
Datum: 20. 12. 2012

Vlada Republike Slovenije je na 42. redni seji, dne 20. 12. 2012 določila besedilo:

- Predloga Deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2013 - junij 2014,

ki vam ga pošiljamo na podlagi drugega odstavka 5. člena Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije ter drugega odstavka 154f člena Poslovnika Državnega zbora.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije in na podlagi 235. člena Poslovnika Državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- Janez Janša, predsednik Vlade Republike Slovenije,
- Karl Erjavec, Minister za zunanje zadeve,
- dr. Janez Šušteršič, minister za finance,
- dr. Vinko Gorenak, minister za notranje zadeve,
- dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje in javno upravo,
- mag. Radovan Žerjav, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Zvone Černač, minister za infrastrukturo in prostor,
- Tomaž Gantar, minister za zdravje,
- Aleš Hojs, minister za obrambo,
- mag. Andrej Vizjak, minister za delo, družino in socialne zadeve,
- dr. Žiga Turk, minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport,
- Franc Bogovič, minister za kmetijstvo in okolje,
- Ljudmila Novak, ministrica pristojna za Slovence v zamejstvu in po svetu,
- državni sekretarji ministrstev.

Dr. Božo PREDALIČ
GENERALNI SEKRETAR

PRILOGA: 1

Številka: 54200-14/2012/6
Datum: 20. 12. 2012

**Predlog Deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah
Evropske unije v obdobju januar 2013 - junij 2014**

Na podlagi drugega stavka drugega odstavka 5. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10 in 107/10) in 110. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10) je Državni zbor Republike Slovenije na seji....., dne..... sprejel

**Deklaracijo o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU v obdobju
januar 2013–junij 2014**

Ob zavedanju nezamenljivega poslanstva in temeljnih ciljev Evropske unije ter vloge Republike Slovenije kot njene članice,
ob ponovni potrditvi zavezanosti evropskim vrednotam in ciljem, kakor so opredeljeni v Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije,
v želji po razvidnih ciljih Republike Slovenije v institucijah Evropske unije, še zlasti v Svetu,
ob upoštevanju 18-mesečnega programa Sveta (1. januar 2013–30. junij 2014) in Delovnega programa Komisije za leto 2013,
ob upoštevanju prednostnih nalog, ki si jih je za to obdobje zastavila Republika Slovenija,

DRŽAVNI ZBOR s to deklaracijo

sprejema temeljne politične usmeritve glede strateških vprašanj, s katerimi se bo Republika Slovenija srečevala pri nadaljnjem odločanju v postopkih sprejemanja zakonodajnih in drugih aktov EU v obdobju januar 2013–junij 2014, ter se v okviru svojih pristojnosti pridružuje skupnim prizadevanjem pri izvajanju te deklaracije.

Prizadevanja za izhod iz krize so priložnost za Slovenijo, za nov in poglobljen trajnostno usmerjen razvoj v okviru Evropske unije.

Za Slovenijo kot državo članico Evropske unije prinaša prihajajoče enoinpolletno obdobje nove in velike izzive. Čas krize je prinesel spremembe v temeljnih pogojih delovanja evropskega in slovenskega gospodarstva, cena slovenskega zadolževanja narašča, zagotavljanje trajne gospodarske rasti je čedalje večji izziv, na finančnih trgih se pojavlja vse večja diferenciacija držav članic EU. Prav tako smo soočeni z omejenimi oziroma čedalje dražjimi naravnimi viri, priče smo velikim spremembam v okolju in posledicam človekovega pritiska na okolje, ki močno

vplivajo na gospodarstvo in kmetijstvo ter na splošno počutje in zdravje državljanov. Evropska unija doživlja nove preizkušnje, potrebne so spremembe v njenem delovanju in ustroju. Kljub težavnim razmeram se lahko nadejamo dejstva, da kriza prinaša tudi izzive, tako glede razvojnih paradigem kot tudi paradigem makroekonomskega razvoja, ki jih Slovenija lahko izkoristi kot dejavna in enakopravna država članica EU. Za to bo uporabila vse vzvode, ki jih nudi Evropska unija, še zlasti njen pravni in institucionalni okvir, vire financiranja in njeno vlogo globalnega akterja.

Slovenija želi dejavno prispevati k razpravi o reformi Evropske unije in njenih institucij, saj je njihovo učinkovito delovanje pogoj za napredek držav članic.

Finančna in gospodarska kriza ter spreminjajoče se razmere v mednarodni skupnosti so izzvale nov premislek o prihodnosti Evropske unije ter predloge za prenovitev njene institucionalne ureditve. Sintagma »več Evrope« v Sloveniji razumemo kot globljo integracijo – ekonomsko, monetarno, javnofinančno in politično; v tem okviru pa večjo učinkovitost, konkurenčnost in demokratičnost EU.

Razpravo o prihodnji ureditvi EU je treba voditi v vseh državah članicah EU kot najširšo možno razpravo, v kateri morajo dejavno sodelovati državljani kot temelj nadnacionalne skupnosti. Le tako bo imel proces preoblikovanja potrebno demokratično legitimnost. Ne glede na to, za kakšno obliko prihodnje Unije se bomo države članice uspele dogovoriti v prihodnjih nekaj letih, je pomembno, da se ne odpovemo nobeni od temeljnih vrednot, do katerih nas je pripeljal zgodovinski razvoj Evrope in ki so v današnjem času ena od najbolj prepoznavnih značilnosti njene identitete.

Na dileme nadaljnega razvoja Evropske unije moramo v Sloveniji najti odgovore v odprti javni razpravi z udeležbo civilne družbe ter strokovne in splošne javnosti. Vključenost javnosti v to razpravo je še toliko bolj pomembna v letu 2013, evropskem letu državljanov. Samo široka razprava z vsemi pomembnimi deležniki slovenske družbe bo prinesla široko sprejeto vizijo o vlogi Slovenije v Evropski uniji in njeni prihodnosti. V tem pogledu si bo Slovenija še naprej prizadevala za večjo preglednost delovanja EU, saj je dostop do dokumentov institucij EU odslej tudi ena od temeljnih državljanskih pravic.

Pomemben vidik dobrega delovanja EU so njene učinkovite institucije, delujoče v skladu s pristojnostmi, ki jih določa temeljna zakonodaja, v njih pa morajo biti uravnoteženo zastopane vse države članice. V letu 2014, ki bo leto evropskih volitev, v Sloveniji pričakujemo, da bo to ponovna priložnost za poglobljeno evropsko razpravo, v kateri bodo svojo vlogo oblikovanja evropske politične zavesti morale odigrati tudi evropske politične stranke.

Slovenija ostaja zagovornica nadaljnega poglobljanja ekonomske in monetarne unije s postavitvijo jasnih pravil delovanja, kar bo pripomoglo k finančni stabilnosti in krepitvi gospodarstva.

Del novih obrisov prihodnje EU že nastaja z vizijo in udejanjanjem v celoti delujoče ekonomske in monetarne unije (EMU). Evropska unija je od začetka finančne in dolžniške krize naredila pomembne korake na poti k zagotovitvi finančne stabilnosti območja evra ter celotne EU. Vendar pa doslej izvedeni ukrepi še niso povrnili zaupanja na finančnih trgih. Finančna kriza je razgalila nekatere pomanjkljivosti v ustroju enotnega valutnega območja, ki nima enake stopnje integracije na ekonomskem, fiskalnem in bančnem področju. Slovenija zato podpira poglobljanje in krepitev EMU s ciljem dosežati močnejšo in vzdržno gospodarsko rast, zaposlovanje in socialno kohezijo. Da bi ohranili enotni trg, mora biti celoten proces vzpostavljanja poglobljene EMU odprt in pregleden tudi za države članice, ki niso del območja evra, pri tem pa morajo biti države območja evra pripravljene sprejeti odgovornost za nadaljnje poglobljanje integracije, četudi ne bi bilo mogoče soglasje o vseh podrobnostih.

Na področju vzpostavitve bančne unije potrebujemo integriran okvir. Slovenija se zavzema za hitro sprejetje pravnega okvira za enotni nadzorni mehanizem in za njegovo izvajanje. Tem

ukrepom morajo slediti tudi preostali elementi bančne unije, ki bodo omogočili njeno celovito delovanje.

V prihodnjem obdobju bo prioriteta Slovenije tudi okrepitev javnofinančnega in ekonomskega stebra EMU. Zavzemamo se za razvoj mehanizmov fiskalne solidarnosti v območju evra v omejenem obsegu, ki bodo v prvi vrsti prispevali k blažitvi posledic uvedbe reform.

Gospodarska rast in nova delovna mesta, učinkovita in delujoča infrastruktura ter delujoč enotni trg so temeljni pogoji za napredek in razvoj Slovenije ter Evropske unije.

Gospodarska rast in ustvarjanje delovnih mest mora ostati prednostna naloga tako Evrope kot Slovenije. K temu mora jasno prispevati tudi prihodnji večletni finančni okvir Unije, ki mora močneje podpreti doseganje ciljev strategije Evropa 2020, torej pospeševanje konkurenčnosti, trajnostne rasti in odpiranja delovnih mest. V zvezi s tem Slovenija podpira čimprejšnji dogovor o prihodnjem večletnem finančnem okviru in še naprej zagovarja ohranitev močne razvojno usmerjene kohezijske politike in politike razvoja podeželja kot pomembnih virov sredstev okoljsko sprejemljivih razvojnih investicij. Ob tem si prizadeva za čimprejšnje sprejetje vseh podlag, potrebnih za uspešen začetek izvajanja prihodnjega večletnega finančnega okvira, ter za čim bolj ciljno usmerjeno in učinkovito porabo sredstev. Slovenija je zato podprla Pakt za rast in delovna mesta, ki so ga junija 2012 potrdili voditelji držav in vlad. Ključni vzvod za doseganje ciljev iz pakta je nadaljnja krepitev enotnega trga, ki pomeni velik potencial za rast slovenskega in evropskega gospodarstva. Slovenija se zavzema za čimprejšnje sprejetje obstoječih in nadaljnjih zakonodajnih pobud s tega področja, še zlasti s področja javnih naročil, intelektualne lastnine, storitev in pretoka delovne sile. Tako za Slovenijo in za Evropo kot celoto pa nedvomno velja, da rasti in novih kakovostnih delovnih mest, predvsem pa popolnega izkoriščanja razvojnih možnosti posameznih regij ne more biti brez uspešne in učinkovite, v primernem obsegu opredeljene kohezijske politike, za kar si Slovenija vseskozi prizadeva. Poleg tega Slovenija poudarja nujnost pravočasnega zaključka pogajanj o zakonodajnem svežnju v letu 2013, saj bo le tako mogoče zagotoviti pripravo potrebnih dokumentov za nemoten začetek izvajanja kohezijske politike v prihodnjem programskem obdobju.

Enotni trg je treba krepiti na področju izgradnje nove infrastrukture in obnove obstoječe – predvsem prometnih, energetske in telekomunikacijskih povezav. Pomemben dejavnik za dvig konkurenčnosti je tudi razvoj enotnega digitalnega trga, katerega celovito delovanje si obetamo do leta 2015. Slovenija se bo zavzemala za popolnoma delujoč enotni trg tudi na področju energije, ki naj bi bil izoblikovan do leta 2014. Za učinkovito delovanje trga bo treba pozornost usmeriti tudi v izgradnjo energetske infrastrukture, opredeliti prednostne koridorje in merila za projekte skupnega interesa.

Za Slovenijo sta oblikovanje in izgradnja prihodnjega enotnega evropskega prometnega omrežja ena od ključnih priorit. Nadaljnja revizija vseevropskih prometnih omrežij zastavlja nove srednjeročne in dolgoročne cilje politike financiranja in gradnje. To je za Slovenijo kot državo na križišču pomembnih povezav med različnimi deli Evrope izrednega pomena.

Zavedamo se pomena vlaganja v raziskave in inovacije kot temeljnega načina za krepitev trajnostne rasti, blaginje državljanov in odpiranja novih delovnih mest z visoko dodano vrednostjo. Slovenija si prizadeva za celovito izvajanje skupnih programov na področju raziskav in inovacij ter krepitev prostega pretoka znanja.

V okviru ukrepov za nove možnosti za rast na enotnem trgu si je treba še naprej prizadevati za izboljšanje mobilnosti delavcev. Slovenija podpira vsa nadaljnja prizadevanja za sprejetje zakonodaje o poklicnih kvalifikacijah in napotitvi delavcev.

Mala in srednje velika podjetja so tako v Sloveniji kot tudi v EU glavni motor gospodarskega razvoja. V današnjih razmerah je treba predvsem vzpostaviti stabilno in učinkovito podporno okolje za podjetja, ki bo omogočalo njihovo rast in razvoj, vključno z lažjim dostopom do ugodnih finančnih virov ter administrativno razbremenitvijo.

Prihodnost Slovenije je v zagotavljanju učinkovite rabe virov in kakovosti bivanja ob ohranjanju zdravega življenjskega okolja, biotske raznovrstnosti ter pridelavi varne in kakovostne hrane.

Gospodarski razvoj mora nujno spremljati reševanje dilem v odnosu do varovanja okolja ter pridelave varne in kakovostne hrane. Slovenija se bo pri razvoju teh politik zavzemala za rešitve, ki bodo dolgoročno vzdržne. Čedalje bolj v ospredje prihaja dejstvo, da morata biti razvoj evropskega gospodarstva in izgradnja ustrezne infrastrukture prilagojena posledicam podnebnih sprememb; upoštevati morata način rabe in dostopnost ter razpoložljivost naravnih virov, obenem pa zagotavljati varno in kakovostno hrano ter zdravo življenjsko okolje. Edino tak pristop ohranja visoke standarde bivanja, kot jih je Evropa uživala doslej.

Okoljska politika mora še naprej jamčiti varstvo ljudi in okolja ter hkrati prispevati h konkurenčnosti njenih držav članic, pri čemer je treba upoštevati specifične gospodarske in finančne razmere tako posamezne države kot globalno. V tem kontekstu se bo Slovenija zavzemala za tiste rešitve, ki bodo ob pogojih varovanja okolja nudile razvojne priložnosti. Tako si bomo prizadevali za nadaljnje vključevanje okoljskih ciljev v sektorske politike in za izboljšanje teh v skladu z najnovejšimi znanstvenimi dognanji o vplivih na zdravje ljudi in okolje. Dodatno se bomo zavzemali za boljše izvajanje obstoječe zakonodaje namesto priprave nove, razen takrat, ko to ne bo nujno potrebno.

Na področju kmetijstva in ribištva si bo Slovenija prizadevala za nadaljnje spodbujanje konkurenčnost in proizvodnjo visoko kakovostnih proizvodov, ob upoštevanju trajnostnih načel, učinkovite rabe virov, zahtev potrošnikov, zdravja ljudi, živali in rastlin. Tudi v prihodnje bo zagovarjala uveljavitev načela kratkih dobavnih verig, se zavzemala za lokalno oskrbo z živili in čim večjo samooskrbo (tudi zaradi negotovosti pri zagotavljanju hrane v svetu), kakor tudi za zagotavljanje čim večje stabilnosti dohodkov v kmetijstvu. Tudi v tem smislu se bo še naprej zavzemala za enakomeren razvoj podeželskih območij in za ohranjanje delovnih mest na podeželju, pri čemer mora biti politika razvoja podeželja za izvajanje ciljev v zadostni meri podprta s sredstvi EU. Z vidika ohranjanja identitete kot ribiške in pomorske dežele se bo v institucijah EU zavzemala za iskanje rešitev, ki bodo omogočale ekonomsko preživetje ribičev in trajnostni razvoj evropskega ribištva in ribogojstva. Pri tem bo še zlasti zagovarjala ustrezno upoštevanje posebnosti in potreb malih ribiških sektorjev v morskih regijah, kot sta Jadran in Sredozemlje.

Slovenija ostaja del območja pravice, svobode in varnosti.

Ob naporih za oživitve slovenskega gospodarstva, izvajanju reform, skrbi za uravnotežen in trajnostni razvoj ostaja zavedanje o Slovenji kot socialni in pravni državi na prvem mestu. Slovenija bo v okviru naporov EU za zagotavljanje območja pravice, svobode in varnosti še naprej namenjala pozornost pravosodnemu sodelovanju v civilnih in kazenskih zadevah, saj so zadevni instrumenti nujni za nemoteno delovanje notranjega trga.

Slovenija si bo prizadevala zagotavljati čim boljšo varnost slovenskih in drugih državljanov EU z nadzorom schengenske zunanje meje. Z nadaljnjo širitvijo se bodo zunanje meje EU v prihodnjem obdobju premaknile, vendar bo schengenski nadzor na slovenski meji nespremenjen. Da bo še naprej omogočen svoboden in hiter pretok ljudi, si bo Slovenija prizadevala, da uporaba napovedanih novih tehnoloških sistemov EU na področju notranje varnosti ne bo omejila že dosežene prehodnosti meja. Čeprav je Slovenija bolj tranzitna kot ciljna država za različne oblike čezmejnih dejavnosti organiziranega kriminala, vključno s prehodom ilegalnih migrantov, bo tej problematiki še naprej namenjala vso pozornost.

Na področju zakonitih migracij bo po sprejetju zakonodaje potrebno njeno pravilno in natančno izvajanje na nacionalni ravni. Enako velja za zakonodajo za vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema. Ne glede na to, da je bil letos narejen občuten napredek pri sprejemanju sprememb zakonodajnih aktov na področju vzpostavitve skupnega evropskega azilnega

sistema, Slovenija z izidom pogajanj v Svetu ni popolnoma zadovoljna. Zato se bo zavzemala za odločen nastop v pogajanjih z Evropskim parlamentom tudi glede preostalih odprtih vprašanj.

Za uveljavitev interesov v regiji sta za Slovenijo ključna nadaljnje regionalno povezovanje in podpora širitvenemu procesu Evropske unije.

Slovenija je močno povezana s svojo širšo geografsko okolico in v tem kontekstu tudi z regijo Zahodnega Balkana. V slovenskem interesu je stabilizacija regije, tako v varnostno-političnem ter v gospodarskem smislu. Pri tem je verodostojna širitvena politika Evropske unije najpomembnejši vzvod za pospeševanje reform v državah, ki se ji približujejo. Slovenija bo zato še naprej ostala trdna zagovornica širitvenega procesa. Delujoča pravna država, spoštovanje mednarodnih zavez, pospešeno sodelovanje in harmonizacija na področju ekonomskih politik ter dobri sosedski odnosi, regionalno sodelovanje in sprava so ključni dejavniki uspešnega približevanja držav Zahodnega Balkana Evropski uniji. V tem smislu bo Slovenija tudi v prihodnje s prenosom svojih izkušenj in znanj pomagala državam Zahodnega Balkana pri vključevanju v EU. Hkrati bo še naprej poudarjala, da je prvi pogoj uspešne pomiritve, dobrih sosedskih odnosov in regionalnega sodelovanja med drugim tudi spoštovanje in izvajanje mednarodnih sporazumov.

Slovenija bo ob podpori in pomoči državam Zahodnega Balkana pri približevanju in v postopku pogajanj skrbno spremljala njihov napredek na vseh področjih, vključno z izpolnjevanjem mednarodnopravnih sporazumov, kakršen je Sporazum o vprašanjih nasledstva, ki je eden od temeljev trajnih in stabilnih odnosov med državami regije, ki jih sporazum zadeva.

Slovenija bo še naprej dejavna tudi v varnostnih prizadevanjih za trajnostno stabilizacijo regije. V tem pogledu je pomembno ohraniti sedanjo raven našega dejavnega sodelovanja v operacijah in dejavnostih EU, Nata in OVSE ter v okviru dvostranskih programov reforme varnostnega sektorja.

Zahodni Balkan ostaja prednostna regija tudi na področju razvojnega sodelovanja. Za tesnejše povezovanje z državami Zahodnega Balkana ter njihovo hitrejše približevanje EU si bo Slovenija prizadevala tudi v okviru konkretnih projektov in drugih dejavnosti, ki se financirajo iz sredstev EU prek instrumenta za predpristopno pomoč.

Za uspešno uresničevanje svojih interesov bo Slovenija še naprej aktivna v regionalnih povezavah. Sodelovanje v regionalnih pobudah, ki jih podpira in usmerja EU, je ena od pomembnih razsežnosti zagotavljanja slovenske prisotnosti v regiji.

PREDNOSTNE NALOGE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DELO V SVETU V OBDOBJU JANUAR 2013–JUNIJ 2014

Horizontalne zadeve

Evropa 2020

Strategija EU za pametno, trajnostno in vključujočo rast Evropa 2020 ostaja ključna podlaga za gospodarsko okrevanje in nadaljnjo krepitev konkurenčnosti Evropske unije, zato si bo Slovenija prizadevala za sprejetje ukrepov za doseganje njenih ciljev. Pomemben element je Evropski semester, v okviru katerega države članice uskladijo svojo proračunsko, makroekonomsko in strukturno politiko. Slovenija zato namenja posebno pozornost izvajanju priporočil za leto 2012. V tej luči podpiramo prizadevanja za učinkovito upravljanje Evropskega semestra in pozdravljamo Letni pregled rasti za leto 2013, ki pomeni začetek novega semestra. Slovenija podpira prednostne ukrepe, da je treba več narediti za zagon rasti in spodbujanje konkurenčnosti ter v boju zoper brezposelnost ob hkratni diferencirani javnofinančni konsolidaciji in krepitvi stabilnosti bančnega sistema. Kot splošni okvir za ukrepanje na nacionalni ravni, ravni evrskega območja in ravni EU za doseganje rasti in delovnih mest so voditelji držav in vlad junija 2012 sprejeli Pakt za rast in delovna mesta, ki ga je podprla tudi Slovenija.

Naslednji večletni finančni okvir 2014+

Glede na dejstvo, da do dogovora o naslednjem večletnem finančnem okviru unije do konca leta 2012 ni prišlo, Slovenija še naprej podpira prizadevanja, da do dogovora pride čim prej, najkasneje spomladi 2013. Podaljševanje pogajanj bi namreč povzročilo zamude pri izvajanju programov naslednjega finančnega okvira, morebitna nezmožnost dogovora pa celo podaljševanje letnega proračuna 2013 v prihodnost, kar bi ob sicer nekoliko večjem obsegu proračuna zaradi nepredvidljivosti srednjeročnega načrtovanja vodilo v nezmožnost izvajanja večletnih projektov. Dogovor je tako v interesu vseh, saj bi imela tako zamik kot nezmožnost dogovora izrazito negativen vpliv pri razvoju in ustvarjanju delovnih mest v Uniji.

Slovenija pri tem še naprej podpira razvojno usmerjenost prihodnjega srednjeročnega finančnega okvira, ki bo v večji meri kot doslej podpiral doseganje ciljev strategije Evropa 2020. V tej luči Slovenija še naprej zagovarja ohranitev močne kohezijske politike in politike razvoja podeželja, saj gre za politiki, ki poleg programov, namenjenih vlaganjem v raziskave, inovacije in izobraževanje, najbolj prispevata k zagotavljanju trajnostne rasti in zaposlovanja. Hkrati gre za politiki, v okviru katerih lahko Slovenija tudi v obdobju po letu 2013 v največji možni meri udejanja zastavljene razvojne cilje. Ravno zato bo Slovenija še naprej nasprotovala drastičnemu zniževanju sredstev na teh področjih.

V letu 2013 se bodo nadaljevala tudi pogajanja o prihodkovni strani predloga večletnega finančnega okvira 2014–2020, tj. sistemu lastnih virov EU, in sicer tako na ravni sprejemanja večletnega finančnega okvira kot tudi na delovni ravni Skupine za sistem lastnih virov EU. Slovenija bo v letu 2013 delovala v skladu s sprejetimi stališči RS.

Ne glede na zamik končnega dogovora pa bo Slovenija kar najhitreje pristopila k pripravi vseh potrebnih izvajalskih dokumentov in konkretnih projektov, na podlagi katerih bo možen čimprejšnji začetek izvajanja naslednjega večletnega finančnega okvira.

Kohezijska politika

Za Slovenijo pomeni kohezijska politika eno izmed ključnih prioritet v pogajanjih o večletnem finančnem okviru, pri čemer si bo Slovenija prizadevala za ustrezen obseg kohezijskih sredstev, ki bo omogočil zadostno raven nujno potrebnih razvojnih investicij v Sloveniji, predvsem za izboljšanje konkurenčnosti, ustvarjanje novih delovnih mest, zagotavljanje čistejšega okolja vključno z visoko kakovostno infrastrukturo. V letu 2013 se pogajanja glede zakonodajnega svežnja na področju kohezijske politike, ki določa vse bistvene vidike izvajanja kohezijske politike v obdobju 2014–2020, nadaljujejo predvsem v okviru trialoga z Evropskim parlamentom. Slovenija, ki je bila v dosedanjem poteku pogajanj uspešna, se bo tudi v letu 2013 zavzemala za kakovosten in obenem čim hitrejši dogovor o zakonodajnih predlogih, saj bo le tako omogočeno, da se do leta 2014 lahko sprejmejo vsi potrebni ukrepi in dokumenti, ki bodo omogočili nemoten začetek izvajanja kohezijske politike v naslednjem programskem obdobju. Vzporedno s pogajanja o zakonodajnem svežnju v Sloveniji potekajo priprave partnerskega sporazuma, ki bo strateška podlaga za pripravo operativnih programov na področju kohezijske politike v obdobju 2014–2020 in s tem za uspešen začetek izvajanja kohezijske politike v naslednjem programskem obdobju. Partnerski sporazum bo vseboval ključne zaveze na nacionalni in regionalni ravni pri implementaciji sredstev skladov skupnega strateškega okvira – Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad, Evropski kohezijski sklad, Evropski sklad za razvoj podeželja in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo.

Institucionalne zadeve

Čeprav razvoj dogodkov evropske agende kaže, da bodo zaradi vse bolj integrirane Evropske unije na koncu verjetno potrebne tudi spremembe temeljnih pogodb, se Slovenija zavzema, da se aktualne rešitve iščejo predvsem v okvirih, ki jih omogočajo obstoječe pogodbe in sekundarna zakonodaja.

Slovenija meni, da bi v prihajajočem obdobju evropske institucije morale dokončati implementacijo obveznosti, ki so jim bile naložene z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe, in sicer na področju izvajanja solidarnostne klavzule, ustanovitve evropskega javnega tožilstva, sprememb zakonodaje na področju dostopa javnosti do dokumentov kot tudi glede predlogov sprememb zakonodaje za večjo vključitev temeljnih človekovih pravic v institucionalno delovanje Evropske unije.

Slovenija podpira idejo in cilje uredbe o statutu in financiranju evropskih političnih strank, saj naj bi ta pripomogla h krepitvi evropske javne sfere in dialoga z evropskimi državljani. Slovenija ocenjuje, da je predlog Uredbe EP o določbah, ki podrobneje urejajo uresničevanje preiskovalne pravice Evropskega parlamenta, nesprejemljiv, tako z vidika institucionalnega ravnovesja v EU kot tudi z vidika načela suverenosti držav članic in načela prenesenih pristojnosti.

Slovenija podpira nadaljevanje pogajanj v smeri oblikovanja novih dogovorov oziroma sporazumov med institucijami EU, pri tem pa se zavzema, da so pristojnosti posamezne institucije v skladu s določbami Pogodb.

Pomemben vidik dobrega delovanja EU so učinkovite institucije EU in uravnotežena zastopanost človeških virov. V sedanji reformi kadrovskih predpisov bo Slovenija zagovarjala vzpostavitev geografskega ravnovesja med zaposlenimi iz vseh držav članic, ob hkratnem ohranjanju načela zaposlovanja na podlagi najvišjih standardov sposobnosti, učinkovitosti in neodvisnosti.

Makroekonomska politika TER EKONOMSKA IN monetarna unija (EMU)

Slovenija podpira pobude za poglobitev in krepitev ekonomske in monetarne unije, katere del je med drugim oblikovanje bančne unije. Morebitno oblikovanje posebnega instrumenta solidarnosti, t. i. fiskalne kapacitete, bi moralo biti pred sprejetjem natančneje opredeljeno tako z vidika financiranja kot pogojev uporabe. Razvijati bi ga veljalo za namen blažitve morebitnih negativnih posledic strukturnih reform in gospodarskega cikla. Slovenija podpira tudi nadaljnje korake k novi zasnovi ekonomskega upravljanja, ki se oblikuje na ravni EU z namenom krepitev nadzora nad fiskalnimi in makroekonomskimi politikami. Pri tem se bo Slovenija osredotočila na uresničevanje in izvajanje sprejetih zavez na način, da bo sledila tudi svojim strukturnim in makroekonomskim izzivom. Pri vseh navedenih pobudah Slovenija podpira izpolnitev zadane časovnice, pri tem pa ne sme trpeti vsebina nove ekonomske in monetarne unije ter zasnova makroekonomskega in fiskalnega nadzora.

Slovenija bo cilje ekonomske politike zastavila skladno s prioritetai na EU ravni ob upoštevanju strukturnih in makroekonomskih okvirov na nacionalni ravni ter jih bo predložila EK v nacionalnih dokumentih v okviru evropskega semestra (Nacionalni reformni program in Program stabilnosti).

Finančne storitve in prosto gibanje kapitala, bančna unija

Slovenija podpira ustanovitev integriranega finančnega okvira, katerega prvi korak predstavlja enotni mehanizem bančnega nadzora z osrednjo vlogo Evropske centralne banke (ECB). Podpira tudi nadaljnjo izpeljavo celotnega regulatornega okvira, vključno z ustrežno ureditvijo okvira za reševanje finančnih institucij in jamstva za vloge ter izvajanje sprejetih predpisov.

Prav tako se Slovenija zavzema za konsistentnost rešitev v vseh zakonodajnih predlogih, ki se nanašajo na regulacijo bank in nadzor nad njimi (npr. zakonodajni predlogi v zvezi s kapitalskimi zahtevami ter sanacijo in reševanjem kreditnih institucij in investicijskih podjetij).

Slovenija podpira prizadevanja Evropske komisije, ki so usmerjena v iskanje ustreznih načinov regulacije vzporednega bančnega sistema, saj le-ta kljub izpostavljenosti enakim tveganjem kot tradicionalne finančne institucije ni podvržen enako strogemu nadzoru in pravilom glede poslovanja.

Z zanimanjem pričakujemo pregled Evropskega sistema finančnega nadzora s strani Komisije, ki je napovedan v uredbah o ustanovitvi evropskih nadzornih organov

Obdavčitev

Slovenija je podprla podpira uvedbo davka na finančne transakcije tako na ravni celotne EU kot tudi na ravni ožje skupine držav članic EU, podpira pa tudi predlog za okrepljeno sodelovanje določenih držav članic EU, saj le-ta sledi enakim ciljem, kot so opredeljeni s prvotnim predlogom direktive. Slovenija je tudi sopolpisala zahtevo za začetek postopka okrepljenega sodelovanja. Slovenija meni, da je davek na finančne transakcije mogoče uporabiti kot vir financiranja proračuna EU le, če bo ta davek uveden na ravni celotne EU, razen če se državam članicam, ki bi uvedle davek na finančne transakcije, zagotovi sorazmerno zmanjšanje njihovega prispevka v proračun EU na drug način.

Slovenija podpira spremembe in dopolnitve Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti ter nadaljnje delo na področju pogajanj o prenovitvi sporazumov o ukrepih, enakovrednih tistim iz omenjene direktive, s Švico, Lihtenštajnom, San Marinom, Andoro in

Monakom, saj so namenjeni preprečevanju finančnih goljufij in zaščiti finančnih interesov Skupnosti.

Slovenija pozdravlja predlog celovite spremembe energetske direktive, saj je pomemben instrument pri doseganju že zastavljenih ciljev na področju blaženja podnebnih sprememb, je v skladu z izhodišči strategije prehoda na nizkoogljično družbo in bi lahko pomenila podlago za koordiniranje zelene javnofinančne reforme. Tako vključevanje okoljske komponente v obdavčitev energentov in električne energije za Slovenijo ni sporno, saj jo že upošteva pri oblikovanju višine trošarin na energente. Slovenija podpira predlog Komisije za črtanje določbe, ki omogoča nižjo obdavčitev rabe plinskega olja za komercialni prevoz blaga in potnikov, kar ni v skladu s cilji prenove energetske direktive, saj sektor prometa povzroča velik delež izpusta toplogrednih plinov in otežuje prizadevanje Slovenije za doseg sprejetih obveznosti iz Kjotskega protokola.

Slovenija je zadržana do predloga direktive o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (Common Consolidated Corporate Tax Base – CCCTB). Slovenija meni, da je predlog – zlasti za majhne ekonomije – zelo zahteven za implementacijo ter izvajanje. Na sistemski ravni ima predlog pozitivne in negativne učinke, upošteva zlasti, kakšne bodo morebitne končne rešitve.

Slovenija podpira predlog o spremembi direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost glede mehanizma za hiter odziv v primerih goljufij na področju DDV. Slovenija podpira prizadevanja Komisije za takojšnje ukrepanje v primeru velikih in nepričakovanih goljufij na področju DDV v določenih gospodarskih sektorjih.

Letni proračun

V vsakoletnem utečenem postopku sprejemanja letnih proračunov EU si bo Slovenija prizadevala za sestavo proračuna, ki bo sledil medinstitucionalnemu dogovoru o večletnem finančnem načrtu. Vsebinsko bo namenila posebno pozornost sredstvom za kohezijsko in strukturno politiko ter politiko razvoja podeželja. V splošnem bo zagovarjala takšen obseg proračuna EU, ki bo hkrati omogočil nemoteno izvajanje vseh politik in vplačevanje v proračun EU skladno z dejanskimi potrebami po plačilih.

Statistika

Slovenija se bo s svojimi predstavniki na vseh ravneh dejavno vključevala v postopke odločanja ter priprave, usklajevanja in sprejemanja zakonodajnih aktov v zvezi s statistiko. Prizadevala si bo za usklajevanje z vsemi zainteresiranimi stranmi že na zgodnji stopnji oblikovanja zahtev po novih statističnih podatkih.

Zavzemala se bo predvsem za ustrezne spremembe Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 223/2009 o evropski statistiki, ki dopolnjuje obstoječi pravni okvir za evropsko statistiko. Glavni cilj predloga je nadaljnja krepitev upravljanja evropskega statističnega sistema za ohranitev njegove visoke verodostojnosti in za ustrezen odziv na potrebe po podatkih. Najpomembnejši področji predloga sta strokovna neodvisnost nacionalnih statističnih uradov ter podpis t. i. »zavez za zaupanje v statistiko« s strani držav članic. Slovenija predlog uredbe načeloma podpira, nasprotuje pa uvedbi »zavez za zaupanje v statistiko«. To so politične deklaracije, ki naj bi zavezale vlade držav članic, da bodo zagotavljale ustrezno institucionalno okolje nacionalnim statističnim uradom, tako da bodo le-ti lahko pripravljali statistiko ustreznosti in s tem ohranjali zaupanje javnosti v statistiko. Slovenija pa ima določbe, ki bi bile vključene v »zavezo za zaupanje v statistiko«, vsebovane že v Zakonu o državni statistiki.

ENOTNI TRG IN INDUSTRIJA

Enotni trg

Vloga enotnega trga pri zagotavljanju konkurenčnega poslovnega okolja za podjetja, povečanju izbire za potrošnike ter ustvarjanju novih delovnih mest je ključna za doseganje ciljev strategije EU 2020. Enotni trg se mora tudi v prihodnje prilagajati, da bi podjetja in potrošniki lahko v celoti izkoristili njegov potencial. Evropska komisija je oktobra 2012 predstavila Akt za enotni trg II, ki predstavlja dopolnitev Akta za enotni trg iz aprila 2011 in vsebuje dvanajst konkretnih prednostnih ukrepov s področij integriranih omrežij, čezmejnne mobilnosti prebivalstva in gospodarskih subjektov, e-gospodarstva in socialnega podjetništva, kohezije ter zaupanja potrošnikov, ki naj bi prispevali k dodatni krepitvi enotnega trga. Slovenija bo še naprej aktivno sodelovala pri doseganju soglasja pri zakonodajnih in drugih aktih Unije, ki se že obravnavajo na podlagi prvega Akta za enotni trg, iz drugega pa bodo posamezni predlogi predstavljeni Svetu in Evropskemu parlamentu v prvem četrtletju 2013. Slovenija načeloma podpira predlagane ukrepe v okviru Akta za enotni trg II, ki jih razume, kakor je v svojem poročilu o delovanju enotnega trga že zapisal prof. Monti, kot del »paketnega dogovora« glede strategije na tem področju. Posebej je naklonjena uresničitvi pobud o elektronskem izstavljanju računov v zvezi z oddajo javnih naročil in izboljšanja varnosti proizvodov ter njihovega nadzora na trgu EU, zadržana pa je do liberalizacije železniških potniških storitev in do predloga o popolni neodvisnosti železniških infrastrukturnih upravljavcev.

Komisija je decembra 2011 sprejela paket direktiv o javnem naročanju z namenom modernizacije in poenostavitve veljavnih pravil javnega naročanja in koncesij. Paket je del Akta za enotni trg in ga sestavljajo trije predlogi: direktiva o javnem naročanju, direktiva o podeljevanju koncesijskih pogodb in direktiva o javnih naročilih naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštne storitve. V zvezi z vsemi tremi predlogi bodo pogajanja z Evropskim parlamentom potekala v začetku leta 2013. Direktiva o javnem naročanju predvideva uvedbo e-javnega naročanja v letu 2016, kar Republika Slovenija podpira. Slovenija pozdravlja načrt Evropske komisije za posodobitev enotnega trga za industrijske proizvode, katere cilj je odprava obstoječih ovir pri trgovanju, še posebej pri proizvodih z visokim potencialom za rast. Namen je tudi zagotoviti višjo usklajenost ustrezne zakonodaje ter poenostavitve njene uveljavitve.

Slovenija pozdravlja pobudo Evropske komisije v zvezi s pripravo strateških prioritet za podelitev mandatov evropskim institucijam za standardizacijo (CEN/CENELEC/ETSI), s pomočjo katerih bi zagotovili podporo EU politikam za mednarodno konkurenčnost, inovacije, digitalno interoperabilnost in tehnološki napredek. Načrtovan neodvisen pregled doseganja strateških ciljev in izvajanja evropskega sistema standardizacije bo dobra dodatna podlaga za opredelitev nadaljnjih nalog na tem področju.

Slovenija se bo še naprej zavzemala za urejanje področja varstva intelektualne lastnine glede posodobitve sistema blagovnih znamk, boja proti piratstvu ter ponarejanju ipd. Poleg tega bo opravila vse potrebno, da skupaj s Portugalsko oblikuje Center za arbitražo in mediacijo, ki bo v okviru Enotnega patentnega sodišča EU prispeval k bolj učinkoviti uveljavitvi patentnih pravic.

Na področju tehnične harmonizacije motornih vozil bo Slovenija posvetila posebno pozornost Predlogu uredbe o poenostavitvi postopka selitve motornih vozil, registriranih v drugi državi članici, na enotnem trgu, katerega splošni cilj je izboljšati delovanje enotnega trga z odpravo upravnih ovir v zvezi s postopkom ponovne registracije motornih vozil. Slovenija načeloma podpira predlog uredbe, opozarja pa na finančne posledice in morebitno administrativno breme, ki bi jih predlog uredbe lahko povzročil v državah članicah.

Za Slovenijo je še vedno prednostna naloga nadaljevanje akcijskega programa za odpravo administrativnih ovir in zmanjšanje zakonodajnih bremen za 25 odstotkov za obdobji 2012 in 2013, predvsem za mala in srednja podjetja, odpravljanje administrativnih ovir, zmanjševanje zakonodajnih bremen, poenostavitev zakonodaje in pospešeno izvajanje presoje posledic predpisov.

Največji poudarek namenjamo procesu razbremenjevanja na področju okolja in prostora, širšemu delovno pravnem področju, koheziji (črpanje evropskih sredstev), področju financ (davki in trošarine ter druge dajatve) in področju gospodarstva (statusno pravne zadeve in poslovna oziroma finančna poročila) ter na področju prenavljanja reguliranih dejavnosti in poklicev.

Slovenija bo podpirala tudi vse aktivnosti za praktično uveljavitev pravil »razumne zakonodaje« tudi v institucijah EU. Tako na ravni delovnih teles EU kot tudi s sodelovanjem v pozivih »enako mislečih držav«, kjer prednjačita Združeno kraljestvo in Nemčija. Pri tem bo Slovenija aktivno sodelovala pri pripravi priporočil in usmeritev na sporočilo Komisije o razumni zakonodaji, ki bo izšla v sredini decembra letos ter na sporočilo Komisije o desetih najbolj obremenjujočih zakonodajnih aktih za mala in srednje velika podjetja, ki bo izšla v začetku prihodnjega leta.

V prihodnjem obdobju je predvidena tudi nadaljnja razprava glede uredbe št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, ki pomeni izpeljavo pravice dostopa iz 255. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Varstvo potrošnikov

Slovenija pozdravlja načrt EK za krepitev varstva potrošnikov na enotnem trgu (zapisano tudi v Aktu za enotni trg II), da pripravi nov predlog direktive o splošni varnosti proizvodov, vključno s krepitvijo sistema nadzora na trgu, ki naj bi bil urejen z novo uredbo na ravni EU, ter tudi druge mehanizme, ki se nanašajo na varstvo potrošnikov.

Industrijska politika in konkurenčnost

Industrijska politika EU temelji na horizontalnih ukrepih v kombinaciji s posebnimi ukrepi za spodbujanje tistih sektorjev, ki to potrebujejo in so bistveni za konkurenčnost industrije EU. Pri tem se pozornost posveča prehodu na nizkoogljično gospodarstvo v celotni vrednostni verigi. Komisija posveča pozornost pravzaprav vsem industrijskim sektorjem. Podlago za to predstavlja vodilna pobuda v okviru strategije EU 2020 o sodobni industrijski politiki za obdobje globalizacije.

Zaradi še zmeraj perečih posledic krize za industrijo v EU je Komisija letos objavila dopolnitve vodilne pobude sodobne industrijske politike, da bi zagotovila močno evropsko industrijo, ki bi pripomogla k okrevanju gospodarstva EU. Pri tem se pozornost še naprej posveča vsem industrijskim sektorjem, saj le-ti prispevajo h krepitvi evropskega gospodarstva. Poleg že znanih ukrepov iz leta 2010 se dodatna pozornost na ravni EU posveča krepitvi naložb v evropsko industrijo (čiste, okoljske tehnologije, inovacije, trajnostna energija), premostitvi razkoraka med dosežki raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij ter trženjem le-teh, boljšemu dostopu podjetij do finančnih sredstev, okrepitvi enotnega trga, pospeševanju izvajanja pobude "razumna zakonodaja", zaščiti pravic intelektualne lastnine, avtorskim pravicam ter zagotavljanju visoko usposobljene delovne sile.

Slovenija pripravlja sodobno industrijsko politiko, ki temelji na splošnih usmeritvah na ravni EU ter se osredotoča prav tako na horizontalne ukrepe, namenjene vsem industrijskim sektorjem.

Podobno kot na evropski ravni Slovenija izvaja posebne prilagojene ukrepe za tiste sektorje, ki to potrebujejo in so posebnega pomena za slovensko gospodarstvo. Izzivi slovenske industrije so podobni izzivom na ravni EU, v prvi vrsti prehod na zeleno gospodarstvo. Slovenija aktivno sodeluje pri pripravi horizontalnih in sektorskih priporočil in usmeritev za izvajanje sodobne industrijske politike na ravni EU in bo takšno sodelovanje zagotavljala tudi v prihodnje.

Osrednjo evropsko politiko za podjetništvo predstavlja Akt za mala podjetja za Evropo (pobuda SBA). Ukrepi so namenjeni okrepitvi konkurenčnosti podjetij v EU s posebnim poudarkom na malih in srednje velikih podjetjih (MSP). Pri tem so prednostni ukrepi v tem trenutku namenjeni ponovnemu oživljanju tovrstnih podjetij v EU, ki jih je gospodarska kriza močno prizadela: boljši dostop MSP do finančnih sredstev, boljši dostop MSP do enotnega trga EU ter na trge tretjih držav, nadaljevanje odpravljanja upravnih bremen ter zagotovitev čim bolj jasne in enostavne evropske zakonodaje za MSP.

Skladno s pobudo SBA na ravni EU izvaja Slovenija nacionalni program SBA. Tudi v prihodnje bo Slovenija aktivno sodelovala v razpravah za pripravo ukrepov, usmeritev in priporočil za krepitev MSP na ravni EU, prihodnje leto pa bo pozornost najprej usmerjena v dokončni dogovor o programih COSME in Obzorje 2020, ki bosta pomemben vir financiranja v prihodnji finančni perspektivi. Slovenija bo prav tako aktivno sodelovala v razpravah o evropskem akcijskem načrtu za podjetništvo, ki ga bo Komisija predvidoma objavila do konca letošnjega leta.

Državne pomoči

Evropska komisija je maja 2012 sprejela sporočilo o posodobitvi področja državnih pomoči, s katero je določila cilje ambicioznega paketa reform. Posodobila bo področja državnih pomoči v ključnih sektorjih (pomoč tveganemu kapitalu, regionalna pomoč, okoljska pomoč, itd.), konec leta 2013 pa bo predstavila Uredbo o splošnih skupinskih izjemah. Republika Slovenija ne nasprotuje vsebini sporočila Evropske komisije o posodobitvi področja državnih pomoči EU, si pa prizadeva, da bi ublažila posledice, ki bodo nastopile v letu 2014 na področju regionalnih državnih pomoči.

Carinska unija

Prenovljen predlog Uredbe o carinskem zakoniku Unije je bil podan zaradi zaostankov na področju uvajanja novih informacijskih tehnologij, uskladitve z novimi določbami Lizbonske pogodbe ter prilagoditve razvoju carinske zakonodaje po letu 2008 ter zaradi nekaterih potrebnih vsebinskih izboljšav. V zvezi s spremembami prenovljenega carinskega zakonika Slovenija zagovarja čim manjše odmike od že sprejetih ključnih razvojno usmerjenih določb ter podpira samo spremembe, ki so nujno potrebne zaradi ugotovljene zastarelosti oziroma neustreznosti glede na razvoj prakse in tehnologije. Ob tem vztraja pri upoštevanju dosežene ravni razvoja in informacijske usposobljenosti organov in gospodarskih subjektov. Republika Slovenija podpira čimprejšnjo uveljavitev novega carinskega zakonika Unije. Republika Slovenija ni naklonjena rešitvam v smeri zgolj spremembe datuma za uveljavitev Uredbe o moderniziranem carinskem zakoniku (plan B), ker bi s tem popolnoma izgubili momentum za nujno potrebno okrepitev in največjo možno harmonizacijo zakonodaje, ki utrjuje konkurenčnost evropskega gospodarstva na mednarodni ravni.

Program Carina 2020 bo prispeval k izvajanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast, in sicer z okrepitvijo delovanja carinske unije. Glavni operativni cilji programa so podpora pripravi, uporabi in izvajanju zakonodaje in politike na področju carin, razvoj evropskih informacijskih sistemov ter najboljših delovnih praks, izboljšanje usposobljenosti carinskih uradnikov in izboljšanje sodelovanja med sodelujočimi državami. Slovenija podpira sprejetje predloga Uredbe o vzpostavitvi akcijskega programa za carino – Carina 2020, vključno z obema

novima izjavama k zapisniku Sveta (izjava v zvezi s preučitvijo prihodnje možnosti financiranja opreme za carinske kontrole iz enega samega fonda in izjava o tem, da program 2020 ne posega v določbe naslova V Pogodbe o delovanju EU).

PROMET, telekomunikacije in energija

Promet

Slovenija bo na področju prometa v okviru krepitve enotnega trga namenila osrednjo pozornost oblikovanju prihodnjega enotnega evropskega prometnega omrežja. Tako bo na področju prometa še naprej posvečala posebno pozornost reviziji omrežij TEN-T (v nadaljevanju TEN-T), ki opredeljuje dolgoročne cilje politike TEN-T do leta 2030 oziroma do leta 2050, med katerimi je navedena tudi vzpostavitev jedrnega (do leta 2030) in celovitega omrežja TEN-T (do leta 2050), kakor tudi opredelitev EU projektov skupnega in obojestranskega interesa. Slovenija načeloma podpira obstoječo revizijo omrežja TEN-T, kakor je bila nazadnje potrjena na Svetu, saj je v pogajanjih uspela uveljaviti vse svoje interese glede vključitev svojih prometnih povezav v celovito omrežje TEN-T, kakor tudi v jedrno omrežje TEN-T, razen uvrstitve železniškega odseka med Letališčem Jožeta Pučnika Ljubljana in Salzburgom ter posledično celotne multimodalne osi na tej relaciji v jedrno omrežje; za uvrstitev slednje se bo Slovenija še naprej zavzemala med pogajanjimi. V povezavi z revizijo omrežij TEN-T Slovenija namenja posebno pozornost tudi instrumentu za povezovanje Evrope (v nadaljevanju IPE), ki predstavlja celostni instrument za vlaganja v prednostne naloge na področju prometnih, energetskih in telekomunikacijskih omrežij EU v obdobju naslednje finančne perspektive od leta 2014 do 2020. Slovenija podpira Predlog uredbe IPE (kot je bil nazadnje potrjen na Svetu), ki vsebuje seznam koridorjev jedrnega omrežja, saj je v tem seznamu vključena v dva zelo pomembna koridorja, in sicer v Mediteranski in Baltsko-jadranski koridor, ter ima jedrno povezavo z Zahodnim Balkanom in možnost sofinanciranja čezmejnih projektov na področju cest. Slovenija se bo v okviru zgoraj navedenih prednostnih nalog na področju izgradnje TEN-T omrežij še naprej zavzemala za uveljavitev in zaščito slovenskih interesov glede poteka V. in okrepitve pomena X. vseevropskega prometnega koridorja, kakor tudi za ohranitev statusa Luke Koper, kot enega pomembnejših severno jadranskih pristanišč EU, ter za njegovo povezavo z zaledjem, pri čemer bo za Slovenijo v prihodnje pomembna predvsem realizacija izgradnje oziroma posodobitve železniških povezav v Sloveniji. Vključenost Slovenije v navedena koridorja zagotavlja sodobno prometno in blagovno povezavo Slovenije z ostalo EU in tretjimi državami, zlasti z Zahodnim Balkanom.

V okviru enotnega trga je za Slovenijo pomemben tudi tako imenovani četrti železniški paket, ki uvaja odprtje notranjih trgov železniškega potniškega prometa konkurenci, zmanjšanje časa začetka trženja voznega parka (z okrepitevijo vloge Evropske železniške agencije) in izboljšanje upravljanja železniške infrastrukture (za krepitev učinkovitosti železniškega prometa in izboljšanje konkurence). Slovenija je zadržana do takojšnje liberalizacije (brez ustreznega prehodnega obdobja) železniških potniških storitev in predlaga prvotno zaključek implementacije že sprejete evropske zakonodaje s področja železniškega prometa. V zvezi s predlagano liberalizacijo notranjega železniškega potniškega trga bi bilo treba zagotoviti, da se pogodba o prevozu potnikov v notranjem in čezmejnem potniškem prometu, sklenjena med Vlado RS in Slovenskimi železnicami od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2019, kot tudi možnost podaljšanja te pogodbe izvrši brez dodatnih pogojev in s tem zagotovi ustrezna stabilnost zagotavljanja obvezne gospodarske javne službe, kot tudi prevoznika, ki po tej pogodbi izvaja tovrstne storitve.

Na področju enotnega trga bo Slovenija namenila posebno pozornost tudi zakonodajni pobudi EU na področju notranjega cestnega trga tako imenovanemu cestnemu paketu, ki naj bi z nadaljnjo odpravo omejitev kabotaže izboljšal gospodarsko in okoljsko učinkovitost cestnega tovornega prometa. V okviru te pobude bodo vzpostavljeni bolj poenoteni konkurenčni pogoji z vključitvijo določb za uporabo socialnih predpisov v državi gostiteljici v primeru dolgoročnega

bivanja voznikov ter določb za bolj poenoteno izvrševanje. Slovenija podpira nadaljnjo poenotenje standardov EU na področju cestnega tovornega prometa, in sicer v smislu nadaljevanja liberalizacije trgov cestnega tovornega prometa (odstranitev preostalih ovir za kabotažo).

Za Slovenijo je pomembna tudi vzpostavitev resnično enotnega trga za pomorski promet, tako imenovanega projekta »Modri pas«, katerega namen je odprava večkratnih kontrol za prevoz blaga v pomorskem promet, ki se prevaža znotraj EU, vključno z večkratnimi carinskimi kontrolami, s ciljem, da se upravno breme za pomorski promet znotraj EU zmanjša na raven, ki je primerljiva z upravnimi bremenami pri drugih vrstah prometa. Slovenija je naklonjena nadaljnjemu delu za poenostavitev administrativnih postopkov v pomorskem prometu ter uveljavitvi prostega pretoka blaga v notranjem trgu z namenom krepitev pomorskega gospodarstva. Med predsedovanjem prihodnjega tria bo Evropska komisija na področju pomorstva objavila tudi Okvir za prihodnjo pristaniško politiko EU (vključno z zakonodajnim predlogom), ki bo spodbujal krepitev učinkovitosti in splošne kakovosti pristaniških storitev, pri čemer bo obravnaval vprašanja obveznosti držav članic glede dobrega načrtovanja pristanišč in povezav z notranjostjo, preglednosti javnega financiranja in pristaniških taks ter prizadevanj za upravno poenostavitev v pristaniščih ter pregled omejitev opravljanja storitev v pristaniščih, pri obravnavi katerih bo Slovenija dejavno sodelovala.

V okviru ukrepov za vzpostavitev enotnega trga na področju letalskega prometa bo Slovenija posvetila pozornost paketu o »Enotnem evropskem nebu« – Enotno nebo II plus (sporočilo, uredba o enotnem evropskem nebu, uredba o Evropski agenciji za varnost v letalstvu), s katerim so obravnavana mnoga vprašanja, ki so ostala nerešena pri razvoju enotnega evropskega neba in ki se nanašajo predvsem na uspešnost zagotavljanja navigacijskih storitev v zračnem prometu in potrebo po razjasnitvi institucionalnega okolja na ravni EU, s čimer bo zagotovljeno, da se vloge in odgovornosti različnih organizacij dopolnjujejo, ne da bi se prekrivale. Slovenija je naklonjena pospešenemu izvajanju ukrepov v okviru projekta »Enotnega evropskega neba«, ki bo izboljšal varnost, zmožljivost, učinkovitost in vpliv letalskega prometa na okolje.

Energija

Enotni energetski trg naj bi bil izoblikovan do leta 2014. Tretji zakonodajni paket bi moral biti izveden že marca 2011, zato bo treba vse napore usmeriti v prenos direktiv. Tudi v naslednjem 18-mesečnem obdobju so zato predvideni ukrepi za dokončno vzpostavitev notranjega energetskega trga EU do leta 2014. Za krepitev vloge potrošnikov bo Komisija sodelovala z državami članicami za zagotovitev, da lahko vsi potrošniki v celoti uveljavljajo pravico do izbire najugodnejše ponudbe, in spodbujala uvedbo pametnih števecv za boljše spremljanje in večji nadzor porabe energije. Ocenjuje se, da bi lahko potrošniki v EU prihranili do 13 milijard evrov letno, če bi se odločili za prehod na najcenejšega obstoječega ponudnika električne energije. Komisija si bo prizadevala tudi za odpravo posredovanja držav pri maloprodajnih cenah energije, ki izkrivlja trge in potrošnikom ne zagotavlja najugodnejše ponudbe. Trenutno maloprodajne cene energije niso regulirane le v devetih državah članicah (Avstrija, Češka republika, Nemčija, Finska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Slovenija, Švedska in Združeno kraljestvo).

Za učinkovito delovanje trga bo treba pozornost usmeriti tudi v izgradnjo energetske infrastrukture. Predlog uredbe o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo nadomešča obstoječe smernice TEN-E in je tesno povezan z instrumentom za povezovanje Evrope, ki bo nadomestil sedanjo finančno uredbo za TEN. Predlog uredbe opredeljuje prednostne koridorje in merila za projekte skupnega interesa. Poleg tega zajema regulativno obravnavo ter področji izdajanja dovoljenj in sodelovanja javnosti v postopku izgradnje

infrastrukture. Slovenija zagovarja pomen čezmejnih vplivov in čezmejne delitve stroškov ter tri prednostne koridorje: (1) elektroenergetske povezave sever-jug v srednjevzhodni in jugovzhodni Evropi, (2) plinske povezave sever-jug v srednjevzhodni in jugovzhodni Evropi ter (3) južni plinski koridor. Znotraj teh koridorjev bo Slovenija uveljavljala konkretne projekte, ki bodo kandidirali za status projekta skupnega interesa. Takšni projekti bodo omogočili bolj zanesljivo oskrbo z energijo.

V letu 2013 bo aktualna obravnava dveh zakonodajnih pobud s področja obnovljive energije. Spreminja se direktiva o obnovljivih virih energije v delu, ki se dotika vprašanja trajnostnih meril za biogoriva, Evropska komisija pa pripravlja tudi predlog trajnostnih meril za biomaso. Za Republiko Slovenijo je v razpravah o spodbujanju rabe biogoriv pomembno, da rešitve ne povzročijo manjše samooskrbe s hrano in izgube najkakovostnejših zemljišč za pridelavo hrane ter izgube biotske raznovrstnosti doma in po svetu; da ustvarijo enake konkurenčne pogoje za proizvajalce biogoriv ter da ustrezno prispevajo k doseganju ciljev za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Slovenija je zadržana do predlaganih meril trajnosti za biomaso, saj vedno poudarja enotna merila trajnostnega gospodarjenja z gozdovi (za vse gozdno-lesne sortimente enako, brez favoriziranja le enega sortimenta iz gozda, npr. lesne biomase). Energetska izraba lesne biomase iz gozdov je pomemben obnovljivi vir energije, vendar mora zagotavljati trajnostna merila celotnega gozda kot ekosistema in upoštevati vse funkcije gozda.

V prihodnji evropski energetske politiki se pričakujejo aktivnosti tudi na področju energetskih tehnologij in inovacij. Nadaljevalo se bo spodbujanje razvoja energetskih tehnologij v skladu z energetskega načrta do leta 2050, spodbujanje ukrepov v zvezi z raziskavami na področju energije, predstavitvami in razvojem trga na ravni Evropske unije ter odstranitve tržnih, regulativnih in vedenjskih ovir za razvoj trga energetskih inovacij (v okviru programa Inteligentna energija – Evropa III).

Telekomunikacije in informacijska družba (digitalna agenda)

Enotni digitalni trg mora biti dokončan do leta 2015. Slovenija podpira cilje digitalne agende in se strinja, da je v prihodnje treba skrbeti za pospešen razvoj tega področja.

Za razvoj širokopasovnih omrežij in digitalnih storitev bo treba doseči dogovor glede predloga uredbe za vseevropska telekomunikacijska omrežja, ki je v obravnavi. Slovenija meni, da uredba pomeni pozitivno usmeritev pri podpori projektom, ki lahko prispevajo k večji konkurenčnosti evropskega gospodarstva, medsebojni povezanosti in interoperabilnosti nacionalnih omrežij kot tudi dostop do teh omrežij ter podpirajo razvoj enotnega digitalnega trga.

Boljšo širokopasovno pokritost bo omogočala tudi pobuda glede zmanjševanja stroškov za namestitve širokopasovne infrastrukture. Cilj predlagane uredbe bo bistveno zmanjšanje stroškov namestitve visokohitrostnih širokopasovnih omrežij po EU. To bi spodbudilo naložbe v skladu s specifičnimi cilji digitalne agende o hitrem internetu.

Slovenija tudi podpira in pozdravlja predlog uredbe o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu, saj celovit evropski čezmejni in medsektorski pravni okvir za storitve elektronske identifikacije, preverjanje pristnosti, elektronski podpis in z njimi povezane pomožne skrbniške storitve pomeni prvi pogoj za odpravo

razdrobljenosti evropskega digitalnega trga in povečanje zaupanja v čezmejne e-storitve ter s tem odpravo ključnih ovir za zagon digitalnega gospodarstva.

Neizkoriščen potencial pa predstavljajo informacije javnega sektorja, ki so pomemben primarni material za proizvode in storitve z digitalno vsebino. Med ukrepi, ki jih je Komisija sprejela v okviru Digitalne agende, je zato tudi prenova direktive o ponovni uporabi informacij javnega sektorja. Slovenija v splošnem podpira cilje predloga spremembe direktive o ponovni uporabi, predvsem prizadevanja za omogočanje čim večjega obsega ponovne uporabe podatkov in čim bolj enostavnega in učinkovitega postopka pridobitve podatkov za ponovno uporabo.

E-uprava ostaja ključna pri podpori enotnemu trgu EU, ustvarjanju konkurenčne Unije ter pri uresničevanju potreb državljanov in podjetnikov. Prav tako je njena vloga pomembna pri zagotavljanju učinkovitosti in uspešnosti javne uprave. Slovenija si prizadeva za izvajanje elektronskih storitev e-uprave, ki bodo omogočale čezmejno opravljanje storitev. Smernice tega razvoja so dane v Digitalni agendi in Akcijskem načrtu za razvoj e-uprave na ravni EU do leta 2015, politična podlaga za te smernice pa je bila dogovorjena že leta 2009 v ministrski deklaraciji, sprejeti na konferenci v Malmöu. Ena od glavnih prioritet razvoja slovenske e-uprave je izpolnjevanje zahtev Direktive o storitvah na notranjem trgu. Slovenija si prizadeva vzpostaviti enostavno okolje, dostopno prek sodobnih e-storitev, za lažji vstop na trg in poslovanje, tako za domače kot tudi za tuje državljane in poslovne subjekte. V ta namen se vzpostavlja poslovni portal, ki bo svojim uporabnikom ponudil celovite informacije in elektronsko podporo urejanju vseh formalnosti, ki jih poslovni subjekti potrebujejo za svoje poslovanje oz. opravljanje storitev. V ta namen se v elektronske rešitve uvaja vrsta funkcij, ki bodo zagotavljale interoperabilnost na nacionalni ravni kot tudi čezmejno interoperabilnost. Pri slednji je pomembno sodelovanje z drugimi državami in Evropsko komisijo. Slovenija sodeluje v različnih pilotnih projektih velikih razsežnosti v okvirnem programu za konkurenčnost in inovacije (CIP), ki pomagajo državam članicam doseči interoperabilnost svojih storitev.

Septembra 2013 se bo iztekel tudi mandat Evropski agenciji za varnost omrežij in informacij (ENISA). V zaključni fazi je zato nova uredba, ki bo nadomestila obstoječo. Slovenija meni, da je treba delovanje Evropske agencije za varnost omrežij in informacij posodobiti in okrepiti, da se bo lahko učinkovito in prožno odzivala na izzive, povezane z varnostjo omrežij in informacij in bo resnični center znanja, od katerega bodo imele koristi države članice, institucije, gospodarstvo, potrošniki in državljani EU.

VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJA

Visoko šolstvo

Prihodnja predsedstva v ospredje postavljajo kakovost in pravičnost izobraževanja, na področju visokega šolstva pa bodo prednostno obravnavala mednarodno, socialno in regionalno dimenzijo visokega šolstva.

Odprt dostop do visokega šolstva in neovirano dokončanje študija, mednarodna mobilnost ter zaposljivost visoko izobraženih kadrov so med ključnimi cilji Slovenije, ki bodo neposredno krepili konkurenčno sposobnost slovenskega gospodarstva in EU.

Za doseg te ciljev si bo Slovenija prizadevala okrepiti sodelovanje visokošolskih institucij z gospodarstvom pri oblikovanju in izvajanju študijskih programov, ki bodo nudili visoko izobraženim kadrom kompetence, potrebne za hiter in učinkovit odziv na potrebe trga dela.

Slovenija se bo zavzemala za večjo internacionalizacijo visokega šolstva kot enega od ključnih elementov kakovosti in razvoja visokošolskega sektorja. Internacionalizacija z virtualno mobilnostjo, mednarodnim sodelovanjem visokošolskih institucij v mrežah, projektih in pri izvajanju skupnih študijskih programov ter s fizično mobilnostjo tako študentov kot visokošolskih učiteljev in sodelavcev spodbuja pridobivanje znanja in izboljšuje kulturne in komunikacijske kompetence diplomantov.

Na področju socialne dimenzije visokega šolstva si bo Slovenija prizadevala za ustrezno zastopanost oz. vključevanje posameznih družbenih skupin v visoko šolstvo. Zato bo razvila mehanizme prepoznavanja skupin, ki so podpovprečno zastopane v visokem šolstvu, in preučila razloge za te razlike. Oblikovali se bodo tudi sistemi spremljanja študentskega telesa in odkrivanja ovir za učinkovit študij ter na podlagi ugotovitev sprejemali ukrepi za uspešno dokončanje študija – predvideno je npr. poenotenje sistema socialnih transferjev za študente.

Raziskave, razvoj in inovacije

Evropska unija se zaveda pomena vlaganja v raziskave in inovacije kot temeljne metode za krepitev rasti, blagostanja državljanov in odpiranje novih delovnih mest z visoko dodano vrednostjo v Evropi. Tako tudi program Evropa 2020, katerega del je prvič poenoten evropski finančni okvir za raziskave in inovacije Obzorje 2020 s predvidenim proračunom 80 milijard evrov, opredeljuje raziskave in inovacije kot osrednjo gonilno silo za doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti ter konkurenčnosti EU na globalni ravni. V tem kontekstu so se tudi države članice, med njimi torej tudi Slovenija, zavezale k cilju EU, da bodo do leta 2020 dosegle cilj vlaganj javnih in zasebnih sredstev v raziskovalne dejavnosti v skupni višini 3 odstotkov BDP. Predvsem bi pa bilo treba v času recesije znatno pospešiti oblikovanje Evropskega raziskovalnega prostora (ERA), ki lahko med drugim pripomore k zmanjšanju razdrobljenosti raziskav v Evropi in s tem k večji učinkovitosti javnih vlaganj ter izgradnji kritične mase odličnosti.

Kljub ozaveščenosti, da je na raziskavah in inovacijah temelječe znanje najmočnejša valuta konkurenčnega gospodarstva, pa kazalniki znanstvene kakovosti, odličnosti in učinka kažejo na slabšanje položaja EU v svetu in na stalno preseljevanje nadarjenih znanstvenikov. Na agendi EU so tako nujni ukrepi oziroma njihovo čimprejšnje izvajanje za izboljšanje uspešnosti raziskav za spodbujanje rasti in ustvarjanje delovnih mest. EU mora namreč za čim večji prispevek programa Obzorje 2020 povečati učinkovitost, uspešnost in odličnost tako javnih raziskovalnih sistemov kot poglobiti sodelovanje z zasebnimi raziskovalnimi sistemi.

Slovenija bo tudi v prihodnje delovala v skladu s svojimi splošnimi prednostnimi cilji: povečati število raziskovalcev, dograjevati in izpopolnjevati velike raziskovalne infrastrukture, uveljavljati vseživljenjsko učenje in odpraviti administrativne ovire za pretok raziskovalcev. Večji poudarek želi dati izboljševanju možnosti za razvoj raziskovalne kariere z družinam prijaznimi modeli, kar bi pritegnilo več žensk in pripadnikov mlajše generacije.

Slovenija si je v okviru strategije EU 2020 zadala cilje, da vlaganja v raziskave in razvoj dosežejo 3 % BDP. S tem je bila v ospredje postavljena potreba tako po javnih kot zasebnih vlaganjih v raziskave, razvoj in inovacije, večji poudarek kot na vložkih pa mora biti na učinkih. Tako si je treba še naprej prizadevati za povečanje učinkovitosti javnih vložkov, izboljšanje okvirnih pogojev za zasebne raziskave in razvoj v EU ter pametno politiko javnih vlaganj, ki pritegnejo dodatna zasebna sredstva, kamor so naravnani številni ukrepi strategije EU 2020.

IZOBRAŽEVANJE, MLADINA, KULTURA, ŠPORT

Izobraževanje in usposabljanje

Da bi EU ostala konkurenčna na globalni ravni, potrebuje državljane z ustreznimi znanji in spretnostmi. Strategija EU 2020 poudarja pomembno vlogo izobraževanja in usposabljanja za doseganje gospodarske rasti, višjo zaposlenost in socialno kohezijo. Sklepi Evropskega sveta 4. 2. 2012 so poudarili pomen izobraževanja; ministri za izobraževanje so novembra 2011 prepoznali ključno vlogo investiranja v izobraževanje, da bi spodbudili rast in zaposlenost. Februarja 2012 je Svet sprejel skupno poročilo o izvajanju strateškega okvira za sodelovanje na področju izobraževanja "ET 2020", ki poudarja pomen učinkovitih investicij in reform v izobraževanju in usposabljanju za izhod iz trenutne finančne, gospodarske in socialne krize v Evropi.

Pomanjkanje znanstvenih podatkov in ustreznih raziskav med kakovostjo izobraževanja in gospodarsko rastjo pomeni oviro. Učinkovite in kakovostne investicije v izobraževanje in usposabljanje bi lahko postavile temelje za hiter izhod iz krize in trajnostno gospodarsko rast v EU. Slovenija meni, da bi ta gospodarska rast bila dosežena na način, da se ne le izobraževanje prilagodi potrebam na trgu dela, ampak tudi da pripravimo mlade ljudi, da bodo motivirani in se bodo pripravljene neprestano učiti in na ta način dolgoročno prispevati gospodarstvu in družbi. Slovenija tudi predlaga, da je treba izboljšati sodelovanje med sektorjem zaposlovanja in sektorjem izobraževanja.

Slovenija bo velik pomen posvetila Predlogu uredbe o programu »Erasmus za vse«. Svet je maja 2012 sprejel delni splošni pristop o programu (brez garancijske posojilne sheme). V letu 2013 se bo nadaljevalo sprejemanje programa po rednem postopku. Slovenija zastopa naslednja stališča: večja uravnoteženost dodeljevanja sredstev državam članicam, saj sedanji sistem omogoča velike razlike znotraj EU; potreba po večji sektorski uravnoteženosti programa, kar pomeni, da Slovenija pričakuje večjo pozornost za manjše projekte; ter potreba po večji pozornosti poklicnemu izobraževanju. V naslednjem koraku pogajanj, ko se bo dogovarjalo o uravnoteženi porazdelitvi sredstev po sektorjih znotraj programa kot tudi po aktivnostih, je zato po mnenju Slovenije potreben temeljit razmislek.

V Svetu se bo nadaljevalo tudi delo o garancijski posojilni shemi, ki je del Predloga uredbe EP in Sveta o programu »Erasmus za vse« in za katerega splošni pristop še ni bil dogovorjen. Slovenija pozdravlja uvedbo jamstvene sheme študentskih posojil za magistrski študij v tujini. Uvajanje novega instrumenta, ki povečuje dostopnost študija v tujini in prevzemanje soodgovornosti študentov za njihovo prihodnost je zelo dobrodošlo, a le pod pogojem, da bo enako dostopen študentom v vseh državah članicah.

Slovenija bo velik poudarek posvetila kakovostnemu delu učiteljev in vodstvenemu kadru v šolah in vzgojiteljem v vrtcih. Demografske spremembe, ki zaradi starajoče se populacije vedno bolj vplivajo na socialni sistem, je dodatno obremenila še gospodarska kriza, ki vpliva na vse družbene sisteme, tudi na šolstvo. Učitelji so v tej situaciji še posebej izpostavljeni, saj je na eni strani vse manj otrok, soočajo se z konkretnimi varčevalnimi ukrepi, ki posegajo tudi v eksistenčno osnovo, na drugi strani pa so dnevno v neposrednem stiku z najbolj ranljivimi deli družbe, ki najbolj neposredno čutijo breme krize pri starših in te težave nosijo s seboj v šolo. Težjega položaja učiteljev si skoraj ne bi mogli zamisliti, vendar so to dejstva, ki jih ne moremo spregledati in še manj zanemariti. Slovenija bo izpostavila naslednja dejstva, ki so zanjo najpomembnejša za kakovostno delo učiteljev: premišljena izbira kandidatov za študij pedagoških poklicev (ne zgolj najboljši po znanju temveč tudi z ustreznimi socialnimi kompetencami); mobilnost učiteljev kot pomembno orodje za dvig kakovosti – manj administracije in več možnosti za delo z učenci, dijaki in s starši; več poudarka na inovativnosti učiteljev, saj je dokazano, da imajo le-ti več inovativnih učencev in dijakov; dvig ugleda in vloge učiteljev *tudi* v lokalni skupnosti; uvajanje podjetniškega razmišljanja, ki vključuje tudi socialno povezanost.

Področje poklicnega izobraževanja in usposabljanja je za Slovenijo eno od prednostnih področij. Prizadevala si bo uresničevati kratkoročne cilje, kakor so zastavljeni v »Bruškem komuniqueju«(2011–2014).

Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju evropskega ogrodja kvalifikacij je bilo sprejeto leta 2008. Izvajanje Priporočila naj bi prispevalo k izboljševanju preglednosti, primerljivosti in priznavanju kvalifikacij ter s tem spodbudilo čezmejno mobilnost. Leto 2012 je postavljeno kot mejnik, do katerega naj bi države članice nacionalna ogrodja kvalifikacij umestila v evropsko ogrodje kvalifikacij. Prihodnja predsedstva bodo pregledala stanje na tem področju. Slovenija nacionalno ogrodje kvalifikacij že umešča v evropsko ogrodje kvalifikacij.

Z nacionalnim in evropskim ogrodjem kvalifikacij je tesno povezano področje priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja, kjer si bo Slovenija tako na ravni EU kot na nacionalni ravni prizadevala za priznavanje tako pridobljenih znanj. Slovenija je na tem področju že naredila precej, saj je priznavanje neformalno pridobljenih znanj v Sloveniji možno, seveda pa obstajajo določene sistemske težave, ki pa jih bo treba postopoma razrešiti. Izboljšanje sistema v prihodnosti bo seveda nujno, zahtevalo pa bo sodelovanje različnih resorjev. Kot rok za umestitev neformalnih in pridobljenih znanj v nacionalno ogrodje kvalifikacij je na predlog držav članic postavljeno leto 2018, čeprav je Komisija prvotno postavila rok leta 2015.

Prihodnja predsedstva se bodo posvetila vsebinam pravičnosti in kakovosti v izobraževanju, za kar si bo prizadevala tudi Slovenija.

Mladina

V obdobju januar 2013–junij 2014 bo prednostna naloga na področju mladine socialno vključevanje mladih. V okviru tega ostaja prednostna naloga Slovenije nespremenjena; še naprej bo zagovarjala učinkovito horizontalno mladinsko politiko, ki bo s svojimi ukrepi posegla na vsa področja, pomembna za mlade. Zaradi naraščajoče brezposelnosti mladih bo Slovenija še posebej zagovarjala ukrepe, ki bodo olajšali prehod mladih iz izobraževanja v zaposlovanje in njihov položaj na trgu dela. V tem pogledu bo še posebej pomembno spodbujanje podjetništva in podjetniškega duha med mladimi, kar bo prednostna naloga grškega predsedstva.

Tako kot v preteklosti si bo Slovenija tudi v prihodnje prizadevala za civilno udejstvovanje in participacijo mladih ter povečanje vloge mladinskega dela; razvijala bo ključne dejavnosti,

katerih cilj je spodbujati participacijo mladih. Še posebej bo to pomembno v letu 2013 – letu aktivnega državljanstva.

Strukturiran dialog z mladimi Slovenija prepoznava kot pomembno orodje, ki spodbuja participacijo mladih pri upravljanju javnih zadev in politik, ki zadevajo življenje mladih, zato si bo prizadevala za krepitev strukturiranega dialoga v vseh javnih politikah.

Slovenija podpira naslednjo prednostno nalogo socialne vključenosti mladih, predvsem z vidika dejstva, da je z gospodarsko krizo prav med mladimi največ brezposelnih in se povečuje tudi odsotnost in marginaliziranost mladih na vseh ravneh. Pri tem si bo Slovenija prizadevala za krepitev medresorskega sodelovanja in iskanja sinergijskih učinkov med različnimi resornimi politikami. Pri tem bo velik del naporov usmerjen tudi v družbeno, politično in formalno priznavanje neformalnega učenja mladih in mladinskega dela, kar bo prednostna naloga irskega predsedstva. Še posebej pomembna bo umestitev neformalnega izobraževanja mladih v izgradnjo nacionalnega ogrodja kvalifikacij.

Predlagane prioritete dela na področju mladinske politike so skladne s cilji, opredeljenimi tudi v Nacionalnem programu za mladino v Sloveniji, ki jih bomo lažje dosegli tudi z ustrezno vlogo, ki jo ima Komisija pri izvajanju EU Strategije za mlade. Slovenija poudarja pomen opredeljevanja ciljev, ki naj se dejansko opredelijo tudi s posameznimi finančnimi inštrumenti, ki jih ima EU na voljo in zajemajo vse programe EU, vključno s kohezijskimi sredstvi. Izvajanje Strategije Evropa 2020 mora prispevati tudi k uresničitvi EU Strategije za mlade (2009–2018) in obratno.

Slovenija s svojimi mladinskimi organizacijami dobro sodeluje z deželami Zahodnega Balkana, ki sodijo v poseben sporazum, z državami Vzhodne Evrope pa precej manj, zato bo podpirala pristop celostnega sodelovanja s sosedskimi državami. Z odprtjem novih pobud sodelovanja z državami Vzhodne Evrope in Kavkaza bo tudi Slovenija spodbujena k tesnejšemu sodelovanju in gradnji demokratizacije teh dežel.

Kultura in avdiovizualna politika

Slovenija bo aktivno sodelovala v postopku sprejemanja Predloga uredbe EP in Sveta o programu »Ustvarjalna Evropa« (2014–2020). Akt se obravnava po rednem zakonodajnem postopku. Delni splošni pristop za program (brez garancijske sheme) je bil sprejet maja 2012 in ga je Slovenija podprla, ker so bili v njem pomembnejši argumenti in zadržki v besedilu primerno upoštevani. Novembra 2012 je bil sprejet delni splošni pristop za garancijski instrument, ki je sprejemljiv tudi za Slovenijo, ker je skladen s predhodnim stališčem RS o celotnem programu »Ustvarjalna Evropa«, ki je izpostavljalo prizadevanje za zagotovitev bolj enakovrednega položaja v evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, tako da se upoštevajo države z nizko proizvodno zmogljivostjo ter države in regije z geografsko in jezikovno omejenim območjem. To je v primeru garancijskega instrumenta zagotovljeno z dopolnitvijo posebnega cilja (ki poleg povečanja finančne zmogljivosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev vključuje tudi določbo o prizadevanju za uravnoteženo geografsko in sektorsko pokritost) in tudi z upoštevanjem tega načela pri izboru finančnih posrednikov.

Za program »Evropa za državljane« (2014–2020) je bil maja 2012 sprejet delni splošni pristop, ki ga Slovenija podpira, saj so bili njeni pomembnejši argumenti in zadržki v besedilu predsedstva primerno upoštevani. Programa se sprejema po posebnem zakonodajnem postopku. Slovenija bo pri nadaljnji obravnavi in sprejemanju programa aktivno sodelovala.

Slovenija bo v času predsedovanja prihodnje trojke aktivna na področju udejanjanja v letu 2010 sprejetega Delovnega načrta za področje kulture 2011–2014. Prizadevala si bo za uresničevanje prioritet delovnega načrta, in sicer: kulturna raznolikost, medkulturni dialog ter

dostopna in vključujoča kultura; kulturne in ustvarjalne industrije; kompetence in mobilnost; kulturna dediščina vključno z mobilnostjo zbirke; kultura v zunanjih odnosih; statistični podatki s področja kulture.

Kulturi in medkulturnemu dialogu se priznava velik pomen pri učenju razumevanja vrednot — skupaj z medkulturnimi kompetencami so zelo pomembna kot tudi učinkovita sredstva pri spodbujanju socialne kohezije.

Slovenija si bo tudi v prihodnjem obdobju prizadevala za razvijanje medkulturnega dialoga in razvoj medkulturnih kompetenc kot tudi za vključitev kulturnih tematik v druge politike — predvsem mladinsko in zunanjo politiko, znanost, avdiovizualno politiko ter politiko izobraževanja.

Rezultati študij dokazujejo, da kulturne in kreativne industrije pomembno prispevajo h gospodarski rasti v EU kot tudi k zaposlenosti. Slovenija pozdravlja, da se zavedanje in razprave o prispevku kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, ki so bile doslej preveč omejene le na svet ministrov, pristojnih za kulturo, širijo tudi v druge formacije Sveta, še zlasti v Svet za konkurenčnost. Ta sektor pa se v času krize sooča z resnimi izzivi, kakršne predstavljajo jezikovna in geografska razdrobljenost, težave pri dostopanju do finančnih sredstev in izzivi digitalnega premika ter globalizacije.

Slovenija poudarja, da je za razvoj sektorja nujno treba spodbuditi povezovanje ustvarjalcev ter preostalih gospodarskih sektorjev kot je npr. vključevanje industrijskega oblikovanja v inovacijske projekte podjetij ter na splošno oblikovanja v njihove marketinške strategije na vseh ravneh, od lokalne do nacionalne in ravni EU. Odgovornost za sektor ne sme biti prepuščena zgolj kulturnim politikam; potrebujemo razumevanje na širših ravneh družbenega življenja in celovit (holističen) pristop za vključitev spodbud sektorja v vseh relevantnih strategijah in politikah. Zato je nujno, da na ravni EU zagotovimo primerno zakonsko okolje (zlasti ureditev razmer na področju intelektualne lastnine in davkov), dostop do finančnih virov, spodbujamo sinergije z drugimi politikami ter izmenjavo dobrih praks držav članic.

Slovenija bo v Svetu poudarjala, da je za doseganje globalne konkurenčnosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter promocijo ustvarjalnih posameznikov potreben trajnostni medsektorski pristop tako na nacionalnih ravneh kot na ravni EU.

V okviru delovnega načrta bo na dnevnem redu tudi kultura v zunanjih odnosih. Slovenija se bo trudila krepiti sodelovanje med sektorjema kulture in zunanjih odnosov.

Nadaljevala se bo obravnava in sprejemanje Sklepa EP in Sveta o vzpostavitvi aktivnosti EU za Evropske prestolnice kulture od leta 2020 do 2033. Slovenija podpira predlog nadaljevanja projekta Evropske prestolnice kulture po letu 2019, saj ta ustrezno odgovarja na izzive in identificira težave, s katerimi se soočajo aktualne prestolnice. Slovenija meni, da predlog akta gradi na izkušnjah iz aktualnega ukrepa in ga nadgrajuje v pravo smer, saj bo z njim mogoče zagotoviti tudi geografsko uravnoteženo izvajanje ukrepa. Slovenija pozdravlja vrsto izboljšav, predvsem bolj jasna merila, ter okrepitev spremljajočih dejavnosti v obdobju priprave, izvajanje evalvacij, možnost sodelovanja držav kandidat in potencialnih kandidat. Slovenija podpira ohranitev možnosti, da se mesta povezujejo s sosednjimi regijami. V zvezi s podeljevanjem naziva kulturne prestolnice Slovenija opozarja, da bi veljajo primerno vlogo dodeliti Svetu (v predlogu dokumenta se pristojnost prenaša na Komisijo). Glede podeljevanja nagrade Meline Mercouri pa predlaga izplačilo v dveh delih (3 mesece pred začetkom leta, polovico pa sredi samega leta).

Digitalno predvajanje filmov omogoča cenejšo, enostavnejšo in hitrejšo distribucijo filmov. Večja pretočnost filmov pa omogoča večjo promocijo evropskih del in s tem tudi promocijo kulturne in jezikovne raznolikosti (podnaslavljanje v različnih jezikih, tudi manjšinskih, ki izginjajo zaradi majhnega števila govorcev oziroma neuporabe) ter večjo socialno kohezijo. Največjo oviro pri prehodu na digitalizacijo kinodvoran pomeni strošek nabave digitalnih projektorjev, predvsem pa je strošek digitalne opreme nesorazmerno razdeljen. Finančno breme prehoda na digitalno predvajanje filmov nosijo prikazovalci filmov (kinodvorane), distributerji pa imajo največ koristi (stroški distribucije se močno znižajo, do filmov se lahko dostopa celo prek spleta). Za velike prikazovalce (multiplekse) oziroma komercialne prikazovalce filmov je nabava opreme finančno obvladljiva, pomeni pa velik zalogaj za majhne kinematografe, ki ne morejo posegati po komercialnih modelih financiranja, imajo pa pomembno vlogo prav na področju socialne kohezije.

Slovenija se zavzema za sprejemanje ukrepov, s katerimi bo zagotavljala celotno pokritost svojega ozemlja s kinematografi, ki izvajajo evropsko naravnano programsko politiko, hkrati pa bo sodelovala pri oblikovanju dolgoročnih sistemskih ukrepov, s katerimi bo na globalnem kinematografskem trgu zagotovila promocijo in distribucijo evropskih filmskih del.

Spletna distribucija avdiovizualnih del je relativno nov način dostopa do avdiovizualnih del. Največja ovira za razvoj evropskega spletnega trga avdiovizualnih in glasbenih del so piratstvo, kršenje pravic intelektualne lastnine, fragmentacija trga in neobstoje ureditve čezmejnih avtorskih pravic (multiple territory licensing). Slovenija bo spodbujala Komisijo, naj nadaljuje ukrepe za ureditev pravic intelektualne lastnine na ravni EU in ukrepe za razvoj evropskega spletnega trga avdiovizualnih in glasbenih del, s tem pa bo posledično vplivala na večji obtok ter tudi večjo produkcijo.

Šport

Prednostne naloge Slovenije na področju športa ostajajo v prihodnjem 18-mesečnem obdobju nespremenjene.

Glede gospodarskega vidika športa si bo Slovenija prizadevala za krepitev podatkovne osnove za oblikovanje športnih politik, ki temelji na dejstvih. Slovenija podpira nadaljevanje dela na področju sistematskega zbiranja podatkov, ki bi bili uporabni za oblikovanje politik, saj je bila v skupini prvih držav, ko je nastajal sistem SSA (Športni satelitski račun).

Socialni vidik športa je v Sloveniji zelo poudarjen, saj ima šport v družbi posebno pomembno vlogo ter izredno kohezivno moč, kar je zlasti pomembno za vključevanje marginalnih in drugih skupin v družbo. Slovenija si bo prizadevala pozitivni vpliv športa še nadalje izkoriščati z izvajanjem projektov predvsem na lokalni ravni in zlasti na ravni osnovnih oblik športne organiziranosti ("grassroot sport"), predvsem da bi se nepriviligirane družbene skupine lažje vključile v družbo. Šport je odlično sredstvo za aktivno participacijo državljanov v družbenih procesih, kar bo zlasti poudarjeno v letu 2013 – letu aktivnega državljanstva, za uspešnost v izobraževanju in zaposlovanju kot pomembnima dejavnikoma življenjske blaginje, neprecenljiv vpliv pa ima šport tudi na zdravje.

Na področju integritete športa Slovenija podpira sprejetje vzajemno usklajenih in s civilno športno sfero dogovorjenih strožjih ukrepov na področju boja proti neetičnemu ravnanju v športu, nelegalnim športnim stavam, pranju denarja, prirejanju športnih rezultatov ter proti vsem vrstam zlorab in manipuliranju v športu na nacionalni kot tudi na evropski in globalni ravni. Slovenija meni, da bi pri reševanju tega vprašanja morali strniti moči na mednarodni ravni s sodelovanjem celotne mednarodne skupnosti in še zlasti v tesnem sodelovanju s svetovnim športnim gibanjem na čelu s strokovno športno organizacijo, Mednarodnim olimpijskim komitejem. Slovenija tudi podpira sprejetje mednarodne Konvencije proti manipuliranju v športu, ki jo je v junija 2012 začel pripravljati Svet Evrope. Slovenija se bo tudi vnaprej aktivno

zavzemala za boj proti dopingu v skladu s kodeksom WADA (World Anti-Doping Agency). Glede zastopanja v WADA bo aktivno sodelovala pri pripravi stališč, s katerimi bodo države članice EU enotno in usklajeno nastopale pri ključnih vprašanjih.

ZAPOSLOVANJE, SOCIALNE ZADEVE, ENAKE MOŽNOSTI IN ZDRAVJE

Zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti

Slovenija si bo v skladu z vsakoletnim Nacionalnim reformnim programom dejavno prizadevala za doseganje ciljev strategije EU 2020, in sicer da bo do leta 2020 zaposlenih 75 % prebivalcev v starosti od 20 do 64 let ter da se bo število revnih in socialno izključenih zmanjšalo za 40.000.

Politike zaposlovanja in sociale so eden od bistvenih elementov strategije EU 2020 in načina dela prek evropskega semestra. Slovenija se bo v tem okviru, tudi prek strukturnih reform pokojninskega sistema in trga dela, še naprej odzivala na gospodarske in socialne izzive, povezane z visoko brezposelnostjo in demografskimi spremembami. Komisija je začela z izvajanjem ambicioznega svežnja ukrepov za zaposlovanje, ki določa ključne ukrepe za podporo ustvarjanju novih delovnih mest, ponovno vzpostavitev dinamike trga dela in izboljšanje upravljanja EU. Slovenija sveženj o zaposlovanju vidi predvsem kot ključno vodilo zaposlovalnih politik in podlago za pripravo Nacionalnega reformnega programa 2013, saj dokumenti predstavljajo raznolik sklop tem, nekakšen srednjeročni načrt za doseganje cilja zaposlovanja v okviru EU 2020. Komisija je 5. decembra 2012 predlagala tudi sveženj ukrepov za zaposlovanje mladih, ki temelji na pobudi o priložnostih za mlade ter vključuje predloge o jamstvih za mlade in kakovosten okvir za pripravništva, kar Slovenija načeloma podpira.

V okviru ukrepov za nove možnosti za rast na enotnem trgu bo Slovenija še naprej podpirala prizadevanja za izboljšanje mobilnosti delavcev in povečanje socialne kohezije. Nizka mobilnost kvalificiranih strokovnjakov v EU, boljša zaščita delavcev, ki so napoteni na začasno delo v tujino, boljše usklajevanje ponudbe in povpraševanja na trgu dela so nekateri od ključnih problemov delovanja notranjega trga EU. Zato Slovenija podpira nadaljnja prizadevanja za sprejetje revidirane Direktive o poklicnih kvalifikacijah in Direktive o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev ter izboljšanje delovanja mreže EURES, portala evropskih služb za zaposlovanje, ki še ni v celoti izkoriščen za namene mobilnosti in zaposlovanja delavcev EU. Slovenija opozarja na hiter prenos direktiv na vseh naštetih področjih.

Slovenija bo sodelovala tudi pri morebitni nadaljnji obravnavi predlogov direktiv, kjer že dalj časa ni napredka. Direktiva o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo, je za Slovenijo zelo pomembna, saj bi lahko bistveno vplivala na slovensko zakonodajo na področju organizacije porodniškega in starševskega dopusta. Pri obravnavi direktive bo Slovenija izhajala iz obstoječega stališča. Pri morebitnem novem predlogu Direktive o delovnem času bo Slovenija še naprej zagovarjala potrebo po ohranitvi možnosti izjeme od najdaljšega tedenskega delovnega časa 48 ur (t. i. »opt-out«).

Prav tako bo Slovenija še naprej sodelovala pri sprejemanju Direktive o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost, s katero želi EU vzpostaviti enotno najmanjšo raven zaščite pred diskriminacijo tudi zunaj zaposlovanja, dela in poklicnega usposabljanja. Slovenija podpira tudi nadaljevanje dela na Direktivi o prenosljivosti pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, kjer je ciprsko predsedstvo po večletnem premoru ponovno začelo delo na podlagi predloga iz leta 2007. Slovenija podpira tudi sprejetje Direktive o varovanju delavcev pred tveganji zaradi

elektromagnetnih sevanj ter Predlog uredbe o Programu Evropske unije za socialne spremembe in inovacije, ki sta trenutno še v obravnavi.

Med predsedovanjem prihodnjega tria bo Evropska komisija objavila tudi zakonodajna predloga za posodobitev javnih služb za zaposlovanje (reforma EURES-a v smeri širitve področja uporabe) in Evropsko platformo za boj proti delu na črno, pri katerih bo Slovenija dejavno sodelovala.

Slovenija podpira krepitev integracije načela enakosti spolov v strategiji EU 2020, s posebnim poudarkom na vključevanju žensk na trg dela, odpravi razlik v plačilu med ženskami in moškimi, preseganju stereotipov na področju izobraževanja, zmanjševanju revščine, usklajevanju poklicnega in družinskega življenja ter na zagotavljanju enakosti spolov v odzivih na gospodarsko in finančno krizo. Prav tako podpira nadaljevanje sistematičnega spremljanja izvajanja pekinških izhodišč za ukrepanje.

Med predsedovanjem prihodnjega tria bo zagotovo ena od glavnih tem predlog direktive o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov na neizvršnih direktorskih mestih družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanimi ukrepi. Cilj direktive, ki ga bodo morale zasebne družbe doseči do začetka leta 2020, javna podjetja pa do začetka leta 2018, je 40-odstotna prisotnost žensk na neizvršnih direktorskih mestih družb, ki kotirajo na borzi. Slovenija bo svoje stališče oblikovala po tem, ko bo pridobila vse bistvene informacije glede števila podjetij, ki jih zadeva ureditev v predlagani direktivi ter po posvetovanju z vsemi ustreznimi akterji.

Evropska komisija je pred kratkim (konec oktobra) objavila predlog Uredbe o Skladu za evropsko pomoč najbolj ogroženim. Večina držav je sicer podprla idejo o ohranitvi pomoči, vendar menijo, da je predlog sistema preveč zapleten. Slovenija bo oblikovala svoje stališče, izhajala pa bo iz tega, da mora biti sistem jasen in obvladljiv ter da so se v prejšnjem inštrumentu porabila vsa sredstva.

Zdravje

Evropski sistemi zdravstvenega varstva se soočajo z izzivi, ki so posledica demografskih gibanj in sprememb starostne strukture prebivalstva, naraščanja kroničnih bolezni, pričakovanja ljudi o boljšem dostopu do visoko kakovostne zdravstvene oskrbe in novih zdravstvenih tehnologij ter po drugi strani omejitev in negotovosti zaradi gospodarske in finančne krize. V teh pogojih pričakujemo, da bodo ukrepi in aktivnosti EU usmerjeni v podporo državam članicam pri zagotavljanju vzdržnih in učinkovitih sistemov zdravstvenega varstva in varovanju zdravja prebivalstva. Slovenija bo dejavno sodelovala pri pripravi in sprejemanju teh ukrepov in kot prednostne cilje zagovarjala zmanjševanje razlik v zdravju ter preprečevanje in obvladovanje nenalezljivih kroničnih bolezni, pri čemer je za Slovenijo še posebej pomembno Evropsko partnerstvo za boj proti raku, ki ga Slovenija tudi vodi.

V kratkem pričakujemo predlog revizije direktive 2001/37/ES o izdelavi, predstavitvi in prodaji tobačnih izdelkov, ki naj bi prispevala k preprečevanju kajenja med mladimi in drugimi ranljivimi skupinami ob hkratnem upoštevanju pravil notranjega trga. Slovenija podpira strožje ukrepe na tem področju in si bo prizadevala, da se na ravni EU prepovejo nove oblike nikotinskih in tobačnih izdelkov ter se sprejmejo dodatni ukrepi, ki dokazano prispevajo k zmanjševanju izpostavljenosti tobačnemu dimu, vplivajo na zmanjševanje rabe tobačnih izdelkov in spodbujajo opustitev kajenja pri tistih, ki že kadijo.

V pričakovanju skorajšnjega dogovora v Svetu bo Slovenija pri pogajanjih z Evropskim parlamentom še naprej podpirala sprejetje predloga sklepa o čezmejnih nevarnostih za zdravje. Prav tako bo še naprej podpirala obsežna in tehnično zahtevna pogajanja glede dveh uredb s področja medicinskih pripomočkov in uredbe o kliničnih preskušanjih, ki sta v začetni fazi obravnave. Pomemben predlog, ki je trenutno že sredi zahtevnih pogajanj, je t. i.

»transparentna« direktiva, ki ureja področje cen zdravil in povračil iz javnih sredstev. Slovenija se v postopku obravnave zavzema predvsem za rešitve, ki bodo skladne in sorazmerne nacionalnim prizadevanjem na področju zagotavljanja hitrejšega dostopa do zdravil, s katerimi proizvajalci zdravil želijo oskrbovati trg, in vzdržnosti financiranja zdravil iz javnih sredstev. V okviru politik EU za obvladovanje dejavnikov tveganja za kronične bolezni si bo Slovenija prizadevala tudi za pripravo nove strategije EU za zmanjševanje škode zaradi uživanja alkohola, še posebej na področju zmanjševanja finančne dostopnosti alkohola in nadaljnjega omejevanja čezmejnega oglaševanja in trženja alkoholnih pijač.

Okolje

Med največje izzive in prednostne naloge okoljske politike sodijo oblikovanje prihodnje evropske okoljske politike, podnebne spremembe, učinkovita raba virov, vključno s trajnostno proizvodnjo in potrošnjo, biotska raznovrstnost, upravljanje vodnih virov, varstvo zraka in ravnanje z odpadki. Ustrezno mesto morajo najti tudi okolju prijazni davčni ukrepi in drugi ekonomski instrumenti v podporo prehodu v zeleno gospodarstvo, vključno z okolju prijaznimi subvencijami.

Horizontalna okoljska vprašanja

Slovenija bo nadaljevala prizadevanja za doslednejšo vključitev okolja v sektorske politike EU, zlasti v okviru uresničevanja ciljev vodilne pobude iz strategije Evropa 2020 – »Evropa, gospodarna z viri« – in na njej temelječih ukrepov. Nov okoljski akcijski načrt na ravni EU bo moral natančno opredeliti okoljske prednostne naloge EU do leta 2020 in jih povezati z ostalimi politikami EU. Glede učinkovite rabe virov se bo Slovenija še naprej zavzemala za izboljšanje gospodarske rasti ob hkratnem zmanjšanju rabe virov in spodbujanju eko-inovacij. Za gospodarnejšo rabo naravnih virov so ključni: dosledna vključitev ciljev trajnostne rabe virov v sektorske politike, izvajanje ukrepov za vzpostavitev krožnega gospodarstva, spodbujanje uporabe in upoštevanje metode ocene celotnega življenjskega kroga, raziskave in razvoj v smeri nadomeščanja strateških virov, spreminjanje odpadkov v vir, zagotavljanje podatkov o resnični ceni blaga in storitev, vključevanje zunanjih (predvsem okoljskih) stroškov v ceno izdelkov in storitev. Če bi želeli odgovoriti na vse ključne izzive strategije Evropa 2020, moramo zagotoviti enakopravno vključevanje ciljev trajnostne rabe virov, zato morajo ti čim prej postati sestavni del letnega pregleda rasti in nacionalnih razvojnih programov.

Slovenija meni, da je treba s prenovljeno Direktivo o presoji vplivov na okolje posodobiti in izboljšati njeno povezavo z direktivo IED. Zelo pomembno je, da prenova ne bo povzročila dodatnih administrativnih ovir in bo zagotovila ustrezno upoštevanje okoljevarstvenih zahtev pri dovoljevanju projektov.

Podnebne spremembe

Prehod v nizkoogljično družbo in zmanjševanje odvisnosti od fosilnih goriv sta še naprej v središču razvojnih izzivov Evrope in Slovenije. Podnebne spremembe zahtevajo skladne ukrepe za zmanjševanje izpustov in za prilagajanje nepovratnim procesom v vseh sektorskih politikah. Slovenija bo v nadaljevanju razprav o srednjeročnih ciljnih evropske podnebne politike za leto 2030 in dolgoročnih za leto 2050, na podlagi že sprejetih ukrepov za 2020 podpirala upoštevanje znanstvenih priporočil mednarodnega panela za podnebne spremembe, hkrati pa bo znotraj EU zahtevala pravično porazdelitev bremen potrebnih ukrepov.

V zvezi s tem za Slovenijo ostajajo pomembna naslednja vprašanja: varstvo kakovosti zraka; trajnostna oskrba s hrano; trajnostno in celostno upravljanje vodnih virov za proizvodnjo hidroenergije; trajnostna raba in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter ekosistemskih storitev; trajnostno gospodarjenje z gozdnimi ekosistemi za zagotavljanje njihove okoljske funkcije in vira

biomase, lesa za izdelke, ki skladiščijo ogljik, in ponora ogljika; prostorsko načrtovanje kot eden izmed pomembnih preventivnih instrumentov za prilagajanje podnebnim spremembam – povezano načrtovanje prostorskega in urbanega razvoja.

Pri sprejemanju morebitnih dodatnih predpisov za ustrežnejše delovanje sheme za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov bo Slovenija tudi v prihodnje skrbela za interese slovenskega gospodarstva.

Predpisi, ki bodo urejali področje biogoriv, biomas in CO₂ iz vozil, bodo morali prispevati k doseganju nacionalnih energetske in podnebne ciljev.

V mednarodnih pogajanjih si bo Slovenija prizadevala za pripravo ustreznega mednarodnega globalnega sporazuma v skladu z urnikom, dogovorjenim decembra 2011 v Durbanu ter s sklepi konference pogodbenic decembra 2012 v Dohi.

Glede prilagajanja na podnebne spremembe se bo Slovenija na ravni EU zavzemala za sprejetje skupne strategije EU, podporo prilagajanju s strani drugih programov in politik EU ter za regionalno povezovanje in ustanavljanje regionalnih centrov na območjih s podobnimi podnebnimi spremembami.

Biotska raznovrstnost in biološka varnost

V okviru EU je Slovenija država z izjemno biotsko raznovrstnostjo in visokim deležem območij Nature 2000; zaradi tega ima pomembno mesto pri uresničevanju politike ohranjanja biotske raznovrstnosti v EU. Pri dopolnjevanju zakonodajnega okvira EU si bomo prizadevali za doseganje relevantnih globalnih strateških ciljev za biotsko raznovrstnost prek uresničevanja skupnih ciljev EU za ohranjanje biotske raznovrstnosti do leta 2020 ter za uravnotežene rešitve, ki bodo prinašale koristi za naravo in človeka. Slovenija si bo prizadevala za vključevanje varovanja biotske raznovrstnosti v vse relevantne sektorske politike, še posebej v evropsko kmetijsko in ribiško politiko. Na področju nove biotehnologije in gensko spremenjenih organizmov si bo Slovenija še naprej prizadevala za visoko stopnjo zagotavljanja biološke varnosti za zdravje ljudi in okolje. Zavzemala se bo tudi za poglobitev sodelovanja z institucijami EU na področju presoje tveganja GSO za okolje, zdravje ljudi, živali in rastlin. Prizadevala si bo tudi za iskanje rešitev, ki bi omogočale državam članicam, da lahko same odločajo o pridelavi gensko spremenjenih organizmov, odobrenih v EU.

Vodna politika

Slovenija si bo še naprej prizadevala za učinkovito upravljanje vodnih virov in usklajeno ukrepanje na ravni EU, na vseh področjih varstva, urejanja in rabe voda. Glede na povečevanje nevarnosti skrajnih vremenskih pojavov, kot so poplave ali suše, je treba posebno pozornost nameniti tudi tej problematiki. Upravljanje z vodami je treba integrirati v vse sektorske politike, povezane z rabo vode.

Kakovost zraka

Varstvo zraka je tudi zaradi neugodnih podnebnih razmer, ki lahko že ob relativno nizkih gostotah emisij pripomorejo k visokim koncentracijam onesnaževal v zraku, tradicionalno eno izmed prednostnih področij okoljske politike in ukrepov v Sloveniji. Zato si bo Slovenija prizadevala za nadaljnji razvoj okoljskih politik EU na tem področju. Pri tem bo podprla zlasti politike in ukrepe, ki bodo usmerjeni v zmanjševanje obremenitev v prekomerno onesnaženih urbanih okoljih. Slovenija tudi meni, da bo pri morebitnem nadaljnjem zaostrovanju mejnih vrednosti treba upoštevati specifične nacionalne pogoje držav članic. Ključno je zagotoviti čim večjo sinergijo med varstvom zraka in blaženjem podnebnih sprememb.

Odpadki

V pogajanjih o prenovljenem zakonodajnem okviru si bo Slovenija prizadevala za uvajanje gospodarnega ravnanja z viri, kjer je gospodarjenje z odpadki pomemben člen. Pri tem pa je ključno slediti 5-stopenjski hierarhiji ravnanja z odpadki: preprečevanje nastajanja odpadkov, priprava za ponovno uporabo, recikliranje, drugi postopki predelave, npr. energetska predelava, in odstranjevanje odpadkov. Prizadevala si bo za rešitve, ki ustrezajo tudi majhnim trgov. Pomembno je, da prenova ne bo povzročila dodatnih bremen in upočasnila izvajanja dobrih praks. V skladu z vizijo strateškega okvira (2012–2021) Baselske konvencije se bo Slovenija še naprej zavzemala za varstvo okolja, zdravje ljudi ter okolju primerno ravnanje z odpadki in njihov ustrezen prehod prek meja.

Jedrska varnost

Varnost jedrskih objektov je prednostna naloga Slovenije; upoštevajo se vsi mednarodno veljavni varnostni standardi. Za zdaj Slovenija ne razmišlja o opustitvi možnosti rabe jedrske energije v prihodnje, pri čemer pa mora biti varnost na prvem mestu. Pri upoštevanju rezultatov t. i. varnostnih stresnih testov jedrskih elektrarn v EU in pripravi akcijskega načrta si bo Slovenija tudi v prihodnje prizadevala za učinkovite in strokovne rešitve.

Slovenija bo tudi v prihodnje dejavno vključena v razpravo o novi direktivi o temeljnih varnostnih standardih varstva pred sevanji, obenem pa bo podpirala sklepanje mednarodnih sporazumov Euratom s tretjimi državami na področju sodelovanja pri uporabi jedrske energije in jedrske varnosti.

KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO IN PREHRANA

Kmetijstvo

Na področju kmetijstva ostaja prednostna usmeritev Slovenije njen prispevek in čim večji izkupiček pri reformi skupne kmetijske politike EU (v nadaljevanju: SKP). Nov zakonodajni okvir SKP daje možnost ukrepanja v taki smeri, da bo Republika Slovenija lahko dosegla zastavljene cilje in jih lahko tudi prilagodila svojim razmeram. Republika Slovenija v splošnem ocenjuje, da so pogajanja o SKP korak v pravo smer, na posameznih področjih pa bodo potrebne še nadaljnje spremembe, zlasti glede uvedbe novega sistema neposrednih plačil, ki ostajajo proizvodno vezana, ozelenitve neposrednih plačil in samega obsega sredstev za izvajanje SKP. Če se bo proračun EU za finančno obdobje 2014–2020 zelo zmanjšal in se bodo občutno znižala tudi sredstva za SKP, Republika Slovenija meni, da se s tem lahko razvodeni tudi sama reforma SKP.

Republika Slovenija podpira posodobitev in poenotenje neposrednih plačil. Strinja se tudi s predlogom, da se postopoma ukinejo zgodovinska plačila, vendar pa uvedba enotnega plačila za Republiko Slovenijo ni ustrezen rešitev. Za Republiko Slovenijo je ključno, da lahko tudi v prihodnje dodeli različne višine plačil za njive in travinje oziroma prožnost pri izvedbi novega sistema na ravni držav članic. Republika Slovenija podpira koncept ozelenitve kot druge bistvene novosti v okviru reforme, ni pa še povsem zadovoljna z opredelitvijo in zahtevami posameznih ukrepov. To še posebej velja za ukrepa »ohranjanje trajnega travinja« in »površine z ekološkim pomenom«. V zvezi s slednjim je za Republiko Slovenijo nesprejemljivo, da bi na njivskih površinah, ki so v Republiki Sloveniji po obsegu na prebivalca na repu EU, uvajali praho. Zato Republika Slovenija predlaga izvajanje teh dveh ukrepov na ravni države ali regije in ne na ravni kmetije.

Glede predloga uredbe za razvoj podeželja Republika Slovenija meni, da le-ta zagotavlja primeren in dovolj prožen okvir z ustreznimi ukrepi za pripravo programa, ki bo prilagojen slovenskim potrebam. Ukrepi politike razvoja podeželja so na slovenskem podeželju sprožili

pomemben proces spodbujanja podjetniške in okoljevarstvene miselnosti, kar mora novo programsko obdobje dodatno utrditi in še povečati učinke. Zato je za Republiko Slovenijo ključno vprašanje obsega in razdelitve sredstev za razvoj podeželja za naslednje programsko obdobje med države članice. Republika Slovenija meni, da bi v okviru pretekle učinkovitosti morali upoštevati delež sredstev posamezne države članice v celotnem programskem obdobju 2007–2013 in ne samo v letu 2013. V okviru finančnih določb je za Republiko Slovenijo odprto tudi vprašanje stopnje predfinanciranja in stopnje sofinanciranja s strani EU, predvsem z vidika regij, ki v novem programskem obdobju ne bodo več imele statusa manj razvitih regij.

Gozdarstvo

Kot tretja najbolj gozdnata država v EU Republika si bo Slovenija na področju gozdarstva prizadevala za uveljavitev načel trajnostnega gospodarjenja z gozdovi v okviru vseh pobud na ravni EU in za podpiranje aktivnega upravljanja z gozdovi, s katerim se hkrati uresničuje gospodarska, okoljska in socialna funkcija gozdov.

Veterinarske in fitosanitarne zadeve

Republika Slovenija podpira prizadevanja za sprejetje obstoječih in nadaljnjih zakonodajnih pobud na področju zdravja in dobrobiti živali, zdravja rastlin, rastlinskega reprodukcijskega materiala in uradnega nadzora na teh področjih.

V tej luči si bo Republika Slovenija prizadevala za ustrezno ravnotežje med preventivnimi in kurativnimi ukrepi na področju varovanja zdravja živali in rastlin ter izboljšanja institucionalnih struktur za zagotavljanje hitrejšega in ustrežnejšega odziva v primeru izbruha bolezni in sanitarnih kriz.

Republika Slovenija pozdravlja poenostavitev zakonodaje na področju zdravja živali. Republika Slovenija meni, da je prenova zakonodaje EU v obliki nove uredbe o zdravju živali, ki bo predstavljala krovni zakonodajni akt na tem področju, izrednega pomena, pri čemer pa bo treba paziti na uravnoteženost ukrepov.

Na področju zdravja rastlin Republika Slovenija podpira načrtovane spremembe zakonodaje EU v smeri prenove oziroma posodobitve zakonodaje v okviru nove uredbe o zdravju rastlin in uredbe o trženju rastlinskega razmnoževalnega materiala. Republika Slovenija podpira horizontalno usklajitev obeh področij glede na postopke uradnega nadzora ter sofinanciranja stroškov v okviru varne hrane s strani EU. V tej luči Republika Slovenija aktivno sodeluje pri izboljšanju sistema, da bi pokrila nova tveganja zaradi globalnih sprememb trgovine, podnebja in gospodarskih razmer.

Republika Slovenija podpira tudi spremembe zakonodaje na področju semen in razmnoževalnega ter sadilnega materiala, ki jih prinaša predlog nove uredbe o rastlinskem razmnoževalnem materialu. Ob tem si bo Republika Slovenija prizadevala za jasen in enostaven pravni okvir, ki bo na eni strani spodbujal inovativnost in razvoj na področju in s tem zagotavljal večjo konkurenčnost sektorja, na drugi strani pa omogočal ohranjanje biotske raznovrstnosti in trajnostno rabo rastlinskih genskih virov. Na področju gozdnega reprodukcijskega materiala si bo Slovenija prizadevala za ohranitev ureditve, ki je vsebovana v veljavnih predpisih.

Nadalje Republika Slovenija meni, da mora povečanje kmetijske pridelave ob hkratnem zagotavljanju učinkovite in trajnostne rabe virov stremeti k trajnostni rabi gnojil in pesticidov. Doseči je treba napredek na področjih celostne strategije zatiranja škodljivih organizmov, biotičnega varstva rastlinskih bolezni in škodljivcev, izboljšati uporabo sredstev za varstvo rastlin in zmanjšati emisije toplogrednih plinov, ki nastanejo pri vzreji živali in obdelavi zemlje.

Varna in kakovostna hrana

Republika Slovenija pozdravlja v letu 2012 objavljeno Sporočilo Evropske komisije o Evropskem partnerstvu za inovacije »Kmetijska produktivnost in trajnost« ter podpira načrtovano revizijo

Evropske komisije glede političnega in pravnega okvira EU za ekološko pridelavo v letu 2013. Cilj je vzpostaviti sistem trajnostnega upravljanja kmetijstva in proizvodnjo visoko kakovostnih kmetijskih pridelkov, ki izpolnjujejo zahteve potrošnikov ob uporabi postopkov, ki ne škodujejo okolju, zdravju ljudi ali dobremu počutju živali. Informirana izbira potrošnikov je ključen element v celotni oskrbovalni verigi. Spreminjanje potrošniških vzorcev in s tem povezano izobraževanje (ozaveščanje kupcev) ter informiranje (ustrezno označevanje izdelkov in sam način pakiranja) bi lahko izboljšala raven javnega zdravja, povečala vključevanje zdravih sestavin v proizvode (npr. mleko ali olje z vsebnostjo omega-3 maščobnih kislin), kar bi lahko dosegli z nadaljnjim razvojem hranilnih snovi in z vzrejo živali.

Ribištvo

V okviru reforme skupne ribiške politike Republika Slovenija podpira pobude, ki so namenjene ohranjanju in trajnostnemu upravljanju ribolovnih virov, vendar ob tem opozarja, da je z reformo poleg zagotavljanja trajnostnih okoljskih pogojev treba poskrbeti tudi za družbeno in ekonomsko trajnost. Republika Slovenija zato pozdravlja vse ukrepe, ki gredo v tej smeri.

Z reformo kot tudi s prihodnjim Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo je treba zagotoviti ohranitev in trajnostni razvoj ribiškega sektorja v EU, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti manjšim ribiškim sektorjem, kakršen je slovenski. V tej luči pozdravljamo višjo stopnjo sofinanciranja za mali priobalni ribolov v okviru prihodnje finančne perspektive. V prihodnji finančni perspektivi 2014–2020 bi bilo treba ustrezno nasloviti potrebe ribištva v posameznih regijah kot sta Jadran in Sredozemlje, ne le v okviru reforme skupne ribiške politike.

Čeprav je slovenski ribiški sektor majhen, je za Republiko Slovenijo zelo pomemben; na morju tako z vidika prepletenosti z gospodarstvom obalnih in lokalnih območij kot tudi z vidika ohranjanja identitete Republike Slovenije kot pomorske in ribiške države; na celinskih vodah pa je zelo pomembna dejavnost akvakulture, ki omogoča preskrbo s sveže vzrejenimi ribami. Republika Slovenija bo zato tudi v prihodnje podpirala investicije v ribogojnice, spremljala pripravo strateških smernic za razvoj ribogojstva s strani Evropske komisije ter se zavzemala za upoštevanje specifičnih lastnosti slovenskega ribogojkega sektorja pri pripravi sklepov Sveta v zvezi z ribogojstvom. V letu 2013 bo Republika Slovenija pripravila Nacionalni strateški načrt za razvoj ribogojstva, ki bo v prihodnji finančni perspektivi 2014–2020 prek Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo omogočal ustrezne podpore temu sektorju.

Ribiški sektor (ribolov, ribogojstvo, predelava, lokalni razvoj) bo moral prek svojih funkcij tudi v prihodnje prispevati k ohranjanju in dvigovanju rasti in števila in kakovosti delovnih mest v Republiki Sloveniji in s tem k doseganju prednostnih nalog strategije Evropa 2020.

V okviru pogovorov o izboljševanju delovanja Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (GFCM), katere članica je tudi Republika Slovenija, je stališče Republike Slovenije, da je treba najprej izboljšati zbiranje podatkov ter zagotoviti pripravo skupnih ocen stanja staležev. Pri pogovorih o pripravi možnih večletnih načrtov upravljanja ribjih staležev pa je nujno zagotoviti ustrezen proces koordinacije med tistimi državami članicami GFCM, ki jih bodo ti načrti zadevali.

PRAVOSODJE IN NOTRANJE ZADEVE

Slovenija podpira sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev v okviru EU, ki za obdobje 2010–2014 poteka skladno z usmeritvami iz Stockholmskega programa. Slovenija meni, da se je v drugi fazi izvajanja tega programa treba osredotočiti na prioritete, ki bodo določene po vmesnem pregledu izvajanja tega programa. Analiza izvajanja Stockholmskega programa bo hkrati dobra podlaga za pripravo naslednjega programa za obdobje 2015–2019.

Pravosodno sodelovanje

Slovenija meni, da so v času gospodarske krize izrednega pomena civilni in kazenskoopravni ukrepi, ki se sprejemajo za krepitev enotnega trga in konkurenčnosti EU, ki bodo med drugim okrepili zaupanje vlagateljev v finančne trge EU. Gre za niz ukrepov za olajšanje preživetja podjetij in nudenje novih priložnosti za podjetnike kot tudi zaščito finančnih in drugih interesov EU, posameznikov in pravnih subjektov. Ukrepi so skladni s stališčem Slovenije, da morajo biti pravosodni postopki čim učinkovitejši, čim cenejši in karseda poenostavljeni. Poseben poudarek je treba dati tudi preprečevanju kaznivih dejanj.

Posebno pozornost bomo v prihodnjem obdobju posvetili napovedani novi Uredbi o Eurojustu in s tem povezani vzpostavitvi Urada evropskega javnega tožilca. Urad naj se v primeru vzpostavitve vsaj v začetnem obdobju osredotoča na kazniva dejanja, storjena zoper finančne interese Unije.

Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah

Na kazenskoopravnem področju je Slovenija ena izmed zagovornic približevanja nacionalnih zakonodaj na področju kazenskega materialnega in procesnega prava in meni, da mora skupna podlaga EU vsebovati minimalne procesne standarde v kazenskih postopkih, da se bo načelo vzajemnega priznavanja lahko čim bolj učinkovito izvajalo. Po mnenju Slovenije skupni minimalni standardi prispevajo k medsebojnemu zaupanju med pravosodnimi organi držav članic. Trenutno potekajo pogajanja med Evropskim parlamentom in Svetom o predlogu direktive o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in pravici do komunikacije v primeru prijetja (ukrep C). Slovenija podpira čim višje standarde in čim hitrejšo sprejetje.

Slovenija pozdravlja napredek, ki je bil v Evropski uniji dosežen v kratkem času od začetka obravnave predloga direktive o zamrznitvi in zaplombi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, kot tudi glede predloga direktive o kazenskih sankcijah za trgovanje z notranjimi informacijami in tržno manipulacijo. Svet za pravosodje in notranje zadeve je dosegel splošni pristop o obeh predlogih na decembrskem zasedanju.

Slovenija si bo prizadevala za čimprejšnje sprejetje direktive o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava, saj meni, da bo direktiva pripomogla k boljši zaščiti javnih sredstev Unije in zmanjšanju škode, ki nastaja v proračunu EU zaradi goljufij in podobnih protipravnih dejanj.

Slovenija tudi pozdravlja namero Komisije, da bo kmalu predstavila predlog Direktive o zaščiti evra pred ponarejanjem s kazenskim pravom.

Slovenija je zadovoljna, da sprejetje zakonodaje glede zaščite žrtev kaznivih dejanj poteka po načrtih.

Slovenija kot ena izmed pobudnic direktive o evropskem preiskovalnem nalogu obžaluje, da pogajanja še niso bila zaključena in upa na pozitiven razplet v času naslednjega predsedovalnega tria.

Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah

Na civilnem področju Slovenija pozdravlja predloge, ki gredo v smeri odpravljanja vmesnih ukrepov (eksekvatur), potrebnih za izvršitev sodnih odločb, ki so izdane v drugi državi članici. Ob tem Slovenija poudarja, da morajo biti ohranjene minimalne procesne varovalke za udeležene stranke in po potrebi usklajena kolizijska pravila. Slovenija pozdravlja že sprejeti dogovor na ravni Sveta glede prenove uredbe o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (Bruselj I).

Slovenija izraža podporo predlogu uredbe o uvedbi evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov, katere cilj je olajšanje čezmejne izterjave dolgov v civilnih in gospodarskih zadevah. Zadevna uredba predlaga sprejetje samostojnega evropskega postopka oz. instrumenta za zamrznitev bančnih računov na podlagi enakih pogojev, ne glede na državo, v kateri ima sedež pristojno sodišče.

Slovenija ocenjuje, da je bil dosežen določen napredek glede predlagane zakonodaje o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju premoženjskih razmerij med zakoncema in glede pristojnosti, prava, ki se uporablja, ter priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju premoženjskopravnih posledic registriranih partnerskih skupnosti. Slovenija upa, da bodo pogajanja glede obeh aktov zaključena v času naslednjega predsedovalnega tria. Hkrati Slovenija obžaluje, da predloga ne zajemata tudi "de facto" partnerskih zvez oz. zunajzakonskih skupnosti.

Slovenija na splošno pozdravlja zakonodajni sveženj za okrepitev pravic žrtev v EU, ki bo vzpostavil hiter in učinkovit mehanizem za zagotovitev, da država članica, v katero se ogrožena oseba preseli, brez vmesnih formalnosti prizna zaščitni ukrep v civilnih zadevah, ki ga je izdala prva država članica.

Slovenija ima pomisleke do predloga uredbe o skupnem evropskem prodajnem pravu, saj meni, da ne naslavlja pravih problemov čezmejne trgovine. Hkrati ima Slovenija pomisleke in dvome v dodano vrednost predlaganega instrumenta.

Ostale vsebine s področja pravosodja

Na področju varstva osebnih podatkov Slovenija pozdravlja prizadevanja Evropske komisije za celovito reformo pravnega okvira varstva osebnih podatkov, vendar opozarja na spornost nekaterih predlaganih rešitev. Glavni pomisleki Slovenije so vrsta pravnega akta, vpliv na gospodarstvo in javne finance, skorajda popolni odvzem zakonodajne pristojnosti državam članicam EU, prenos nenadzorovanih zakonodajnih pristojnosti na Evropsko komisijo.

Slovenija pričakuje, da bodo pogajanja glede pristopa EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah v naslednjem obdobju uspešno zaključena.

Slovenija podpira sprejetje obeh finančnih uredb s področja pravosodja, ki določata financiranje programov za obdobje 2014–2020. Slovenija meni, da programa zagotavljata preglednost in poenostavitev izvajanja programov ter s tem lažje financiranje horizontalnih projektov kot so e-pravosodje, izobraževanje v pravosodju in zaščita žrtev, tako v kazenskem kot v civilnem postopku.

Notranje zadeve

Slovenija na področju notranjih zadev deluje v skladu s sprejetimi programskimi dokumenti EU, ki opredeljujejo številna posebna področja kot so zakonite in nezakonite migracije, azil, upravljanje in nadzor meja, policijsko sodelovanje in boj proti organiziranemu kriminalu ter terorizmu.

Zelo intenzivno se bo nadaljevalo delo na področju priprave pravnih podlag za večletni finančni okvir na področju pravosodja in notranjih zadev, ki po novem vzpostavlja dva sklada: Sklad za azil in migracije ter Sklad za notranjo varnost. Sprejetju uredb bo sledila priprava večletnih programov dela za posamezna področja glede na opredeljene nacionalne prioritete in prilagoditev notranje organizacije dela novim finančnim pravilom.

Priseljevanje in azil

Pri sprejemanju zakonodaje na področju zakonitih migracij Slovenija podpira sprejetje predloga direktive o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav v okviru premestitev znotraj podjetja in predloga direktive o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav zaradi sezonskega dela. Po pričakovanem sprejetju obeh direktiv na ravni EU sledi še implementacija v notranjem pravnem redu.

S sprejetjem direktive o premeščencih bo EU postala privlačnejša za ključne delavce v multinacionalnih podjetjih, saj bo zaposlenim iz tretjih držav olajšala vstop in jih izenačila z državljani EU. Direktiva bo tej kategoriji migrantov zagotavljala tudi pravico do takojšnjega združevanja družine. Sprejetje direktive bo povečalo tudi konkurenčnost evropskega gospodarstva in s tem večjih slovenskih podjetij.

Direktiva o sezonskih delavcih bo ohranila pristojnosti držav članic, da same nadzorujejo svoj trg delovne sile, hkrati pa bo vzpostavila pregleden sistem njihovega začasnega prebivanja. Hitrejši postopki za sprejetje in zagotovitev minimalnega obsega pravic bodo preprečevali tudi izkoriščanje delovnih migrantov in nelojalno konkurenco za sezonske delavce, ki so državljani EU. Ker se direktiva nanaša na številna delovna področja, na primer gradbeništvo in na kmetijstvo, bo morala Slovenija po sprejetju te direktive prilagoditi pomemben del domače zakonodaje.

Učinkovit nadzor zunanjih meja EU je ključen za preprečevanje nezakonitih migracij, organiziranega kriminala in terorizma. Z namenom njihovega preprečevanja slovenska policija operativno sodeluje z mejnimi policijami drugih držav in z agencijo EU za zunanje meje (FRONTEX), ki zagotavlja skupna usposabljanja in opravlja različne druge koordinacijske dejavnosti.

Slovenija si bo prizadevala, da uporaba napovedanih novih tehnoloških sistemov EU na področju nadzora zunanje kopenske meje EU ne bo omejila že dosežene stopnje prehodnosti te meje. Slovenija vidi napovedan predlog za uvedbo sistema EU za registracijo vstopa in izstopa kot dobrodošlo pomoč in olajšanje dela mejnih policistov, obenem pa tudi kot pripomoček za boljši nadzor nad dolžino bivanja teh oseb v schengenskem prostoru. Slovenija sicer z zanimanjem pričakuje tudi predlog Komisije o programu evidentiranja dobronamernih potnikov.

V zvezi s predlogom uredbe o novem schengenskem ocenjevalnem mehanizmu in predlogom uredbe o spremembi schengenskega mejnega zakonika v delu, ki se nanaša na ponovno vzpostavitev nadzora na notranjih mejah, Slovenija podpira politične dogovore, ki so bili sprejeti v Svetu. Slovenija tudi obžaluje institucionalni zaplet z Evropskim parlamentom glede obeh aktov in upa, da bosta čim prej sprejeta.

V zvezi z obema aktoma Slovenija še vedno meni, da morajo pri ocenjevalnem mehanizmu države članice EU ohraniti pristojnosti v svojih rokah ob tesnem sodelovanju z Evropsko komisijo. V primeru resnih pomanjkljivosti pri nadzoru zunanje meje pa Slovenija pozdravlja poseben postopek za določitev hitrega odgovora na izjemne okoliščine, ki ogrožajo delovanje schengenskega sistema kot celote.

Slovenija podpira vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema, ki bo prinesel dvig azilnih standardov in povečanje pravic beguncev, obenem pa opozarja na možne negativne posledice prenovljene zakonodaje, katere izvajanje bo odprlo nove možnosti za zlorabe azilnega sistema, naložilo dodatno administrativno breme in povečalo stroške zaradi povečanja obsega pravic prosilcev za mednarodno zaščito. Po sprejetju aktov iz azilnega paketa bosta okvirno potrebni še dve leti za njihov prenos v nacionalne zakonodaje.

Notranja varnost

Slovenija podpira aktivnosti in časovni načrt za izvajanje Strategije notranje varnosti za EU, sprejete na podlagi Stockholmskega programa, in oblikovanje evropskega modela varnosti. Za Slovenijo ostaja pri sodelovanju s tretjimi državami tudi na tem področju prioriteta regija Zahodni Balkan. Slovenija se bo v EU še naprej zavzemala za dobro sodelovanje s temi državami in jih dejavno podpirala v njihovem predpristopnem procesu, pri čemer je posebnega pomena tudi tako imenovani proces Brdo, ki bdi nad harmonizacijo predpristopnega poglavja 24.

Slovenija podpira proces širitve schengenskega prostora na Bolgarijo in Romunijo, ker sta obe državi za vstop že izpolnili vse potrebne tehnične pogoje. Slovenija vstop Romunije in Bolgarije ne pogojuje z dodatnimi pogoji, kot je na primer mehanizem za sodelovanje in preverjanje, saj bi bilo uvajanje kakršnihkoli novih pravil nekorektno ter diskriminatorno. Slovenija upa, da bo ustrezen sklep Sveta o vstopu obeh držav v schengensko območje sprejet v letu 2013.

Slovenija prav tako upa, da bo v skladu s sprejeto časovnico do konca marca 2013 ali kakšen mesec kasneje uspel prehod na schengenski informacijski sistem druge generacije – SIS II. Slovenija je članica koordinacijske skupine, ki je zadolžena za izvedbo funkcionalnega testiranja tega sistema. Sodelovala je tudi pri pripravi scenarijev za teste in testnih podatkov ter pri organizaciji in izvedbi testiranj.

Slovenija meni, da je sedanjí predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (EU PNR – Passenger Name Record) uravnotežen, saj zagotavlja visok standard varstva osebnih podatkov na eni strani, na drugi pa deluje v interesu boja zoper grožnjo terorizma in preprečevanja hudih kaznivih dejanj. Slovenija meni, da sprejetje tega akta ne bi smel več biti predmet nadaljnje blokade Evropskega parlamenta zaradi institucionalnih nesoglasij s Svetom, povezanih s sprejemanjem schengenske zakonodaje.

Z vidika notranje varnosti je ključnega pomena priprava novih pravnih podlag za evropski agenciji CEPOL in Europol, ki vsaka na svojem področju pomembno prispevata k spodbujanju policijskega sodelovanja, izgradnji skupne evropske policijske kulture ter boju proti organiziranemu kriminalu in terorizmu na EU ravni. V tem pogledu bo še posebej pomemben prispevek Europa v sodelovanju z državami članicami in drugimi deležniki pri pripravi prve Ocene ogroženosti zaradi hudega in organiziranega kriminala (SOCTA). Ocena bo hkrati tudi podlaga za opredelitev prihodnjih prioritet in pripravo operativnih dejavnosti na ravni EU. V tem pogledu si bomo zlasti prizadevali za učinkovito in dosledno zastopanje interesov Slovenije ter

uresničevanje naših prizadevanj za krepitev in spodbujanje operativnega sodelovanja v okviru odbora COSI.

Še vedno čakamo na predloge aktov glede vzpostavitve sistema sledenja financiranja terorističnih dejavnosti (TFTS) in solidarnostne klavzule. Oba predloga bosta pomembno prispevala k dopolnitvi varnostne arhitekture EU na področju boja proti terorizmu.

Slovenija si veliko obeta tudi od vzpostavitve Evropskega modela za izmenjavo informacij (t. i. EIXM) in posodobljene Strategije EU za boj proti drogam za obdobje 2013–2020. Aktivno se bo vključila tudi v nov pristop na ravni EU glede vprašanja politike kibernetске varnosti, ki dobiva vse bolj horizontalno dimenzijo in tako vključuje tudi področje kibernetске kriminalitete.

Civilna zaščita

Slovenija si bo ob prenovi zakonodaje na področju civilne zaščite, ki se bo predvidoma zaključila v obdobju te deklaracije, prizadevala za povečanje zmožnosti za odzivanje na nesreče, skladno s krepitvijo ukrepov na področju preventive, ki se pripravljajo tudi v okviru drugih politik Unije. Pri tem in pri pripravi izvedbenih aktov ter njihovem izvajanju bo tudi v prihodnje zagovarjala upoštevanje načel subsidiarnosti in proporcionalnosti pri opredelitvi ukrepov ter solidarnosti pri odzivu na večje nesreče v okviru EU in v tretjih državah.

Ob prenovi zakonodaje bo nadalje podpirala povečano vključevanje držav kandidat in potencialnih kandidat v mehanizem civilne zaščite EU ter zagotavljala podporo državam sosedске politike pri razvoju civilne zaščite. Prizadevala si bo za nadaljnjo vodilno vlogo pri uresničevanju programa predpristopne pomoči državam Zahodnega Balkana in Turčije na področju civilne zaščite, ki ga je uspešno izvajala v letih 2011–2012.

Civilna zaščita s spodbujanjem celostnega pristopa postaja stičišče različnih politik, ki prispevajo k zmanjševanju nesreč oziroma odpravljanju njihovih posledic. Zaradi tega bo Slovenija zastopala stališče, da je treba zagotoviti koherentnost in komplementarnost teh politik; npr. pri pripravi akcijskega načrta EU za zaščito pred kemijskimi, biološkimi, radiološkimi in jedrskimi nevarnostmi, pri zadevah, povezanih s prilagajanjem podnebnim spremembam, na področju zmanjšanja tveganj pred nesrečami v tretjih državah, pri ustanavljanju evropske prostovoljske enote idr.

V okviru prenove ukrepov za politično usklajevanje na ravni EU (CCA) in pri oblikovanju implementacijskega sklepa o izvajanju solidarnostne klavzule, kakor določa 222. člen Pogodbe o delovanju EU, bo zastopala stališče, da se omenjena klavzula izvaja z uporabo že obstoječih mehanizmov, predvsem mehanizma civilne zaščite EU.

ZUNANJE ZADEVE IN OBRAMBA

Sosedstvo

Evropska sosedstva politika – Slovenija se kot država, ki je zgodovinsko in geografsko povezana s sredozemsko in z vzhodnoevropsko soseščino EU, zavzema za celovito krepitev odnosov med EU in državami evropske sosedstva politike. Države evropske soseščine so neločljivo povezane z evropsko preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo. Stabilna, demokratična, varna in gospodarsko razvita soseščina je ključen element zagotavljanja varnosti in blaginje držav Evropske unije.

Slovenija bo še naprej zagovarjala, da je pomembno državam vzhodnega partnerstva tudi v prihodnje zagotavljati mehanizme in instrumente, ki prinašajo spodbudo za nadaljevanje reformnih procesov in približevanje EU. Hitrost in stopnja procesov približevanja EU je odvisna od hitrosti in stopnje reformnih in tranzicijskih procesov v državah samih. Slovenija bo podpirala podelitev jasne perspektive članstva v EU tistim državam, ki imajo takšne cilje in dosegajo standarde demokracije in človekovih pravic ter učinkovito izvajajo reformne procese.

Slovenija bo podpirala demokratične procese in krepitev partnerstev v južni soseščini EU. V skladu z revidirano politiko EU do držav južnega Sredozemlja bo podpora posameznim državam vezana na dejanski napredek pri izvajanju političnih, socialnih in gospodarskih reform. Za Slovenijo ostaja pomembna krepitev sodelovanja s civilno družbo (European Endowment for Democracy) in tudi s ključnimi regionalnimi akterji. Slovenija bo nadalje podpirala prizadevanja v smeri regionalne integracije, pri tem ima EU na voljo številne vzvode in mehanizme za podporo integracijskimi procesom v arabskem svetu.

Slovenija meni, da se mora evropska sosedstva politika razvijati v smeri krepitve medsebojnih odnosov na načelu enakopravnosti in skupne odgovornosti. V smislu nadaljnjega razvijanja in preoblikovanja sosedstva politike bo Slovenija še naprej zagovarjala pomen načela diferenciacije in pogojevanja. Odnos Evropske unije do posamezne države se mora oblikovati v skladu z njenimi sposobnostmi, pričakovanji in dejanskim napredkom. Slovenija je pripravljena deliti svoje izkušnje z državami soseščine, ki so na poti transformacije in demokratične tranzicije.

Z evropskimi in sredozemskimi državami je treba krepiti sodelovanje tudi v okviru Unije za Sredozemlje in Evro-sredozemske univerze (EMUNI), ki je neposreden trajni prispevek Slovenije k enotnemu evro-sredozemskemu prostoru visokega šolstva, znanosti in raziskav. Slovenija si bo prizadevala za okrepitev dialoga z državami v okviru procesa 5 + 5.

Bližnjevzhodni mirovni proces – Slovenija si bo prizadevala za nadaljnjo dejavno vlogo EU v mirovnem procesu, ki mora pripeljati do končne rešitve dveh držav, ki bosta sobivali v miru. Slovenija bo nadaljevala s humanitarnimi projekti, ki lajšajo življenje prebivalcem na palestinskih ozemljih. Še naprej si bo prizadevala za usklajen pristop EU do priznanja palestinske države.

Države Zaliva – izkoristiti je treba njihove gospodarske zmogljivosti, saj so nekatere države Zaliva v zadnjem času postale eno od svetovnih gospodarskih središč. Regija prav tako pridobiva na svoji vlogi aktivnega političnega akterja v soseščini. Slovenija bo dejavno sodelovala v dialogu EU s Svetom za sodelovanje v Zalivu (GCC).

EU kot globalni akter in odnosi s strateškimi partnerji

Slovenija razvija in pogloblja sodelovanje z Združenimi državami Amerike z dvostranskim povezovanjem in v okviru transatlantskih odnosov krepi strateško partnerstvo EU z ZDA. Za Slovenijo so gospodarski odnosi med EU in ZDA prioriteten področje transatlantskega sodelovanja, še posebej v času finančne krize ter krize na področju zaposlovanja na obeh straneh, zato podpira vsa prizadevanja za čimprejšnji začetek pogajanj o trgovinskem in investicijskem sporazumu. Enako podpira pobude za krepitev sodelovanja med EU in ZDA na področju politike do Azije in Pacifika ter pri drugih mednarodnih aktualnih vprašanjih. Prizadeva si tudi, da transatlantski dialog še naprej ohrani pozornost na stabilizacijo in integracijo držav Zahodnega Balkana. V okviru transatlantskega sodelovanja s Kanado Slovenija aktivno sodeluje in podpira napore za sklenitev Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma ter Strateškega partnerskega sporazuma med EU in Kanado.

Slovenija si bo še naprej prizadevala za poglobljen dialog ter vzpostavitev pristnega strateškega partnerstva med EU in Rusko federacijo. Zavzemala se bo za poglobitev sodelovanja na področjih skupnih interesov ter konstruktiven dialog o vprašanjih, na katera imata različne poglede. Slovenija bo še naprej dejavna pri izvajanju Partnerstva za modernizacijo in pri sooblikovanju novega Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju.

V skladu s svojo zunanjepolitično usmeritvijo bo Slovenija v okviru EU usmerjena v nadaljnjo krepitev političnih odnosov s strateškimi in drugimi pomembnimi partnericami v Aziji, med katerimi imajo prednost Kitajska, Japonska in Indija. Slovenija si bo prizadevala razširiti in poglobiti dialog z omenjenimi državami na bilateralni ravni ter z njimi dejavno sodelovati pri obravnavi vprašanj svetovnih izzivov, v skladu s cilji okrepljene gospodarske diplomacije pa bo nadalje iskala nove in utrjevala obstoječe tržne niše.

Slovenija se bo zavzemala za uspešne zaključke pogajanj za sklenitev sporazumov o partnerstvu in sodelovanju oziroma novih sporazumov o prosti trgovini (FTA) ter okvirnih sporazumov EU s Kitajsko, z Indijo, Japonsko, Avstralijo in državami Zveze držav Jugovzhodne Azije (ASEAN).

EU in v njenem okviru Slovenija prepoznavata v Latinski Ameriki naravno zaveznico, kar temelji na zgodovinskih, kulturnih in civilizacijskih dejstvih. Prednostna naloga slovenske zunanje politike glede Latinske Amerike in Karibov je razvijati in krepiti dvostranske odnose s posameznimi državami v regiji, zlasti z Brazilijo in Mehiko kot stabilnima in rastočima trgoma. To nalogo uresničuje tudi z delovanjem v EU, ki ima z omenjenima državama vzpostavljeno strateško partnerstvo.

Slovenija bo še naprej posvečala posebno pozornost kriznim žariščem. Krepitev vloge EU v Afganistanu in Pakistanu bo še naprej zahtevala zavzetost držav članic. Slovenija si bo v Afganistanu prizadevala, da bo svojo zmanjšano aktivnost na varnostnem področju postopoma in v skladu s svojimi zmožnostmi nadomeščala z delovanjem na področju usposabljanja, izobraževanja in razvojnega sodelovanja.

V kontekstu svojih dejavnosti v okviru EU bo Slovenija tvorno prispevala tudi k oblikovanju odzivov EU na krizo v Siriji, Maliju in k nadaljnjemu sodelovanju EU z Irakom v procesu stabilizacije in demokratizacije države. Prav tako se bo zavzemala za nadaljevanje procesov demokratizacije Egipta, Libije, Tunizije, Alžirije.

Slovenija si bo prizadevala za nadaljnjo pospeševanje strukturiranega dialoga EU-ASEAN (Zveza držav jugovzhodne Azije) na različnih področjih oz. za vsestransko krepitev odnosov z ASEAN in poglobitev dvostranskih vezi s članicami te zveze s pogajanjmi o dvostranskih sporazumih o partnerstvu in sodelovanju ter sporazumih o prosti trgovini in z njihovim izvajanjem. Zaokrožitev omenjenih dvostranskih pogajanj z zainteresiranimi državami ASEAN bi

pomenila nadaljnji korak v smeri zasledovanja interesa EU za sklenitev medregionalnega sporazuma o prosti trgovini.

Bližnjevzhodni mirovni proces lahko napreduje samo s celovitim in večdimenzionalnim regionalnim pristopom, ki bo obema stranema dal potrebna varnostna zagotovila. Slovenija bo še naprej podpirala dejavno vlogo EU za doseganje napredka v mirovnem procesu.

V zvezi z razvojem iranskega jedrskega programa bo Slovenija še naprej spremljala dogajanje in si z dejavnim vključevanjem v razprave EU o odnosih z Iranom prizadevala za njegovo diplomatsko rešitev.

V okviru EU bo še naprej konstruktivno sodelovala pri prizadevanjih za zagotavljanje miru in varnosti v podsaharski Afriki. Slovenija si prizadeva za nadaljnjo krepitev političnih in gospodarskih odnosov z državami podsaharske Afrike s poudarkom na Republiki Južni Afriki, Zelenortskih otokih in Nigeriji.

Globalni izzivi in njihov vpliv na mednarodno varnost – sodobne grožnje mednarodni varnosti niso povezane le z nevarnostjo meddržavnih konfliktov ali z naraščanjem političnega ekstremizma, ki vključuje krepitev nedržavnih akterjev. V ospredju sodobnih varnostnih groženj so tudi okoljske spremembe, ukvarjanje z demografskimi gibanji in migracijskimi tokovi ter zagotavljanje uravnovešenosti mednarodnega gospodarskega in finančnega sistema.

Varnost in obramba

Slovenija si bo še naprej prizadevala za nadaljnji razvoj skupne varnostne in obrambne politike v smislu operacij, institucij in zmogljivosti. Nadaljevala bo sodelovanje v operacijah in misijah skupne varnostne in obrambne politike EU v BiH, na Kosovu, v Gruziji, na Palestinskih ozemljih ter v operaciji Atalanta v vodah Somalije. Prizadevala si bo za nadaljnjo krepitev strateškega partnerstva z mednarodnimi in regionalnimi organizacijami ter drugimi akterji. Posebnega pomena pri tem je preseganje sedanjega zastoja na ravni EU in Nata. Pri nadaljnjem razvoju in izboljšanju civilnih in vojaških zmogljivosti bo podprla zlasti krepitev sinergije med civilnim in vojaškim področjem, širitev nabora razpoložljivih instrumentov, boljše analitično podporo, večje vključevanje nevladnih organizacij in drugih akterjev. Na nacionalni ravni bo skladno s Strategijo sodelovanja RS v mednarodnih operacijah in misijah posebno pozornost namenila dolgoročnemu razvoju zmogljivosti, s posebnim poudarkom na civilnem področju, krepitvi celovitega pristopa, transparentnosti ter javne podpore. Tudi s sprejetjem akcijskega načrta za izvajanje resolucij VS OZN 1325 in 1820 o ženskah, miru in varnosti bo Slovenija povečevala vlogo in število žensk v okviru skupne varnostne in obrambne politike ter drugih mednarodnih operacij in misij. Na področju neširjenja orožja in razorožitve si bo Slovenija tudi v okviru sodelovanja s tretjimi državami še naprej prizadevala za izvajanje sprejetih strategij EU, akcijskih načrtov in skupnih ukrepov. V okviru zunanjih vidikov boja proti terorizmu bo posebna pozornost namenjena spoštovanju človekovih pravic in pravne države ter nadaljnjemu sodelovanju z OZN in regionalnimi organizacijami.

Širitev Evropske unije

Slovenija si bo še naprej prizadevala za nadaljevanje širitvenega procesa EU. Pri tem države Zahodnega Balkana ostajajo prioriteta Slovenije.

Sprejemanje praks in norm EU v okviru širitvenega procesa prinaša utrditev demokracij, modernizacijo ter stabilnost vseh struktur v državi. Zato si bo Slovenija v okviru svojega delovanja v EU prizadevala, da bo Unija še naprej namenjala ustrezno pozornost celotnemu Zahodnemu Balkanu. To bo ohranilo kredibilnost širitvenega procesa in utrdilo zavedanje državljanov teh držav, da je članstvo v EU realen cilj, posledično pa olajšalo sprejemanje potrebnih reformnih procesov, ki na kratki rok včasih niso priljubljene. Pri tem se morajo države zavedati, da so za napredek v procesu približevanja EU poleg sprejemanja evropskega pravnega reda in reform potrebni tudi njihovo dosledno izvajanje, spoštovanje pravne države in

vse vključujoči družbeni dialog. Izjemno pomemben element približevanja držav Zahodnega Balkana Evropski uniji pa je tudi spoštovanje dobrososedskih odnosov, regionalno sodelovanje ter v okviru tega spoštovanje in izvajanje mednarodnih sporazumov. Slovenija bo ob podpori in pomoči državam Zahodnega Balkana v procesu približevanja in v pogajalskem procesu skrbno spremljala napredek držav na vseh področjih, vključno z izpolnjevanjem mednarodnopravnih sporazumov kot je Sporazum o vprašanih nasledstva, ki je eden od osnovnih temeljev za trajne in stabilne odnose med državami regije, ki jih sporazum zadeva.

Za tesnejše povezovanje z državami Zahodnega Balkana ter njihovo hitrejše približevanje EU si bo Slovenija prizadevala tudi v okviru izvajanja mednarodnega razvojnega sodelovanja, kot tudi v okviru konkretnih projektov in drugih aktivnosti, ki se financirajo iz sredstev EU preko instrumenta za predpristopno pomoč.

Hrvaška – je pristopna pogajanja z EU zaključila 30. junija 2011. Evropski Svet je takrat sprejel sklep o uvedbi nadzornega mehanizma, ki bo veljal za obdobje do vstopa Hrvaške v EU. Hrvaška pristopna pogodba je bila podpisana 9. decembra 2011 v Bruslju. Indikativni datum pristopa Hrvaške v EU je 1. julij 2013, pod pogojem, da bodo pristopno pogodbo ratificirale vse države članice.

Z nadzornim mehanizmom bo EU do vstopa Hrvaške v EU spremljala izpolnjevanje vseh zavez, ki jih je le-ta prevzela v pristopnih pogajanjih, še posebej pa obveznosti iz poglavij: 8 (politika konkurence), 23 (pravosodje in temeljne pravice) ter 24 (pravica, svoboda, varnost). Evropska komisija je v okviru oktobrskega širitvenega svežnja ocenila, da Hrvaška nadaljuje z napredkom pri prilagajanju nacionalne zakonodaje in implementaciji evropskega pravnega reda, da še naprej izpolnjuje politična merila, in da je Hrvaška glede na ekonomska merila delujoče tržno gospodarstvo. Posebno skrb bo morala nameniti predvsem pripravi na črpanje evropskih strukturnih skladov; rekonstrukciji hrvaškega ladjedelništva; krepitvi vladavine prava z namenom, da se izboljšata javna uprava in sodni sistem (zlasti zmanjšanje sodnih zaostankov, boj proti organiziranemu kriminalu idr.); preprečevanju korupcije in učinkovitemu boju proti njej ter tudi upravljanju z zunanjimi mejami EU. Hrvaška mora sprejeti tudi potrebne ukrepe glede trgovanja z nafto in bio-gorivi, da bodo v skladu z evropskim pravnim redom. V poročilu je omenjen tudi napredek pri izvajanju arbitražnega sporazuma med Slovenijo in Hrvaško. Dodatno je izpostavljeno vnovično zagotovilo Hrvaške za nadaljevanje pogajanj o vprašanju jamstev za devizne vloge pred Banko za mednarodne poravnave v Baslu in tudi imenovanje dveh finančnih strokovnjakov z namenom, da se poišče za obe strani sprejemljiva rešitev. To pomeni ponovno in jasno potrdilo, da gre v tem primeru za vprašanje nasledstva. Prav tako je omenjena potreba po skupni rešitvi s Slovenijo pri upravljanju nizko in srednje radioaktivnih odpadkov in jedrskega goriva.

Poglavja, ki v okviru nadzornega mehanizma še naprej ostajajo v posebnem fokusu Slovenije so: 1 – prost pretok blaga (zaradi uredbe o skladiščenju naftnih derivatov), 15 – energija (problematika NEK in NSRAO), 23 – pravosodje in temeljne pravice (sodni zaostanki) in 24 (zamude glede zunanje meje). Poleg navedenega je Slovenija še naprej pozorna tudi na hrvaške zaveze v poglavju 4 – prost pretok kapitala, in sicer v povezavi s problematiko Ljubljanske banke na Hrvaškem. Pričakuje se, da bosta finančna strokovnjaka, ki sta ju imenovali vladi RS in RH, v najkrajšem možnem času našla ustreznou rešitev za to vprašanje, saj je postopek ratifikacije hrvaške pristopne pogodbe v DZ RS možno izpeljati šele po tem, ko bo navedena problematika rešena skladno z mednarodnimi zavezami obeh držav in tistimi, ki jih je dala RH ob zaključku pogajanj za vstop v EU.

Slovenijo in Hrvaško veže skupni interes za stabilnost regije in krepitev evroatlantske perspektive držav Zahodnega Balkana, zato so lahko prioritete naloge po vstopu RH v EU na tem področju usmerjene v aktivno sodelovanje v tem smislu.

Islandija – Islandija v pogajanjih dobro napreduje. Ima odprtih večino poglavij in veliko tudi že začasno zaprtih. Pogajanja o poglavjih, ki so za Islandijo težja, sicer še sledijo. Slovenija

podpira nadaljevanje pristopnih pogajanj z Islandijo ter njena prizadevanja za članstvo v EU in meni, da bi Islandija lahko zaključila pogajanja v relativno kratkem času. Pri tem pa poudarja potrebo po spoštovanju načel enake obravnave in lastnih dosežkov.

Turčija – Pristopna pogajanja s Turčijo so v zadnjem času zastala, saj Turčiji že več kot dve leti ni uspelo odpreti novega pogajalskega poglavja. Zaradi zastoja v pristopnih pogajanjih je Komisija z namenom oživitve odnosov med EU in Turčijo predlagala tehnično sodelovanje na področju pravnega reda EU v okviru t. i. pozitivne agende. Poleg tega poteka med Turčijo in EU dialog o viznem sodelovanju in širši politični dialog EU-Turčija. Slovenija omenjene procese podpira, poudarja pa, da ti predstavljajo dopolnitev pristopnega procesa, nikakor pa ne njegovo nadomestilo. Slovenija ostaja zagovornica evropske perspektive Turčije. Pristopni proces z EU daje namreč Turčiji močno spodbudo za krepitev demokracije, spoštovanja človekovih pravic in nadaljnjo modernizacijo države.

Črna gora – junija 2012 je bila sprejeta odločitev o začetku pristopnih pogajanj s Črno goro. Takrat se je pričel pregled usklajenosti črnogorske zakonodaje z zakonodajo EU po posameznih pogajalskih poglavjih (t. i. screening). Pričakuje se, da se bodo prva poglavja odprla konec leta 2012. Ključno za napredek v pogajanjih pa bo predvsem izvajanje reform na področjih pravosodja in temeljnih pravic ter pravice, svobode in varnosti ter okrepitev administrativne kapacitete. Slovenija bo še naprej podpirala Črno goro v pristopnem procesu in ji ob tem nudila konkretno, strokovno pomoč, tudi v okviru bilateralne tehnične pomoči.

Makedonija – Makedonija ima status kandidatke že od leta 2005. Evropska komisija je letos oktobra že četrtič ugotovila, da država izpolnjuje pogoje za začetek pristopnih pogajanj, da bi začetek pogajanj spodbudil reševanje vprašanja imena in ob tem predlaga oblikovanje pogajalskega okvira, ki bi določal, da mora biti vprašanje imena rešeno v začetni fazi pogajanj. Slovenija podpira začetek pristopnih pogajanj in vse rešitve, ki bi vodile do napredka Makedonije v procesu približevanja EU. Pri tem bo Makedonijo spodbujala h konstruktivnemu pristopu za rešitev vprašanja imena ter ji nudila pomoč in podporo pri nadaljevanju reformnih procesov.

Srbija – Srbija je marca 2012 dobila status kandidatke. Ključni pogoj za začetek pristopnih pogajanj je poleg potrebnega reformnega napredka predvsem nadaljevanje dialoga Beograd-Priština, ki bi pripeljal do normalizacije odnosov s Kosovom. Slovenija bo Srbijo še naprej spodbujala h konstruktivnemu nadaljevanju dialoga Beograd-Priština, gradnji dobrososedskih odnosov in regionalnega sodelovanja z vsemi državami regije ter k spoštovanju in izvajanju Sporazuma o vprašanih nasledstva.

Albanija – glede na letošnje poročilo o napredku bi Albanija, če izpolni še preostale pogoje, ki so ji bili dodeljeni 2010, lahko status kandidatke dobila v letu 2013. Slovenija podpira približevanje Albanije Evropski uniji in odločitev o statusu kandidatke takoj, ko bo Komisija ocenila, da so pogoji izpolnjeni.

Bosna in Hercegovina – BiH ostaja država, v kateri je okrepljeno delovanje EU nujno potrebno. Napredek v zadnjem času je nezadosten. V tem trenutku je najpomembnejša izpolnitev sodbe ESČP v primeru Sejdići-Finici, s čimer bo omogočena implementacija Stabilizacijsko pridružitvenega sporazuma in na tej podlagi tudi možnost kredibilne predaje prošnje za članstvo v EU. Slovenija bo še naprej spodbujala državo oz. politične voditelje, da si bolj odločno prizadevajo najti kompromisne rešitve za napredek države in dobro državljanov ter izpolnijo cilje, ki so si jih tudi sami zadali v kašipotu za napredek na poti v EU.

Kosovo – Komisija je letos za Kosovo predstavila študijo izvedljivosti glede sklenitve Stabilizacijsko-pidružitvenega sporazuma. Slovenija podpira jasno EU perspektivo Kosova in čimprejšnji začetek pogajanj za sklenitev SAS, pred tem pa mora Kosovo izpolniti določene dodatne pogoje. Ena ključnih nalog kosovske vlade vsekakor še naprej ostaja ureditev vprašanja severa Kosova, s čimer je tesno povezan dialog med Beogradom in Prištino. Ob tem Slovenija poudarja, da mora biti Kosovo aktiven partner dialoga Beograd-Priština in si tudi na svoji strani prizadevati za normalizacijo severa države.

Mednarodno razvojno sodelovanje

Izmed političnih usmeritev EU pa bo Slovenija na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja posebno pozornost posvetila razpravi o razvojni agendi po letu 2015 ter oblikovanju takšnih ciljev trajnostnega razvoja, ki bodo omogočali uresničitev razvojnih ciljev tisočletja ter tudi drugih predhodno mednarodno dogovorjenih ciljev. Posebno skrb bo Slovenija ob tem namenila globalnemu partnerstvu za razvoj in vzajemni odgovornosti. Prizadevala si bo tudi za bolj pregledno delovanje in poročanje o projektih razvojnega sodelovanja.

Skupna trgovinska politika

Slovenija se skupaj z drugimi članicami zaveda pomena zunanje trgovine kot enega od ključnih orodij za spodbujanje gospodarske rasti in zaposlovanja v EU. Slednje potrjujejo tudi napovedi Mednarodnega denarnega sklada, v skladu s katerimi naj bi bilo do leta 2015 90 % gospodarske rasti ustvarjene zunaj EU, od tega tretjina v Kitajski. Poštena konkurenca, izogibanje protekcionizmu in drugim ukrepom za zaščito notranjih trgov posameznih gospodarskih partneric so tako še vedno ključnega pomena za oživitev gospodarstva na ravni EU.

Čeprav je EU še vedno trdno zavezana k multilateralnemu trgovinskemu sistemu, daje čedalje večji poudarek sklepanju celovitih sporazumov o prosti trgovini s posameznimi državami, saj meni, da ti sporazumi ne samo omogočajo odpiranje novih trgov za evropske proizvode in storitve, temveč so tudi v podporo multilateralni liberalizaciji in regulatornemu dialogu. Slovenija podpira Evropsko komisijo v prizadevanjih za sklenitev teh sporazumov. Med prednostnimi izpostavljamu sporazum o prosti trgovini z Indijo, ki je v zaključni fazi ter začetek pogajanj z Japonsko.

Slovenija bo dejavno sodelovala v razpravah o trgovinskih in investicijskih odnosih s strateškimi partnericami EU. Zavzemala se bo za čimprejšnji začetek pogajanj o investicijskem sporazumu med EU in Kitajsko. Slovenija bo tudi dejavno spremljala nadaljnje aktivnosti za poglobitev trgovinskih in investicijskih odnosov z ZDA v skladu z zaključki Delovne skupine na visoki ravni za rast in zaposlovanje.

Slovenija pripisuje velik pomen doslednega spoštovanja pravil Svetovne trgovinske organizacije (WTO), saj le-to pomembno prispeva k ustvarjanju predvidljivega in preglednega poslovnega okolja. Slovenija se bo zavzemala za napredek v pogajanjih o Razvojni agendi iz Dohe v okviru WTO, predvsem na pogajalskih področjih, ki so najbolj zrela za zgodnejši sporazum, kot sta olajševanje trgovine in plurilateralna storitvena iniciativa. Slovenija si bo prizadevala tudi za čimprejšnji zaključek pogajanj za pristop Bosne in Hercegovine, Srbije, Kazahstana in Azerbajdžana k WTO.

Slovenija se zavzema za takšno EU politiko do tujih investicij, ki naj bo bolj ambiciozna od politik, ki so jih oblikovale države članice pred uveljavitvijo Lizbonske pogodbe. Med predlogi zakonodajnih aktov Slovenija podpira čimprejšnje sprejetje uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za upravljanje finančnih odgovornosti, povezanih s sodišči za reševanje sporov med vlagatelji in državo, ustanovljenimi z mednarodnimi sporazumi, katerih pogodbenica je Evropska unija, katere sprejetje je potrebno za nemoten prenos pristojnosti urejanja področja investicij na raven EU, kot posledica uveljavitve Lizbonske pogodbe.

Slovenija se bo dejavno vključevala v razpravo o spremembi evropskega režima nadzora izvoza blaga z dvojno rabo na podlagi odzivov na Zeleno knjigo Evropske komisije: "Sistem Evropske unije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo: zagotavljanje varnosti in konkurenčnosti v spreminjajočem se svetu" in v povezane zakonodajne predloge na tem področju. Hkrati si bo na

nacionalni ravni prizadevala za učinkovito posodobitev sistema za nadzor blaga, programske opreme in tehnologije z dvojno rabo za omogočanje enake konkurenčnosti slovenskim podjetjem, boljšega dostopa do visokih tehnologij in lažjega privabljanja TNI.

Dejavnosti Slovenije bodo osredotočene tudi na oblikovanje pravil za uradno podprte izvozne kredite tudi na širši mednarodni ravni.

Slovenija se bo še naprej zavzemala za ukrepe, ki zagotavljajo odprtost trga, sprostitev zunanje trgovine, internacionalizacijo, odstranjevanje carinskih in necarinskih ovir kot tudi neoviran dostop do strateških surovin, ki so ključnega pomena za perspektivno visokotehnološko industrijo ter zagotavljanje učinkovite zaščite intelektualne lastnine.

Slovenija bo še naprej skrbela za ustrezno seznanjenost Evropske komisije z interesi in trgovinskimi ovirami slovenskega gospodarstva pri vstopanju in poslovanju na trgih zunaj EU.

Obrazložitev

Uvod

V skladu z Zakonom o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije¹ državni zbor najmanj enkrat letno opravi razpravo o stanju v EU in položaju Republike Slovenije v njej ter sprejme stališča o političnih usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU v prihodnjem obdobju. Na podlagi uvodne predstavitve predsednika vlade Vlada za razpravo državnega zbora predloži pisno gradivo glede na letni zakonodajni program Evropske komisije in osemnajstmesečni program Sveta.²

Tokratno gradivo vlade za razpravo državnega zbora je pripravljeno že osmič. Poleg izpolnjevanja normativnih določb želi vlada s pripravo gradiva predstaviti dosjeje, ki se bodo v prihodnjem obdobju obravnavali v telesih EU, predvsem v Svetu, in predstaviti usmeritve, ki jih bodo slovenski predstavniki zagovarjali. S tem želi vlada prispevati k pregledni politiki Slovenije v evropskih zadevah, seznaniti širšo javnost o odprtih vprašanjih, s katerimi se srečujeta EU in Slovenija kot država članica, ter spodbuditi dovolj zgodnjo razpravo, da bi tako v čim večji meri lahko sledili našim interesom, ob tem pa prispevali k skupnim evropskim ciljem. Hkrati je namen oblikovanje širšega okvira za pripravo stališč Republike Slovenije, ki jih vlada pri svojem vsakodnevnem delu zastopa v institucijah EU.

Dokument sestavljata (1) predlog Deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU v obdobju januar 2013–junij 2014, v katerem so predstavljene ključne politične usmeritve Republike Slovenije za delovanje v institucijah EU v tem obdobju, ter (2) prednostne naloge za delo v Svetu v obdobju januar 2013–junij 2014, kjer so predstavljene sektorske prednostne naloge po področjih. Prednostne naloge na podlagi temeljnih okvirnih stališč deklaracije izpeljujejo poglede Slovenije do posameznih predlogov, ki bodo v skladu z delovnim programom Evropske komisije ter 18-mesečnim programom naslednjih predsedujočih držav Unije (Irska, Litva in Grčija) predmet obravnave znotraj Sveta. Prednostne naloge zato predstavljajo spremni dokument k deklaraciji, kjer so ključne politične usmeritve Slovenije prevedene na bolj operativno raven.

¹ Zakon o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije (ZSDZVZEU) (Uradni list RS, št. 34/2004) je začel veljati 23. aprila 2004. Glej drugi odstavek 5. člena.

² Dopolnitve Poslovnika Državnega zbora (PoDZ-1A). (Uradni list RS, št. 60/2004). Glej člena 154.f in 154.g.

Horizontalne zadeve

V letu 2013 in v prvi polovici leta 2014 se pričakuje nadaljevanje in v določenih primerih tudi zaključek dejavnosti v zvezi z nekaterimi dosjeji, ki so se odprli v preteklih osemnajstih mesecih. Na področju institucionalnih zadev se bo nadaljevala obravnava Uredbe o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij, ki jo je Komisija predložila septembra 2012. Uredba naj bi evropskim političnim strankam omogočila boljše zastopanje državljanov in s tem prispevala h krepitvi demokratične legitimnosti EU. Namen je, da bi bila Uredba sprejeta pravočasno za pripravo volitev v Evropski parlament 2014, kar je treba gledati tudi v luči Lizbonske pogodbe, po kateri Evropski svet tokrat prvič predlaga kandidata za predsednika Evropske komisije, pri čemer upošteva volitve v Evropski parlament. Poleg tega utegne dosje postati bolj pomemben zaradi širše reforme volilnih pravil, v okviru katere se pričakuje tudi predlog Evropskega parlamenta v zvezi z njegovo sestavo, ki ga mora EP potrditi pred volitvami leta 2014. Nadaljevala se bo tudi obravnava Uredbe EP o določbah, ki podrobneje urejajo uresničevanje preiskovalne pravice Evropskega parlamenta, ki jo morata odobriti Svet in Komisija. Države članice predvsem zaradi preširoko zastavljenih pristojnosti preiskovalnih odborov v veliki večini nasprotujejo predlogu uredbe, zato se pričakujejo zapletena pogajanja z Evropskim parlamentom. Končno pa je mogoče pričakovati tudi predlog za ustanovitev evropskega javnega tožilstva in začetek aktivnosti v zvezi z izvajanjem solidarnostne klavzule, kakor je predvideno v temeljnih pogodbah.

V prihodnjem obdobju je predvidena tudi nadaljnja razprava o spremembi uredbe o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, ki pomeni izpeljavo pravice, zagotovljene s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti. Uredbo je treba uskladiti z Lizbonsko pogodbo v delu, ki širi krog zavezanih organov za posredovanje informacij javnega značaja na vse institucije, organe, urade in agencije unije, razen Sodišča Evropske unije, Evropske centralne banke in Evropske investicijske banke, ki so zavezani za dostop do informacij javnega značaja le pri izvajanju njihovih upravnih nalog. Morebitne nadaljnje spremembe uredbe bi bile mogoče le v primeru pomembnih sodnih precedensov, posledica katerih bi bila sprememba dosedanje prakse izvajanja določenih določb uredbe.

Makroekonomska politika ter ekonomska in monetarna unija (EMU)

Med najpomembnejšimi nalogami EU je vzpostavitev mehanizmov in izvedba ukrepov za prilagajanje gospodarstva EU v pogojih šibke gospodarske aktivnosti in neravnovesij, ki jih je povzročila gospodarska in finančna kriza. EU mora vzpostaviti pogoje za dolgoročno trajnostno rast. K povezovanju evropskih gospodarstev sta prispevala enotni trg in skupna valuta, še tesnejšo povezanost pa bo prinašalo oblikovanje gospodarske politike na evropski ravni v okviru Evropskega semestra ter poglobljanje enotnega trga. Naslednji korak je poglobitev ekonomske in monetarne unije (EMU) s polno delujočo bančno unijo in tesnejšo fiskalno povezanostjo.

Na področju gospodarskega upravljanja sta v naslednjem obdobju ključna implementacija sprejetih zavez ter dosledno izvajanje obstoječega okvira, ki ga sestavljajo strategija Evropa 2020, Evropski semester in paket prvih šestih zakonodajnih aktov na področju gospodarskega upravljanja. Slednjega bo dopolnil še izvedbeni paket dveh aktov za področje proračunskega načrtovanja, ki bo zaključil in zaokrožil pravni okvir na področju gospodarskega upravljanja.

Finančne storitve in prosto gibanje kapitala

Od finančne krize v letih 2008 in 2009 poteka obsežna prenova regulacije in nadzora finančnih storitev in trgov, saj so se med krizo pokazale številne pomanjkljivosti systemske ureditve. Dosedanji napori so se v letošnjem letu nadgradili s predlogi za vzpostavitev bančne unije kot dela prave ekonomske in monetarne unije, saj se je pokazalo, da zaradi medsebojne povezanosti bank in drugih finančnih institucij zlasti v območju evra (pa tudi v EU) finančni sistem in monetarno območje ne moreta dobro delovati brez enotnega nadzornega mehanizma. Nekateri od teh predlogov bodo sprejeti v prihajajočem obdobju, še posebej pa bo v tem okviru pomembno izvajanje sprejetih ukrepov. Ob tem velja omeniti tudi pregled Evropskega sistema

finančnega nadzora, ki je postal operativen v začetku leta 2011 z začetkom delovanja treh evropskih nadzornih organov – za banke, zavarovalnice in poklicne pokojnine, trg vrednostnih papirjev ter za makroekonomska sistemska tveganja, ki ga je v skladu z relevantnimi uredbami treba opraviti v letu 2013.

Poleg teh pričakujemo tudi predloge s področja vzporednega bančništva, ki predstavlja pomemben segment finančnega trga, ki ni reguliran v takšni meri kot tradicionalne finančne institucije. Gre za instrumente denarnega trga, listninjenja, posojanja vrednostnih papirjev in podobnih poslov. V povezavi s tem bo prav tako naslovljena ureditev kolektivnih naložbenih podjetij (UCITS) z namenom zaščite privlačnosti le teh. Prav tako bo Komisija predstavila predloge s področja plačilnih računov s ciljem transparentnosti in primerljivosti stroškov ter lažje menjave računov.

V skladu s programom EK bo opravljen pregled Evropskega sistema finančnega nadzora (EFSF), kot izhaja iz uredb o ustanovitvi nadzornih organov EU na področju finančnih storitev.

Obdavčitev

Davek na finančne transakcije – FTT – Evropska komisija je v letu 2011 pripravila predlog direktive o skupnem sistemu davka na finančne transakcije (Financial Transactions Tax – FTT), a se je med razpravami izkazalo, da soglasja o predlogu direktive v Svetu EU ne bo možno doseči. Zaradi tega so nekatere države članice, med njimi tudi Slovenija, Evropski komisiji predlagale začetek postopka okrepljenega sodelovanja v skladu s Pogodbo o delovanju EU. Evropska komisija je oktobra 2012 objavila predlog sklepa Sveta o dovoljenju za okrepljeno sodelovanje na področju davka na finančne transakcije. Preko postopka okrepljenega sodelovanja želijo države članice, ki so se odločile za sodelovanje v tem postopku, ustvariti skupen sistem davka na finančne transakcije, ki bo veljal samo na ozemlju teh držav članic in preko katerega se bo zmanjšala fragmentacija davčnih ureditev znotraj EU, ki je sedaj prisotna zaradi različnih načinov obdavčitve finančnega sektorja po državah članicah, zagotovil se bo pravičen prispevek finančnih inštitucij k stroškom reševanja krize, vzpostavila se bo enakopravnejša davčna obravnava finančnega sektorja v primerjavi z drugimi sektorji gospodarstva, mogoče pa je pričakovati tudi zmanjšanje obsega finančnih transakcij, ki ne prispevajo k učinkovitosti finančnih trgov.

Spremembe in dopolnitve Direktive o obdavčitvi dohodkov od prihrankov v obliki plačil obresti ter možnost prenovitve sporazumov o ukrepih, enakovrednih tistim iz omenjene direktive, se obravnavajo že dalj časa. Spremembe direktive so povezane s sklenitvijo omenjenih sporazumov. Delo na teh dosjeh se bo nadaljevalo tudi v 2013.

Direktiva o obdavčenju energentov in električne energije – Predvidoma bo v Svetu še v letu 2013 trajala obravnava tega predloga, ki ga je EK predstavila že aprila 2011. Gre za bistveno vsebinsko spremembo obdavčitve energentov in električne energije, ki bo pomenila pomemben instrument za doseganje zastavljenih ciljev na področju blaženja podnebnih sprememb, izvajanja strategije prehoda na nizkoogljično družbo in bi lahko pomenila podlago za koordiniranje zelene javnofinančne reforme. Pri obdavčitvi energentov se bodo upoštevale emisije CO₂ in energijska vsebnost. EK želi spodbujati energetske učinkovitost in uporabo obnovljivih virov energije oziroma uporabo okolju prijaznejših proizvodov ter se izogniti izkrivljanjem konkurence na enotnem trgu. Ob tem navaja še doseganje ciljev iz strategije Evropa 2020 ter zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv.

Skupna konsolidirana osnova za davek od dohodkov pravnih oseb (CCCTB) – Gre za predlog uvedbe skupnih pravil za določanje davčne osnove za družbe, ki so rezidenti EU in za »podružnice« družb iz tretjih držav, ki se nahajajo v EU. Predlog predvideva pravila za določitev davčne osnove vsakega posameznega zavezanca, pravila za konsolidacijo (združevanje) davčne osnove, če gre za skupino več zavezancev, ter način za delitev konsolidirane osnove med družbami oziroma državami članicami EU. Sistem CCCTB bi bil za podjetja opcijski. EK sicer izpostavlja oziroma priznava, da ima CCCTB zlasti (samo) dve prednosti/koristi: možnost tekočega pokrivanja čezmejnih izgub in manjše administrativne stroške. Slovenija meni, da Predlog direktive o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (CCCTB) nima dovolj jasno dokazanih argumentov za brezpogojno podporo predlogu. Kljub temu je

Slovenija pripravljena razpravljati o učinkih Predloga direktive o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (CCCTB) in o učinkih skupne davčne osnove (CCTB) ter še posebej o načinu določanja skupne davčne osnove (CCTB).

Davek na dodano vrednost (DDV) – mehanizem za hitri odziv – Cilj predloga sprememb direktive je predvideti postopek, s katerim bi se v posebej določenih okoliščinah zagotovila pravna podlaga, ki bi državam članicam omogočala takojšnje ukrepanje – mehanizem za hiter odziv (v nadaljevanju: MHO).

Letni proračun

V Svetu bo potekal vsakoletni cikel sprejemanja letnega proračuna EU, ki se začne v začetku leta, ko Svet sprejme smernice za pripravo proračuna EU za naslednje leto, nato (ob upoštevanju tudi teh smernic) Evropska komisija v aprilu pripravi prvi predlog proračuna za naslednje leto ter ga pošlje v obravnavo Svetu in Evropskemu parlamentu. V naslednjih mesecih se v Svetu usklajuje stališče do predloga proračuna. Hkrati svoje stališče oblikuje tudi Evropski parlament, sledijo proračunska pogajanja med Svetom in Evropskim parlamentom. Končni dogovor o proračunu EU za naslednje leto pa je navadno sklenjen v novembru ali decembru.

Statistika

Na področju statistike bo na ravni EU v Svetu potekalo nadaljnje usklajevanje v okviru postopka sprejemanja zakonodajnih aktov v zvezi s statistiko. Med drugim se bo nadaljevala obravnava konkretnih zakonodajnih predlogov, kot je Uredba o spremembi Uredbe o evropski statistiki, Uredba o evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v EU, Odločba o evropskem statističnem programu 2013–2017, Uredba o evropski statistiki demografije, Uredba o statistiki varnosti pred kriminalom. Predvidoma pa se bo začela tudi obravnava dveh novih zakonodajnih predlogov in sicer Uredbe, ki spreminja določene zakonodajne akte s področja statistike kmetijstva in ribištva (omnibus I) in Uredbe o postopkih, standardih in metapodatkih za izmenjavo in izkazovanje evropske statistike.

Enotni trg

V marčevskih sklepih ES je bilo napovedano, da bo Evropska komisija oktobra predlagala nov sveženj ukrepov za nove možnosti za rast na enotnem trgu. Akt za enotni trg II je dopolnitev Akta za enotni trg. EK ga je objavila 3. 10. 2012, vključuje pa 4 prioriteta področja s predvidenimi 12 ključnimi ukrepi: Razvoj celovitega omrežja na enotnem trgu: (1) železniški promet: odprtje notranjega trga železniških potniških storitev za prevoznike iz drugih držav članic za izboljšanje kakovosti in stroškovne učinkovitosti železniških potniških storitev, 2) pomorski promet: sprejetje svežnja »modri pas«, 3) zračni promet: pospešitev implementacije Single European Sky, 4) energetika: izboljšanje implementacije tretjega energetskega paketa); krepitev čezmejne mobilnosti državljanov in podjetij: (5) mobilnost državljanov: olajšati čezmejno zaposlovanje – prenova EURES portala, 6) dostop do financiranja: razvoj novih EU pravil za dolgoročno investiranje, 7) poslovno okolje: pregled pravil glede insolventnosti; podpora digitalni ekonomiji, 8) storitve: revizija direktive o plačilih, 9) digitalni enotni trg: sprejeti skupna pravila, ki omogočajo operaterjem, da polno izkoriščajo širokopasovni internet, 10) javna naročila in elektronski račun: sprejetje zakonodaje glede elektronskega računa; krepitev socialnega podjetništva, kohezije in zaupanja potrošnikov, (11) potrošniki: sprejetje paketa o varnosti proizvodov ter 12) socialna kohezija in socialno podjetništvo: sprejetje zakonodajnega predloga s področja bančništva. EK naj bi vse zakonodajne predloge predstavila do spomladi leta 2013. Posamezni predlogi bodo najverjetneje predstavljeni do 31. marca 2013.

Komisija EU je pripravila predlog Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o javnih naročilih in Predlog Direktive o javnih naročilih naročnikov v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev. Namen posodobljenega zakonodajnega okvira o javnih naročilih je bolj prožno oddajanje naročil in spodbujanje doseganja ciljev drugih politik s tem, da jasneje opredeljuje možnosti vključevanja okoljskih, socialnih in inovativnih vidikov v razpisno dokumentacijo. Drugi poglobljen cilj predloga je povečanje učinkovitosti javne porabe za

zagotovitev čim boljših rezultatov javnega naročanja v smislu najboljšega razmerja med kakovostjo in ceno. Direktiva uvaja tudi e-javno naročanje z letom 2016.

Evropska komisija želi s predlogom Direktive o podeljevanju koncesijskih pogodb zagotoviti preglednost, pravičnost in pravno varnost pri podeljevanju koncesijskih pogodb ter s tem prispevati k izboljšanju naložbenih možnosti ter posledično zagotoviti več in bolj kakovostnih gradenj in storitev. Navedena izboljšanja naj bi se zagotovila z vrsto postopkovnih zahtev in pojasnil v zvezi s podeljevanjem koncesij, ki bodo namenjena dvema ciljema: izboljšanju pravne varnosti in zagotavljanju boljšega dostopa do koncesijskih trgov za vsa evropska podjetja.

Konec leta 2013 bo Evropska komisija predstavila zakonodajno pobudo s področja prenove enotnega trga za industrijske proizvode, katere cilj je povečanje kakovosti in učinkovitosti zakonodaje notranjega trga za industrijske proizvode. S to pobudo bo obravnavana odstranitev preostalih trgovinskih ovir, zlasti za proizvode s potencialom hitre rasti, zagotovljeno bo več doslednosti pri uporabi zakonodaje ter poenostavljeno upravljanje zakonodaje in njeno izvajanje.

Aprila letos je Evropska komisija objavila Predlog uredbe o poenostavitvi postopka selitve motornih vozil, registriranih v drugi državi članici. Namen predloga uredbe je olajšanje selitve registriranih motornih vozil med državami članicami, če se lastnik motornega vozila preseli, oziroma se vozilo proda v drugo državo članico. Cilj predloga uredbe je poenostaviti postopek registracije in zmanjšanje upravnega bremena ter določiti, kje bo vozilo registrirano. Država članica ne bi smela imeti možnosti, da se vozilo ponovno registrira. Zmanjšati je treba formalnosti in omogočiti izmenjavo informacij med državami članicami. Evropska komisija ocenjuje, da bodo ukrepi, ki jih predvideva ta predlog prihranili približno 1.5 milijard evrov letno. Prihranki pa bodo tudi pri selitvi državljanov iz ene države članice v drugo državo članico, nakupu vozila v drugi državi članici, delavcih, ki delajo čez mejo, in ljudeh z dvema bivališčema. Podjetjem bo olajšana prodaja rabljenih vozil, najem vozil, zmanjšal pa naj bi se tudi kriminal v zvezi s tem. Predlog uredbe se nanaša le na registrirana vozila, ne pa na nova vozila in vozila, registrirana v isti državi, niti na vozila iz tretjih držav. Prav tako ta predlog ne ureja obdavčitve motornih vozil.

Pregled pravil za standardizacijo – ta pobuda bo sestavljena iz dveh delov, iz pobude za vzpostavitev strateških prednostnih nalog in nekaterih mandatov za podporo politiki EU na področju mednarodne konkurenčnosti, inovacij, digitalne interoperabilnosti in tehnološkega razvoja ter iz neodvisnega pregleda, ki se bo začel leta 2013 z namenom ocene napredka pri izpolnjevanju strateških ciljev ter presoje uspešnosti sedanjega upravljanja sistema evropske standardizacije.

Enotni patentni sistem sestavljajo predlog Uredbe o vzpostavitvi okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva, predlog Uredbe o vzpostavitvi okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva z veljavno ureditvijo prevajanja in Sporazum o enotnem patentnem sodišču. Svet za konkurenčnost bo decembra 2012 celoten patentni paket potrdil, nato sledi glasovanje na decembrskem plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta. Evropski patentni sistem naj bi začel veljati v letu 2014.

Na EU ravni obstajajo programi za zmanjšanje administrativnih ovir za 25 odstotkov, ki ustvarjajo boljše pogoje za učinkovito delovanje notranjega trga. Splošni cilj zmanjšanja obremenitev za 25 % je skupni cilj, ki ga je možno doseči samo na podlagi deljene odgovornosti in skupnega prizadevanja držav članic in evropskih institucij. Za namen izvajanja akcijskega programa so bili na evropski ravni pripravljene in sprejeti ukrepi poenostavitve, ki izhajajo iz prioritarnih področij.

Evropska komisija bo predstavila spremembo direktive o paketnih potovanjih, ki določa pravice potrošnikov, ki rezervirajo tovrstne storitve v potovalnih agencijah. Spremembe naj bi med drugim rešile vprašanje odškodnin za potnike v primeru stečaja letalskega prevoznika. V zadnjih letih je tudi v Evropi močno naraslo število turistov, ki si počitniške storitve rezervirajo sami prek spleta, kjer se odločajo za različne storitve pri različnih ponudnikih. Prenovljena zakonodaja naj bi upoštevala spremembe na trgu in zajela tudi tovrstne pakete.

Industrijska politika in konkurenčnost

Cilji Uredbe o vzpostavitvi programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (2014–2020) so izboljšati dostop do financiranja za mala in srednja podjetja, izboljšati njihov dostop do trgov v EU in v svetu, izboljšati okvirne pogoje za njihovo delovanje ter spodbuditi kulturo podjetništva. Program bo začel veljati januarja 2014.

Evropska komisija je sporočilo o močnejši evropski politiki za rast in oživitev gospodarstva predstavila oktobra 2012. Sporočilo temelji na pobudi „Celostna industrijska politika za dobo globalizacije,“ ki jo je Evropska komisija leta 2010 sprejela v okviru strategije Evropa 2020. Pri tem je Evropska komisija spomnila, da je zaradi posledic gospodarske krize in posledične stagnacije gospodarstva EU sprejeto treba prenoviti industrijsko strategijo. V ta namen je predlagala ukrepe na štirih področjih. Prvič, zaradi pomanjkanja investicij v inovacijah, mora EU zagotoviti ustrezne pogoje za spodbujanje novih naložb. Drugič, treba je zagotoviti ukrepe za oživitev notranjega trga, pa tudi ukrepe za izboljšavo odpiranja mednarodnih trgov. Tretjič, EU mora sprejeti ukrepe, namenjene ustvarjanju možnosti dostopa in izboljšanju dostopa do financiranja. Četrto, za oživitev industrijske politike je treba sprejeti spremljevalne ukrepe, usmerjene v ustvarjanje delovnih mest in usposabljanje delovne sile. Glavni zastavljeni cilj omenjene strategije je povečanje deleža industrije s trenutnih 16 % na 20 % BDP do leta 2020.

Državne pomoči

Evropska komisija je maja 2012 sprejela sporočilo o modernizaciji državnih pomoči, s katero je določila cilje paketa reform. Državna pomoč se mora osredotočiti na odobravanje dobro oblikovane pomoči, ki je usmerjena k odpravi napak trga in ciljem skupnega EU interesa. Glavni deli reforme naj bi bili vzpostavljeni do konca leta 2013. Komisija naj bi poleg predloga za postopkovno in pooblastitveno uredbo poskušala pripraviti še preostali del svežnja, tako da bi do konca 2013 postopno pregledali in racionalizirali glavne akte in smernice Komisije. Komisija bo pripravila skupna načela za združljivost vrednotenj nacionalnih projektov pomoči in revidirala ter poenostavila nekatera obstoječa besedila.

Kemikalije

Na področju kemikalij bo Slovenija sodelovala pri obravnavi in oblikovanju stališča za dokončanje mednarodnega sporazuma o živem srebru in oblikovanju nadaljnjih ukrepov za njegovo izvajanje v EU in RS. Vključevala se bo v priprave na redne letne konference že sprejetih sporazumov na področju kemikalij (Stockholmska, Baselska in Rotterdamska konvencija). V procesih izvajanja že sprejetih ukrepov na področju kemikalij bo Slovenija spremljala izvajanje delegiranih pristojnosti Komisije in sodelovala pri izvajanju strokovnih nalog v okviru delitve nalog na ravni EU. Pri tem bo zagovarjala proporcionalne, utemeljene in strokovno argumentirane rešitve, ki bodo pripomogle k doseganju skupnih ciljev varovanja zdravja ljudi in okolja, ter ohranjale konkurenčnost malih in srednjih podjetij v RS.

Carinska unija

Evropska komisija je februarja 2012 objavila prenovljen Predlog Uredbe o carinskem zakoniku Unije. Predlog za spremembo Uredbe (ES) št. 450/2008 (MCZ) pred začetkom njene veljavnosti je bil podan zaradi potrebe po odložitvi datuma začetka izvajanja MCZ, potrebe po uskladitvi z Lizbonsko pogodbo ter potrebe po prilagoditvi nekaterih določb MCZ. Uredba naj bi začela veljati junija 2013.

Program Carina 2020 je del večletnega finančnega okvira EU in bo prispeval k izvajanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast, in sicer z okrepitevjo delovanja carinske unije. Glavni operativni cilji programa Carina 2020 so podpora pripravi, uporabi in izvajanju zakonodaje in politike na področju carin, razvoj evropskih informacijskih sistemov ter najboljših delovnih praks, izboljšanje usposobljenosti carinskih uradnikov in izboljšanje sodelovanja med sodelujočimi državami, carinskimi in drugimi pristojnimi organi ter njihovimi uradniki.

Promet, telekomunikacije in energija

Enotno evropsko prometno omrežje – Politika vseevropskih omrežij je namenjena vzpostavitvi prometne infrastrukture in medsebojnih povezav, ki podpirajo enotni trg, za zagotovitev prostega pretoka ljudi in blaga ter za podporo rasti, delovnih mest in konkurenčnosti EU. Od 80-ih let prejšnjega stoletja politika TEN-T usmerja sredstva EU v podporo razvoja ključnih evropskih infrastrukturnih projektov. Vendar je predvsem zaradi težkih finančnih razmer treba preusmeriti porabo sredstev EU za promet tja, kjer ustvarijo največjo dodano vrednost – v oblikovanje močnega osrednjega evropskega omrežja. V ta namen je po dvoletnem posvetovanju Evropska komisija konec leta 2011 objavila Predlog uredbe o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja, katerega glavni namen je preoblikovanje obstoječih nepovezanih evropskih cestnih in železniških omrežij ter letališč in plovni poti v enotno prometno omrežje (TEN-Ti) in v zvezi s tem Predlog uredbe o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope (kot instrument za financiranje prednostnih projektov osrednjega omrežja in horizontalnih projektov s tega področja).

Predlog uredbe o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) – Predlog uredbe, ki ga je objavila Evropska komisija novembra 2011, ureja temeljna načela za oblikovanje omrežja TEN-T, določbe o jedrnem in celovitem TEN-T omrežju, o implementaciji jedrnega omrežja skozi koridorje jedrnega omrežja in skupne določbe. Namen predloga uredbe je preoblikovanje obstoječih nepovezanih evropskih cestnih in železniških omrežij ter letališč in plovni poti v enotno prometno omrežje (TEN-T). Novo jedrno omrežje bo odpravilo ozka grla, nadgradilo infrastrukturo in poenostavilo čezmejni promet za potnike in podjetja po vsej EU. Izboljšalo bo povezave med različnimi načini prometa ter prispevalo k uresničevanju ciljev EU na področju podnebnih sprememb z zmanjševanjem emisij CO₂ iz prometa. Priloge h predlogu uredbe vsebujejo zemljevide jedrnega in celovitega omrežja, ki so oblikovani po regijah in tudi glede na različne transportne načine (Priloga I), seznam vozlišč (Priloga II), indikativne zemljevide tretjih držav (Islandija, Norveška, Švica, Z Balkan in Turčija – Priloga III). Predlog uredbe vsebuje tudi pomembno klavzulo o reviziji uredbe, ki omogoča vključitev ali izključitev novih pristanišč, letališč ali cestno železniških terminalov, če presežejo ali padejo pod prag predviden za vključitev ali izključitev v celovito omrežje. V predlogu uredbe je predvideno tudi, da bo Evropska komisija do leta 2023 pregledala uresničevanje izgradnje jedrnega omrežja in po potrebi predlagala ustrezne spremembe. Na zasedanju Sveta za promet, telekomunikacije in energijo (Svet TTE) 22. marca letos je bil v predlogu sprejet splošni pristop, ki je podlaga za pogajanja z EP v prvem branju. Sprejetje predloga uredbe se pričakuje konec leta 2013.

Predlog uredbe o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope – oktobra 2011 je Evropska komisija v svežnju s Predlogom uredbe TEN-T sprejela tudi Predlog uredbe o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope (IPE). V predlogu uredbe so določeni pogoji, načini in postopki za prispevanje finančnih sredstev EU za projekte vseevropskih omrežij; razvojne strategije, prednostne naloge in izvedbeni ukrepi za vsakega od teh področij pa so opredeljeni v smernicah, sprejetih za vsako politiko posebej. Proračun, ki bo na voljo za omrežja TEN-T v okviru tega predloga uredbe, je odvisen od izida pogajanj o naslednjem večletnem okviru. Komisija je za obdobje 2014–2020 predlagala 50 milijard EUR, od česar bi bilo 31,7 milijarde (vključno z 10 milijardami EUR iz Kohezijskega sklada) namenjenih prometnemu sektorju, 9,1 milijarde EUR energetskega sektorju in približno enak znesek tudi telekomunikacijskemu sektorju. Predlog uredbe vsebuje še določbe o finančni pomoči z uporabo inovativnih finančnih instrumentov, kot so projektne obveznice, s katerimi naj bi pridobili dodatne naložbe iz zasebnih in javnih virov. Poleg tega predlog uredbe vsebuje tudi prilogo, v kateri je na področju prometa oblikovanih 10 koridorjev jedrnega omrežja, ki naj bi predstavljali pripomoček za lažjo implementacijo jedrnega omrežja v obdobju VFO 2014–2020 in ki predstavljajo hrbtenico za promet znotraj enotnega trga. Predlogi za financiranje (za obdobje 2014–2020) se osredotočajo na financiranje prometa EU za jedrno prometno omrežje, zapolnitev manjkajočih čezmejnih povezav, odpravo ozkih grl in pametnejšo upravljanje omrežja. Na Svetu za promet, telekomunikacije in energijo je bil za predlogu uredbe sprejet splošni pristop. V Evropskem

parlamentu poteka prvo branje predloga uredbe. Sprejetje predloga uredbe se pričakuje sredi leta 2013.

Četrti železniški paket – Evropska komisija bo do konca letošnjega leta sprejela nov sveženj ukrepov, tako imenovani četrti železniški paket. Namen četrtega železniškega paketa je odprtje notranjih trgov železniškega potniškega prometa konkurenci, zmanjšanje časa začetka trženja voznega parka (z okrepitevijo vloge Evropske železniške agencije) in izboljšanje upravljanja železniške infrastrukture (za krepitev učinkovitosti železniškega prometa in izboljšanje konkurence).

Cestni paket – Konec letošnjega leta bo Evropska komisija na področju notranjega cestnega trga v delu, ki se nanaša na dostop do trga cestnega prevoza blaga in do opravljanja dejavnosti cestnega prevoznika, sprejela tako imenovani cestni paket. Cestni paket bo z nadaljnjo odpravo omejitev kabotaže izboljšal gospodarsko in okoljsko učinkovitost cestnega tovornega prometa. V okviru te pobude bodo vzpostavljeni bolj poenoteni konkurenčni pogoji z vključitvijo določb za uporabo socialnih predpisov v državi gostiteljici v primeru dolgoročnega bivanja voznikov ter določb za bolj poenoteno izvrševanje.

Projekt Modri pas – Cilj koncepta »modri pas« je vzpostavitev enotnega prostora za pomorski prevoz brez ovir za trgovanje znotraj EU, pri čemer bi poenostavili in pospešili upravne postopke z uporabo sodobnih tehničnih nadzornih zmogljivosti. Bistvo projekta Modri pas je odprava večkratnih kontrol za prevoz blaga v pomorskem prometu, ki se prevažata znotraj EU pristanišč (»prevoz na kratke razdalje«), vključno z večkratnimi carinskimi kontrolami, s ciljem, da se upravno breme za pomorski promet znotraj EU zmanjša na raven, ki je primerljiva z upravnimi bremenami pri drugih vrstah prometa.

Okvir za prihodnjo pristaniško politiko EU – Okvir za prihodnjo pristaniško politiko, ki bo obsegal tudi zakonodajni predlog, bo spodbujal krepitev učinkovitosti in splošne kakovosti pristaniških storitev, pri čemer bo obravnaval vprašanja obveznosti držav članic glede dobrega načrtovanja pristanišč in povezav z notranjostjo, preglednosti javnega financiranja in pristaniških taks ter prizadevanj za upravno poenostavitev v pristaniščih ter pregled omejitev opravljanja storitev v pristaniščih. Okvir za prihodnjo pristaniško politiko bo Evropska komisija objavila v letu 2013.

Paket o »Enotnem evropskem nebu« – Enotno nebo II plus – obsega sporočilo, uredbo o enotnem evropskem nebu, uredbo o Evropski agenciji za varnost v letalstvu. Z njim so obravnavana mnoga vprašanja, ki so ostala nerešena pri razvoju enotnega evropskega neba in se nanašajo zlasti na uspešnost zagotavljanja navigacijskih storitev v zračnem prometu in potrebo po razjasnitvi institucionalnega okolja na ravni EU, s čimer bo zagotovljeno, da se vloge in odgovornosti različnih organizacij dopolnjujejo, ne da bi se prekrivale.

Za boljše delovanje notranjega energetskega trga

Učinkovit, povezan in pregleden notranji energetski trg v EU bo državljanom in podjetjem zagotavljal varno in trajnostno oskrbo z energijo po najnižjih možnih cenah. Za dokončno vzpostavitev notranjega energetskega trga EU do leta 2014 Komisija predvideva več ukrepov, med katere spadajo: (1) izvajanje zakonodaje na področju notranjega trga in uveljavljanje pravil o konkurenci; (2) krepitev vloge potrošnikov: Komisija bo zagotovila, da se bodo pravice potrošnikov, ki jih zagotavlja zakonodaja EU, izražale tudi v nacionalnih predpisih in da jih bodo spoštovali vsi tržni akterji. To vključuje pravico do zamenjave dobavitelja v treh tednih brez dodatnih finančnih stroškov. Komisija bo tudi spodbujala uvedbo pametnih merilnih sistemov, saj bodo potrošniki tako lahko porabo spremljali v realnem času in imeli večji nadzor nad računi za energijo. Posebna pozornost bo namenjena varstvu ranljivih potrošnikov. V Poročilu o preglednosti maloprodajnih energetskih trgov v EU so podana tudi priporočila za jasno predstavitev cen, tarif in ponudb; (3) zagotavljanje prožnega trga: Nekaterne države članice nameravajo zagotoviti podporo proizvajalcem električne energije za ohranjanje razpoložljivosti njihove proizvodne zmogljivosti, tako da bi se zagotovila zadostna zmogljivost tudi v primerih, ko je variabilni viri električne energije (na primer vetrne in sončne elektrarne) trenutno ne morejo proizvajati. To se imenuje mehanizem zmogljivosti. Vendar lahko prehitro uvedeni in slabo zasnovani mehanizmi zmogljivosti privedejo do razdrobljenosti notranjega trga in ovirajo

naložbe. Pred uvedbo takšnih mehanizmov bi morale države članice analizirati, ali se v proizvodnjo vlaga premalo in zakaj. Preden države članice posredujejo na nacionalnem trgu, bi morale razmisliti o čezmejnih rešitvah. Rešitve na evropski ravni običajno prinašajo manjše stroške; (4) poleg tega bo Komisija predlagala smernice za programe podpore na področju obnovljivih virov energije, ki bodo povečali učinkovitost notranjega trga.

Sporočilo je Komisija predstavila novembra 2012, ministri so prvo razpravo o predlogu opravili na Svetu za energijo 3. decembra 2012.

Uredba o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo – Uredba določa pravila za pravočasen razvoj in interoperabilnost vseevropskih energetskih omrežij za izpolnitev ciljev energetske politike v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije, da se zagotovi delovanje notranjega energetskega trga in zanesljiva oskrba z energijo v Uniji, spodbujata energetska učinkovitost ter razvoj novih in obnovljivih virov energije ter omogoča medsebojno povezovanje energetskih omrežij. Uredba želi doseči popolno povezovanje notranjega energetskega trga, vključno z zagotavljanjem, da nobena država članica ne bo izključena iz evropskega omrežja, zagotavlja zanesljivo oskrbo z energijo in solidarnost med državami članicami. S prizadevanjem za doseganje navedenih ciljev ta predlog prispeva k pametni, trajnostni in vključujoči rasti ter izpostavlja koristi v zvezi s konkurenčnostjo ter ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo za celotno Evropsko Unijo. Zato je v okviru te pobude za obdobje do leta 2020 in pozneje določeno omejeno število vseevropskih energetskih prednostnih koridorjev in območij, ki zajemajo elektroenergetska in plinska omrežja ter infrastrukturo za prevoz nafte in ogljikovega dioksida ter v zvezi s katerimi je najbolj upravičeno sprejeti ukrepe na ravni Evropske unije. Te prednostne naloge se bodo izvajale na naslednje načine: (1) poenostavitev postopkov za izdajanje dovoljenj, da se občutno zmanjša trajanje postopkov za projekte skupnega interesa in povečata udeležba javnosti ter odobravanje izvajanja takih projektov; (2) pospeševanje regulativne obravnave projektov skupnega interesa na področju električne energije in plina z dodelitvijo stroškov glede na zagotovljene ugodnosti in zagotavljanje, da bodo dovoljeni donosi prilagojeni tveganjem in (3) zagotavljanje izvajanja projektov skupnega interesa z zagotavljanjem potrebne tržne finančne podpore ali neposredne finančne podpore EU. V zvezi s tem predlog daje podlago za upravičenost projektov skupnega interesa do finančne pomoči EU v okviru »instrumenta za povezovanje Evrope«, ki je obravnavan v ločenem zakonodajnem predlogu. Pogajanja o uredbi so v zaključni fazi dogovarjanja z Evropskim parlamentom.

Telekomunikacija in informacijska družba

Uredba za vseevropska telekomunikacijska omrežja določa smernice za cilje in prednostne naloge, predvidene za širokopasovna omrežja in infrastrukturo za digitalne storitve na področju telekomunikacij v okviru instrumenta za povezovanje Evrope. V teh smernicah so v prilogi opredeljeni projekti skupnega interesa za vzpostavitev širokopasovnih omrežij in infrastrukture za digitalne storitve. Razprava o predlogu uredbe še poteka in je tudi neposredno povezana z instrumentom za povezovanje Evrope. Konec decembra 2012 bi bil lahko dosežen splošni pristop znotraj Svetu EU.

Uredba o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu – predlagana uredba bo posameznikom in podjetjem omogočila, da lahko za dostop do javnih storitev v drugih državah članicah EU, ki imajo sisteme elektronske identifikacije, uporabijo lastne nacionalne sisteme e-identifikacije. Ustvarja tudi notranji trg za čezmejne e-podpise in povezane varne spletne storitve ter zagotavlja, da bodo te storitve delovale prek meja in imele enak pravni status kot tradicionalni postopki na papirju. Tako bodo v celoti izkoriščene možnosti prihrankov e-nabave. Uredba v celoti spoštuje obstoječe nacionalne sisteme e-identifikacije in odločitve držav članic EU, ki nimajo takih nacionalnih sistemov. Uredba do konca leta 2012 ne bo sprejeta, pogajanja še potekajo v Svetu EU.

Direktiva o ponovni uporabi informacij javnega sektorja – glavni elementi predloga obsegajo: zavezanost držav članic, da zagotavljajo ponovno uporabo vseh splošno dostopnih podatkov javnega sektorja; na novo vključitev knjižnic, muzejev in arhivov kot organov zavezancev za

ponovno uporabo; omejitev možnosti zaračunavanja s strani organov na mejne stroške razširjanja informacij in vzpostavitev neodvisnega nadzornega organa na področju ponovne uporabe. V Svetu EU pogajanja o direktivi še potekajo.

Evropska agencija za varnost omrežij in informacij (ENISA) – ENISA je bila sprva ustanovljena z namenom, da zagotovi visoko in učinkovito varnost omrežij in informacij v Uniji. Izkušnje z agencijo ter izzivi in nevarnosti so še dodatno izpostavili potrebo po posodobitvi njenega mandata, da se bo lahko bolje odzvala na potrebe Evropske unije, nastale zaradi: razdrobljenih nacionalnih pristopov za reševanje nastajajočih izzivov; pomanjkanja modelov sodelovanja pri izvajanju politik na področju varnosti omrežij in informacij; nezadostne pripravljenosti, med drugim tudi zaradi omejene sposobnosti EU za zgodnje opozarjanje in odzivanje; pomanjkanja zanesljivih evropskih podatkov in omejenega znanja o nastajajočih težavah; majhne ozaveščenosti o tveganjih in izzivih, ki jih prinaša področje varnosti omrežij in informacij ter izzivov pri vključevanju vidikov področja varnosti omrežij in informacij v politike s ciljem, da se učinkovito prepreči kibernetiski kriminal. Naloge nove agencije naj bi bile v primerjavi s sedanjimi nalogami ENISE okrepljene in posodobljene, vendar naj bi še naprej bile pretežno svetovalne in povezovalne narave. Sedež ENISE je v Grčiji (Kreta). Nove naloge naj bi bil oblikovane tudi širše, kar naj bi dalo agenciji več prožnosti pri izvrševanju svojih dejavnosti, a hkrati dovolj natančno, da bi se lahko določila sredstva, potrebna za doseg ciljev. Dogovor o novem mandatu agencije bi bil lahko dosežen konec leta 2012.

Visoko šolstvo

Na področju visokega šolstva se bodo prihodnja predsedstva usmerila na zgoraj naštetih prednostna področja, poleg tega pa bodo tudi nadaljevala delo na področju konvergence Evropskega ogrodja kvalifikacij in ogrodja kvalifikacij Evropskega visokošolskega prostora ter na področju novega sistema razvrščanja univerz. V prihodnje ne bo le ene klasifikacije za vse institucije, pač pa se bodo med seboj razvrščale sorodne institucije. Pri tem se bosta uporabljali dve novo razviti različni orodji: »U-Map« je orodje, ki institucijam omogoča umeščanje glede na njihova raznolika poslanstva; »U-Multiranking« pa naj bi se razvijal v smer vertikalnega primerjanja institucij, umeščenih v kategorije institucij, podobnih po merilih oziroma razsežnostih »U-Map«. V Svetu se bo poleg tega nadaljevalo sprejemanje Predloga uredbe EP in Sveta o programu »Erasmus za vse«, vključno s t. i. garancijsko posojilno shemo za magistrski študij v tujini, za katero pa splošni pristop še ni bil dogovorjen.

Raziskave, inovacije in tehnologija

Okvirni program za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 – Slovenija podpira naložbe v raziskave in inovacije v okviru zakonodajnega svežnja Obzorje 2020 kot ključnega finančnega instrumenta v obdobju 2014–2020 za spodbujanje trajnostne in vključujoče rasti in ustvarjanje delovnih mest. Obzorje 2020 prvič združuje celotno financiranje EU za raziskave in inovacije v en sam program, ki bo usmerjal sredstva v tri ključne cilje: i) krepil bo položaj EU kot vodilne svetovne sile na področju znanosti; ii) krepil bo vodilni položaj industrije na področju inovacij; iii) prispeval bo k obravnavi glavnih problemov vseh Evropejcev v okviru šestih ključnih vsebin: zdravje, demografske spremembe in dobro počutje; zanesljiva preskrba s hrano, trajnostno kmetijstvo, morsko in pomorsko raziskovanje ter biogospodarstvo; zanesljiva, čista in učinkovita energija; pameten, okolju prijazen in integriran promet; podnebni ukrepi, učinkovita raba virov in surovin; ter vključujoče, inovativne in varne družbe.

Pri tem je za Slovenijo ključnega pomena pravična in proaktivna razširitev udeležencev, ki bi koristili sredstva Obzorja 2020, tj. s pravičnimi plačami raziskovalcev kot tudi lažjimi vstopnimi možnostmi malih in srednje velikih projektov univerz, inštitutov oz. podjetij iz novih držav članic. V skladu z zakonodajnim postopkom sprejemanja svežnja Obzorje 2020 bo v letu 2013, ko je predvideno sprejetje svežnja, Slovenija dejavno usmerjala nadaljnje pogajalske napore predvsem v izboljšanje pogojev za povečanje udeležbe manjših in novih držav članic oziroma

števila pridobljenih projektov na podlagi Obzorja 2020, v katerih sodelujejo partnerji iz novih držav članic.

Evropski raziskovalni prostor (ERA) – Slovenija si bo prizadevala za znatno okrepitev in pospešitev oblikovanja ERA, ki predstavlja središče strategije Evropa 2020 in njene vodilne pobude Unija inovacij oziroma nadaljevanje ljubljanskega procesa, ki predvideva uvedbo t. i. pete svoboščine – prosti pretok znanja v EU. Podjetja, inštituti in univerze vseh velikosti potrebujejo, še zlasti pa v času recesije, ustrezno okolje, enoten prostor in trg za investiranje in izvajanje raziskav, izmenjavo znanja in inovacij, ki predstavljajo temelje za zagotovitev trajnostne ekonomske rasti, ustvarjanje novih delovnih mest z visoko dodano vrednostjo ter posledično dvig konkurenčnosti Evrope globalno.

Slovenija si bo tako v okviru dokončnega oblikovanja ERA, kar je v skladu z dogovorom Evropskega sveta predvideno do leta 2014, prizadevala za doseg njegovih končnih ciljev, tj. odpiranje in povezovanje raziskovalnih sistemov v EU oziroma zmanjšanje bega možganov iz EU, predvsem iz šibkejših regij, ter razsežne regionalne raznolikosti pri uspešnosti raziskav in inovacij, s čimer bi s pomočjo pametne specializacije dosegli osredotočeno odličnost po vsej EU.

Obenem je oblikovanje ERA priložnost za Slovenijo, da nadaljuje s posodabljanjem svojega raziskovalnega, izobraževalnega in inovacijskega sistema in pomaga pri uvedbi pametnih specializacij ter odpravi inovacijskega prepada.

Izobraževanje, mladina, kultura, šport

Izobraževanje in usposabljanje

V obdobju januar 2013–junij 2014 se bo na področju izobraževanja nadaljevalo delo na podlagi pobude, ki jo je Komisija sprejela novembra 2012 – *Ponovni premislek o izobraževanju (Re-thinking Education)*. Dokument bo podlaga za delo v prihodnjem obdobju. Precej bolj se je treba osredotočiti na razvijanje medpredmetnih in osnovnih spretnosti na vseh ravneh, zlasti podjetniških in računalniških spretnosti. Nov cilj pri učenju tujih jezikov: do leta 2020 se mora delež petnajstletnikov z znanjem prvega tujega jezika s sedanjih 42 % povzpeti na vsaj 50 %, vsaj 75 % petnajstletnikov pa se mora učiti tudi drugi tuji jezik (sedaj 61 %). Potrebne so naložbe za vzpostavitev vrhunskih sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter odločnejše uveljavljanje učenja ob delu. Države članice morajo izboljšati priznavanje kvalifikacij in spretnosti, tudi tistih, ki niso pridobljene v formalnem sistemu izobraževanja in usposabljanja. V celoti je treba izkoristiti tehnologijo, zlasti internet. Z odprtimi viri izobraževanja morajo šole, univerze ter ustanove za poklicno izobraževanje in usposabljanje izboljšati dostop do izobraževanja. Te reforme morajo spremljati dobro usposobljeni, visoko motivirani in podjetniško naravnani učitelji. Za čim večji izkoristek naložb mora biti financiranje ciljno usmerjeno. Potrebne so razprave na nacionalni in evropski ravni o financiranju izobraževanja, zlasti poklicnega in visokošolskega. Ključen je partnerski pristop. Za spodbujane inovacij in ugodnih medsebojnih učinkov med izobraževanjem in podjetji je potrebno tako javno kot zasebno financiranje.

Nadaljevalo se bo delo na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja v skladu z Bruškim komuniquejem.

Leto 2012 je postavljeno kot mejnik, do katerega naj bi države članice nacionalna ogrodja kvalifikacij umestila v Evropsko ogrodje kvalifikacij (EQF). Prihodnja predsedstva bodo pregledala stanje na tem področju.

Osrednja pozornost pa bo v tem obdobju posvečena nadaljnji obravnavi in sprejemanju predloga Uredbe o programu »Erasmus za vse«, ki je enotni program na področju izobraževanja, usposabljanja, mladih in športa za obdobje prihodnjega večletnega okvira (2014–2020). Cilj programa je podpirati vse sektorje izobraževanja – visoko šolstvo, poklicno izobraževanje, izobraževanje odraslih, šolsko izobraževanje in mlade z vidika vseživljenjskega učenja. Program združuje sedanje programe »Vseživljenjsko učenje«, »Mladi v akciji« in »Erasmus Mundus« v enoten program.

Mladina

Splošna tematska prednostna naloga evropskega sodelovanja na področju mladih v obdobju od 1. 1. 2013 do 30. 6. 2014 bo socialno vključevanje. V teh 18 mesecih bo razprava o njem potekala v okviru strukturiranega dialoga. Irska, Litva in Grčija si bodo med predsedovanjem in v celotnem 18-mesečnem obdobju skupaj prizadevale zagotoviti podporo za skupno temo "socialno vključevanje" v okviru nacionalnih prednostnih nalog.

Koncept socialnega vključevanja bo široka tema, ki bo zajemala vse mlade, tudi tiste, ki imajo manj priložnosti. Pojem in koncept socialnega vključevanja bo obravnavan in uporabljen v najširšem smislu, zajemal bo vprašanja, s katerimi se soočajo mladi.

Irsko predsedstvo (1. 1. 2013–30. 6. 2013) si bo predvsem prizadevalo prispevati h kakovostnemu mladinskemu delu, namenjenemu vključevanju vseh mladih. V prvi polovici leta 2013 bo poudarek na prispevku kakovostnega mladinskega dela k razvoju in dobremu počutju mladih; prispevek standardov kakovosti v mladinskem delu kot sredstvo za doseganje pozitivnih rezultatov mladih na področjih kot so osebni in družbeni razvoj ter pripravljenost za izobraževanje in poklicno usposabljanje itd; prispevek mladinskega dela k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020, zlasti v zvezi z zaposlovanjem mladih; izmenjava dobrih praks in znanja na teh področjih med državami članicami.

V drugi polovici leta 2013 (1. 7. 2013–31. 12. 2013), med predsedovanjem Litve, bo poudarek na brezposelnih mladih in mladih, ki niso vključeni v izobraževanje in usposabljanje (NEET): spodbujanje socialnega vključevanja mladih, s posebnim poudarkom na brezposelnih mladih in mladih, ki niso vključeni v izobraževanje in usposabljanje (ti. skupina NEET); spodbujanje medsektorskega sodelovanja kot temeljnega načela celostne politike na področju mladih; izmenjava dobrih praks na področju socialnega vključevanja mladih; spodbujanje sodelovanja na področju mladinske politike med mladimi iz Evropske unije ter Vzhodne Evrope in kavkaških držav.

V prvi polovici leta 2014, med predsedovanjem Grčije, bo poudarek na kulturi in podjetništvu: oblikovanje ukrepov za spodbujanje podjetniškega duha mladih in njihovega podjetništva, s posebnim poudarkom na socialnem podjetništvu in "zelenih delovnih mestih" ter novih priložnostih na kulturnem področju, da bi pospešili socialno vključevanje vseh mladih; izboljšanje dostopa mladih, zlasti tistih iz oddaljenih območij, do novih tehnologij, da bi omogočili razvoj mladih talentov in pritegnili zanimanje na področju kulture; spodbujanje mladinskega dela, da bi podprli in izboljšali ustvarjalnost in podjetništvo mladih, med drugim tudi z izmenjavo dobrih praks.

V času predsedovanja trojke se bo nadaljevala obravnava predloga Uredbe o programu »Erasmus za vse«, ki zajema tudi poglavje mladine.

Kultura in avdiovizualna politika

Prihodnja predsedstva bodo nadaljevala delo na področju sprejemanja Predloga uredbe EP in Sveta o programu »Ustvarjalna Evropa« in Predloga uredbe Sveta »Evropa za državljane« za obdobje (2014–2020).

Komisija je 25.11.2011 sprejela Predlog uredbe EP in Sveta o uvedbi programa »Ustvarjalna Evropa«. Predlagani program v celoto združuje tri trenutno samostojne programe: Kultura, MEDIA in MEDIA Mundus. Vključuje tudi nov finančni instrument, katerega cilj je izboljšanje dostopa malih in srednje velikih podjetij, ki delujejo v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, do finančnih sredstev. Program sestavljajo trije sklopi: medsektorski sklop, ki vključuje finančni instrument za kulturne in ustvarjalne sektorje ter nadnacionalno sodelovanje na področju politik; sklop Kultura; sklop MEDIA.

Komisija je za celotno trajanje programa (2014–2020) predlagala skupni proračun v višini 1,8 milijarde EUR, od tega za izvajanje garancijskega instrumenta 210 milijonov EUR.

Program »Evropa za državljane« (2014–2020) Program ima predlagani proračun v vrednosti 229 milijonov evrov. Program bo podpiral dejavnosti za povečanje ozaveščenosti državljanov in njihovega razumevanja EU, njenih vrednot in zgodovine, kot sta spomin na preteklost Evrope

ter pobratenje mest. Prav tako bo pripomogel k aktivnemu sodelovanju v državljanskih in demokratičnih dejavnostih z razpravami in pogovori o področjih, ki so povezana z EU.

Nadaljevalo se bo sprejemanje in obravnava Predloga sklepa EP in Sveta o Evropski prestolnici kulture (2020–2033).

Pozornost bo namenjena tudi izvajanju Delovnega načrta za področje kulture za obdobje 2011–2014. Podlaga za pripravo Delovnega načrta za kulturo je leta 2007 sprejeta evropska agenda za kulturo v letu 2007; z delovnim načrtom se je odprlo novo poglavje v sodelovanju na področju kulturne politike na evropski ravni. V letih 2013 in 2014 bodo v ospredju naslednje teme: širši dostop do kulture ter kulturne in ustvarjalne vsebine na spletu v povezavi z Digitalno agendo; predsedstva se bodo posvetila ohranjanju kulturnih storitev v času gospodarske krize, s posebnim poudarkom na kulturni dediščini, kulturnemu turizmu; poudarek bo tudi na kulturi v zunanjih odnosih, kjer bodo predsedstva nadalje razvijala strateški pristop kulture v zunanjih odnosih EU. Glede na to, da se trenutni Delovni načrt za kulturo zaključi leta 2014, bodo predsedstva tudi razmišljala o prioritetah prihodnjega Delovnega načrta za kulturo.

Komisija bo predvidoma revidirala Direktivo Sveta 93/7 EGS o vračilu nezakonito odvzetih kulturnih predmetov s teritorija držav članic.

Komisija bo pripravila Priporočilo v zvezi z evropsko kinematografijo v digitalni dobi. Predvidoma je tudi objava Zelene knjige o povezani televiziji (connected TV). Komisija namerava tudi (predvsem zaradi varstva mladoletnikov v različnih avdiovizualnih medijskih okoljih) posodobiti Sporočilo o televizijskem oglaševanju iz direktive o televiziji brez meja.

Predsedstva bodo spodbujala Europeano, Evropsko digitalno knjižnico, prizadevala si bodo doseči dogovor o njenem trajnem financiranju.

V sodelovanju s Komisijo bodo predsedstva "bedela" nad izvajanjem Evropske strategije za Boljši internet za otroke.

Šport

Bela knjiga, sprejeta leta 2007, ostaja na številnih področjih ustrezna podlaga za ukrepe EU na področju športa tudi v prihodnjih letih. Dodatno podlago za delo predstavlja leta 2011 sprejeto Sporočilo Komisije o Razvijanju evropske razsežnosti v športu. Ravno to sporočilo je pomemben korak v smeri opredelitve področij sodelovanja na ravni EU ob upoštevanju avtonomnosti upravljalnih struktur športa in načela subsidiarnosti.

V času predsedovanja Irske, Litve in Grčije bodo v ospredju področja, ki so bila določena leta 2011 v Resoluciji Sveta o delovnem načrtu EU za šport. Ukrepi/delovna področja so predvidena do sredine leta 2014 in sicer: integriteta športa; boj proti nedovoljenim poživilom in vnaprejšnjim dogovorom o rezultatih; spodbujanje dobrega upravljanja; ter nadzor poklica športnih agentov in prestopov igralcev (vključno s prehodi mladoletnih igralcev).

Predvidena je tudi nadaljnja obravnava in sprejemanje Predloga uredbe o programu »Erasmus za vse« (2014–2020), ki zajema tudi poseben podprogram za šport.

Zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti

Na tem področju ostaja eno največjih odprtih vprašanj Predlog spremembe direktive o delovnem času. Evropska komisija je predlog objavila septembra 2004, po prejemu mnenja Evropskega parlamenta v prvi obravnavi pa ga je spremenila maja 2005. S predlogom se je ukvarjalo več predsedstev, vendar bolj ali manj neuspešno. Zadnji poskus dogovora je propadel aprila 2009. Trenutno se o direktivi poskušajo dogovoriti evropski socialni partnerji. Direktiva je za evropske trge dela zelo pomembna. Veliko držav članic se spoprijema z resnimi težavami, ki se nanašajo zlasti na javne službe, ki morajo zagotavljati stalne 24-urne storitve. Velika večina držav je v nezakonitem stanju, saj krši sodbi Simap in Jeager, pri katerih je bilo zastavljeno vprašanje vštevanja in razlage dežurstva (aktivnega in pasivnega) ter počitka v delovni čas. To vprašanje so v glavnem države že razčistile med pogajanja. V direktivi ostaja nerešeno

vprašanje možnosti izjeme od najdaljšega tedenskega delovnega časa 48 ur (t. i. opt-out), ki pa ni bilo del sodnega vprašanja.

Predloga Direktive o poklicnih kvalifikacijah in Direktive o napolitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev sta med gonilnimi vzvodi Akta o enotnem trgu I, za katerega je Evropski svet določil, da bi ga bilo treba sprejeti do decembra 2012. Zaradi zahtevnosti obeh pobud to ne bo mogoče, zato se obravnava nadaljuje pod irskim predsedstvom.

Predlog Uredbe o Skladu za evropsko pomoč najbolj ogroženim omogoča veliko prostora za odločitve. Države članice se lahko odločijo za projekte razdeljevanja hrane, za pomoč brezdomcem ter za pomoč otrokom, ki so materialno prikrajšani. Ključnega pomena so tudi predvideni spremljajoči ukrepi za socialno vključevanje najbolj ogroženih oseb. Za Sklad je načrtovanih 2,5 milijarde EUR. EK predvideva 85 % sofinanciranje; v primerih držav članic, ki se soočajo s finančnimi težavami, se lahko znesek poveča do 10 odstotnih točk.

Predlog direktive o minimalnih zahtevah za povečanje mobilnosti delavcev z izboljšanjem pridobivanja in ohranjanja pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja sega nekaj let v preteklost. Različna predsedstva so si intenzivno prizadevala doseči dogovor v Svetu, vendar niso uspela doseči potrebnega soglasja. Čeprav Komisija ni umaknila svojega predloga, ni bilo v Svetu nobene razprave od prve polovice leta 2008, ciprsko predsedstvo pa je obnovilo pogajanja na podlagi predloga iz leta 2007.

Predlog Direktive o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo, je v obravnavi v Svetu od oktobra 2008, v Evropskem parlamentu pa od februarja 2009. Le-ta je sprejel mnenje v prvem branju oktobra 2010, do dogovora s Svetom pa ni prišlo, saj je veliko držav članic izrazilo bodisi odklonilen bodisi zadržan odnos, predvsem v zvezi z določitvijo višine denarnega nadomestila za čas izrabe porodniškega dopusta ter v zvezi s podaljšanjem porodniškega dopusta. Nekatere države so tudi večkrat pozvale Svet in Evropsko komisijo, da pripravi ponovno poglobljeno oceno učinkov amandmajev.

Izven zakonodajnega področja bodo države članice in EU največ pozornosti namenile prizadevanjem za doseganje ciljev strategije EU 2020. V podporo doseganju obeh ciljev s področja zaposlovanja in socialnih zadev se bodo na nacionalni in EU ravni izvajale aktivnosti, ki so jih države članice opredelile v nacionalnih razvojnih programih. Hkrati se bodo države članice posvetile številnim temam, ki so jih kot prioritete izbrale predsedujoče države v prihodnjem 18 mesečnem obdobju.

Nadaljevalo se bo tudi uresničevanje zavez za spodbujanje enakosti spolov in krepitev varstva pred vsemi oblikami diskriminacije.

Evropska komisija je novembra predlagala evropsko zakonodajo za večjo zastopanost žensk na vodilnih položajih v največjih evropskih družbah. Predlagana direktiva določa cilj 40-odstotne prisotnosti žensk na neizvršnih direktorskih mestih, ki kotirajo na borzi, ki ga bodo morale zasebne družbe doseči do začetka leta 2020, javna podjetja pa do začetka leta 2018. Pričakuje se, da bo predlog veljal za približno 5000 družb v Evropski uniji, ki kotirajo na borzi, ne bo pa veljal za mala in srednje velika podjetja (družbe z manj kot 250 zaposlenih in letnim prometom na svetovni ravni manjšim od 50 milijonov evrov) ter za družbe, ki ne kotirajo na borzi. Obravnava predloga se bo začela v času irskega predsedovanja.

Septembra 2008 je Evropska komisija v zakonodajni postopek predložila predlog Direktive Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost. Že več zaporednih predsedstev ni uspelo uskladiti predloga do te mere, da bi bil pripravljen za sprejetje na Svetu. Direktiva se sprejema s soglasjem, vse države članice, vključno s Slovenijo, pa še naprej ohranjajo splošne pridržke.

Zdravje

Revizija direktive 2001/37/ES o izdelavi, predstavitvi in prodaji tobačnih izdelkov je napovedana za začetek leta 2013. Ministrstvo za zdravje RS je v javnem posvetovanju podprlo razširitev obsega direktive, prepoved prodaje vseh vrst brezdimnih tobačnih izdelkov, izboljšanje

informacij za potrošnike ali uvedbo splošne enotne embalaže, skupno obvezno obliko poročanja o sestavinah in uvajanje kazenskih ukrepov v primeru, da proizvajalci ne bi ustrezno poročali o sestavinah, uvedbo enotnega seznama s pozitivno in negativno listo in opcijo popolne prepovedi prodaje prek interneta ter promocije in razstavljanja tobačnih izdelkov na prodajnih mestih po celotni EU. Slovenija je skupaj z nekaterimi državami članicami že pozvala Komisijo, naj se pospeši delo na pripravi tega predloga.

V Sloveniji podpiramo prizadevanja za pripravo nove strategije EU za podporo državam članicam pri zmanjševanju škode zaradi uživanja alkohola. Po mnenju večine držav EU naj bi ta poleg dosedanjih prioritetenih področij (zaščita mladih, otrok in zarodka; zmanjševanje poškodb in smrti zaradi prometnih nesreč, povezanih z alkoholom; preprečevanje škode zaradi alkohola med odraslimi in zmanjševanje negativnega vpliva na delovna mesta; informiranje, vzgoja in ozaveščanje o posledicah tvegane in škodljive rabe alkohola in o ustreznih vzorcih rabe alkohola; razvoj skupne baze podatkov na ravni EU) vsebovala tudi ukrepe namenjene urejanju in omejevanju čezmejnega oglaševanja in trženja alkoholnih pijač ter ukrepe za boljše usklajevanje politike davkov in cen alkoholnih pijač v izogib čezmejnemu nakupovanju. Omenjeni problemi so namreč zelo težko rešljivi na nacionalni ravni.

Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o resnih čezmejnih nevarnostih za zdravje, ki ga je Evropska komisija objavila konec 2011, naj bi vzpostavil učinkovit odziv v primeru kriznih situacij ter celovit zakonodajni okvir, ki bo omogočal soočenje s čezmejnimi grožnjami za zdravje prebivalstva. V času ciprskega predsedovanja se je nadaljevala obravnava v delovni skupini Sveta. Ciprsko predsedstvo je želelo doseči politični sporazum na decembrskem zasedanju Sveta, vendar so nekatera ključna vprašanja še vedno odprta, zato se bo obravnava nadaljevala v času irskega predsedovanja.

Pogajanja glede uredb s področja medicinskih pripomočkov (uredba o medicinskih pripomočkih in uredba o in vitro medicinskih pripomočkih) ter uredbe o kliničnih preskušanjih, ki so še v začetni fazi obravnave, bodo zaradi obsežnosti in tehnične zahtevnosti predlagane zakonodaje zagotovo trajala med celotnim predsedovanjem naslednjih treh predsedstev. Nadaljevala se bo tudi obravnava predloga Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o preglednosti ukrepov, ki urejajo cene zdravil za uporabo v humani medicini in njihovo vključitev v področje nacionalnih sistemov zdravstvenega zavarovanja (t. i. "transparentna" direktiva), ki ureja področje cen zdravil in povračila iz javnih sredstev.

Okolje

Horizontalna vprašanja – EK je predlagala spremembe direktive o presoajah vplivov na okolje katere cilje je izboljšanje njenega delovanja, zagotavljanje bolj usklajene in učinkovite uporabe načel presoje vplivov na okolje in zagotovitev skladnosti z mednarodnimi obveznostmi, ki izhajajo iz konvencije iz Espooja (vključno s Protokolom o strateški presoji vplivov na okolje). Predlagala je tudi 7. okoljski akcijski program, s katerim je načrtana okoljska politika do leta 2020.

Podnebne spremembe – EK načrtuje pripravo predloga »Nov podnebni in energetski okvir za obdobje do leta 2030«, ki bo izhajal iz načrta, da se do leta 2050 doseže cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 80–95 % v primerjavi z letom 1990. Hkrati naj bi predlog spodbudil dolgoročno konkurenčnost, zanesljivost oskrbe in trajnost ter tako zagotovil dolgoročne obete za naložbe do leta 2030. V letu 2013 namerava EK pripraviti Strategijo Evropske unije o prilagajanju podnebnim spremembam, s katerim želi prispevati k večji odpornosti Evrope na podnebne spremembe, kar pomeni krepitev odpornosti na učinke podnebnih sprememb, pripravljenosti in zmogljivosti za odzivanje na negativne učinke podnebnih sprememb v Evropski uniji, njenih državah članicah in regijah.

Biotska raznovrstnost – Evropska komisija bo pripravila dva predloga predpisov; prenovljeno uredbo, ki ureja področje trgovine z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami in predlog direktive o invazivnih vrstah. S ciljem, da bi EU in države članice čimprej ratificirale

Nagojski protokol, se bodo nadaljevala pogajanja o predlogu Uredbe o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihovega izkoriščanja v Uniji.

V mednarodnih okvirih bo potekalo več pomembnih dogodkov: 16. zasedanje konference pogodbenic Konvencije mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES), prvo plenarno zasedanje Medvladne platforme za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve (IPBES) ter predvidoma 65. zasedanje Mednarodne komisije za kitolov.

Vodna politika – Komisija je pripravila načrt za varovanje evropskih vodnih virov, tj. strategijo za zagotavljanje kakovostne vode za potrebe ljudi, gospodarstva in okolja. Predlog predvideva povečanje prizadevanj za soočanje s starimi in novimi izzivi, vključno z onesnaženjem voda, odvzemom vode za kmetijstvo in proizvodnjo energije, rabo zemljišč in vplivi podnebnih sprememb. Za izpolnitev cilja že obstoječe okvirne direktive o vodah glede dobrega stanja voda do leta 2015 načrt o vodah določa tristopenjski strateški pristop: izboljšati izvajanje obstoječe vodne politike EU in v celoti izkoristiti priložnosti, ki jih ponuja sedanja zakonodaja; povečati vključevanje ciljev vodne politike v druga pomembna področja politike, kot so kmetijstvo, ribištvo, obnovljivi viri energije, promet ter strukturni in kohezijski skladi; zapolniti vrzeli sedanjega okvira, zlasti v povezavi z orodji, ki so potrebna za povečanje učinkovitosti rabe vode. V zvezi s tem načrt o vodah predvideva, da države članice določijo načrte računov za vodo in vodne učinkovitosti, ter da se razvijejo standardi EU za ponovno uporabo vode. Načrt temelji na partnerstvu za inovacije v zvezi z vodo, ki se je začelo maja 2012.

Kakovost zraka – Evropska komisija bo pripravila pregled tematske strategije o onesnaževanju zraka in povezane zakonodaje. S pobudo se bodo ocenili izvajanje in dosežki sedanjih politik na področju onesnaževanja in kakovosti zraka, vsebovala pa bo tudi zakonodajne predloge za revizijo direktive o nacionalnih zgornjih mejah emisij in po potrebi drugih predpisov o kakovosti zraka, da se zagotovi okrepljena zaščita pred učinki onesnaževanja zraka na zdravje ljudi in naravno okolje, in hkrati prispevala k strategiji Evropa 2020.

Odpadki – EK v letu 2013 načrtuje Pregled politike in zakonodaje na področju ravnanja z odpadki. S to pobudo se bodo pregledali ključni specifični cilji na področju zakonodaje EU o ravnanju z odpadki (v skladu s klavzulami ponovnega pregleda iz okvirne direktive o odpadkih, direktive o odlagališčih in direktive o embalaži) in opravilo naknadno ocenjevanje direktiv o toku odpadkov, preučene pa bodo tudi možnosti za povečanje usklajenosti teh direktiv.

Jedrska varnost – Slovenija si bo v postopku sprejemanja zakonodaje o varstvu prebivalstva in delavcev pred ionizirajočim sevanjem (direktiva BSS) in registraciji prevoznikov radioaktivnih snovi še naprej zavzemala za iskanje ustreznih rešitev, ki bodo pripomogle k povečanju varnosti za zdravje ljudi in okolje.

Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in prehrana

Kmetijstvo

Intenzivna obravnava zakonodajnega paketa reforme SKP se bo nadaljevala tudi v letu 2013, v prvi polovici leta se bodo pričela pogajanja med Evropskim parlamentom in Svetom. Republika Slovenija bo pri oblikovanju stališč izhajala iz uradnih stališč do reformnega paketa o Skupni kmetijski politiki, ki jih je potrdil Državni zbor. Poleg tega bodo upoštevane tudi usmeritve in cilji, ki si jih je Republika Slovenija zadala v okviru sprejete Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – »Zagotovimo.si.hrano za jutri«.

Delo se bo nadaljevalo na področju usklajevanja kmetijske zakonodaje z Lizbonsko pogodbo, pri čemer bo potrebno konstruktivno sodelovanjem med Evropskim parlamentom in Svetom, predvsem v luči polnega spoštovanja institucionalnega ravnotežja, ki ga predvideva Lizbonska pogodba.

Evropska komisija bo v letu 2013 predstavila poročilo reforme sektorja sadja in zelenjave ter vinskega sektorja 2007–2008 in po potrebi pripravila nove zakonodajne predloge.

V zvezi s prihodnjo politiko promocije kmetijskih proizvodov bo Evropska komisija na podlagi odzivov deležnikov, podanih na medinstitucionalni ravni v javni razpravi na Zeleno knjigo, poleti 2013 pripravila zakonodajni predlog.

Evropska komisija namerava tekom leta 2013 pregledati (revidirati) ustreznost političnega in pravnega zakonodajnega okvirja EU glede ekološke pridelave z namenom vzpostavitve sistema trajnostnega upravljanja kmetijstva in proizvodnje visoko kakovostnih pridelkov, ki se odzovejo na zahteve potrošnikov in upoštevajo postopke, ki ne škodujejo okolju, zdravju ljudi ali dobremu počutju živali.

Gozdarstvo

Na področju gozdarstva bo v ospredju trajnostno gospodarjenje z gozdovi in njegov pomemben prispevek k zelenemu gospodarstvu v okviru trajnostnega razvoja kot tudi z vidika blaženja posledic in prilagajanja podnebnim spremembam. Posebna pozornost bo namenjena pogajanjem za morebitno sprejetje vseevropskega pravno zavezujočega sporazuma o gozdovih kot tudi nove strategije EU za gozdove.

Veterinarske in fitosanitarne zadeve

Evropska komisija bo v začetku leta 2013 predložila novo uredbo o zdravju živali oziroma natančneje poenostavljen krovni zakonodajni okvir. Trenutno veljavna zakonodaja (več kot 50 obstoječih direktiv) se bo posodobila v skladu z novim zakonodajnim okvirom in Lizbonsko pogodbo. To naj bi privedlo do jasnejših določitev pristojnosti za organe in izvajalce, izboljšane uporabe novih elektronskih tehnologij in poenostavljenih postopkov, pri čemer se ohranjajo visoki varnostni standardi. Istočasno se bo posodobila tudi zakonodaja, ki ureja izdatke na področju veterinarstva (»veterinary fund«).

Evropska komisija namerava objaviti tudi novo zakonodajo glede veterinarskih zdravil in nekaterih vidikov uporabe s ciljem vzpostavitve enakih pogojev v EU in z namenom zmanjšanja administrativnih bremen. Poleg tega bo Evropska komisija izvedla revizijo zakonodaje o veterinarskih zdravilih v smislu poenostavitve zakonodaje s področja pridobitve dovoljenj za promet, zmanjšanja administrativnih bremen za podjetja in povečanja dostopnosti zdravil (tudi za manj pomembne vrste) na enotnem trgu.

Nadalje Evropska komisija načrtuje sprejeti novo uredbo o zdravju rastlin, ki bo bolj varovala evropsko kmetijstvo in gozdarstvo pred vnosom in širjenjem novih rastlinskih škodljivih organizmov, ki grozijo ob povečani globalni trgovini z rastlinskim blagom in podnebnih spremembah, zaradi katerih so rastline bolj dovzetne za nove bolezni, vplivajo pa tudi na večje preživetje vnesenih bolezni in škodljivcev. S ciljanim nadzorom ob uvozu rastlin in rastlinskih proizvodov, posodobljenim sistemom rastlinskih potnih listov in enotno registracijo subjektov, ki se profesionalno ukvarjajo z rastlinami in bodo prevzeli več odgovornosti za njihovo zdravje, ta uredba in celoten zakonodajni paket stremi k ohranjanju narave, dobičkonosne pridelave in prehranske varnosti.

Poleg tega bo Evropska komisija predstavila novo uredbo o rastlinskem razmnoževalnem materialu, ki bo nadomestila sedanjih 12 direktiv v zvezi s semenom in razmnoževalnim materialom. Namen je spodbujanje inovacij v luči pridelati kakovostno in zdravo seme ter razmnoževalni material ob nižjih stroških in z manj administrativnimi ovirami ter uvedba prožnosti v zakonodajni okvir z vidika globalizacije, specializacije in razvoja novih uporab kmetijskih proizvodov.

Prenova zakonodaje se pripravlja tudi na področju uradnega nadzora, kjer Evropska komisija pripravlja krovno uredbo, ki bo zamenjala uredbo 882/2004 in bo zajemala tako veterinarsko kot tudi fitosanitarno področje ter področje rastlinskega reprodukcijskega materiala.

V pripravi je tudi prenova higienskega paketa, prilagajanje na PDEU ter dopolnitev ter prenova uredbe o umetnih gnojilih.

Varna in kakovostna hrana

Evropska komisija bo v letu 2013 v obravnavo poslala predlog uredbe, ki bo zajel uporabo tehnik kloniranja za proizvodnjo živil.

Evropska komisija ima poleg tega namen poenostaviti in racionalizirati obstoječi pravni okvir nove uredbe o uradnem nadzoru, s ciljem izboljšati učinkovitost uradnega nadzora v državah članicah vzdolž celotne prehranske verige ter zmanjšati administrativno breme za izvajalce.

Ribištvo

Na področju ribištva se bo nadaljevala obravnava zakonodajnega paketa o reformi skupne ribiške politike EU (predlog nove osnovne uredbe ter predlog nove uredbe o skupni ureditvi trga) in predloga uredbe o pomorskem in ribiškem skladu.

Glede predloga nove osnovne uredbe ter predloga nove uredbe o skupni ureditvi trga je bil v Svetu EU junija 2012 sprejet splošni pristop. Glede predloga uredbe o pomorskem in ribiškem skladu je bil v Svetu EU oktobra 2012 sprejet delni splošni pristop, ki se nanaša na pripravo operativnih programov ter predvidene ukrepe. V prihodnjem obdobju bo Svet skušal doseči dogovor z Evropskim parlamentom glede vseh treh predlogov uredb.

Poleg tega bo Svet obravnaval predloge za izboljšanje delovanja Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (GFCM), ki lahko sprejema obvezujoče ukrepe za ribištvo v Sredozemlju in katere članica je tudi Republika Slovenija. Svet bo tudi obravnaval predloge stališč EU za ohranjanje in trajnostno upravljanje z živimi morskimi viri v okviru GFCM.

Svet bo tudi obravnaval predlog strateških smernic za razvoj ribogojstva, ki ga bo pripravila Evropska komisija. Smernice Evropske komisije bodo predstavljale podlago za pripravo strateških načrtov za razvoj ribogojstva s strani držav članic.

Pravosodje in notranje zadeve

Sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev v okviru EU poteka na podlagi Stockholmskega programa, ki opredeljuje prednostne naloge razvoja evropskega področja svobode, varnosti in pravice v obdobju 2010 – 2014. Časovnica obravnave posameznih ukrepov je zajeta v Akcijskem načrtu za izvajanje Stockholmskega programa.

Ciprsko predsedstvo je novembra 2012 objavilo vmesno oceno izvajanja Stockholmskega programa, v katerem ugotavlja, da je bil na mnogih področjih dosežen bistven napredek, na nekaterih pa napredek zaostaja zaradi neukrepanja Komisije ali zaradi zamud pri sprejemanju oziroma implementaciji. Zato ciprsko predsedstvo predlaga, da se ta pregled upošteva pri določanju prioritet za izvajanje Stockholmskega programa.

Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah

EU si bo še naprej prizadevala za določitev minimalnih procesnih standardov v kazenskih postopkih ter za zaščito ranljivih oseb ter zagotavljanje pomoči žrtvam.

Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah

EU si prizadeva za enostavno določanje pristojnega sodišča, jasno opredelitev prava, ki se uporablja ter odpravo ovir za prost pretok sodnih odločb v skladu z načelom vzajemnega priznavanja. To bo pripomoglo k nadaljnjem razvoju evropskega pravnega območja, kar je predvsem v času krize bistvenega pomena za ustvarjanje ustreznega okolja za evropsko gospodarstvo.

Ostale vsebine s področja pravosodja

EU želi modernizirati pravni sistem na področju varstva osebnih podatkov, zato je bil predlog v smeri nove sistemske ureditve tega področja predstavljen v letu 2012. Zaradi zahtevnosti sprememb in prepletenosti vsebin s pobudami drugih mednarodnih organizacij je pričakovati, da bodo pogajanja dolgotrajna.

V povezavi s pogajanjem za pristop EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah bo glavni poudarek na reševanju vprašanj, ki ovirajo zaključek pogajanj.

Priseljevanje in azil

EU si prizadeva z obravnavanimi akti na področju zakonitih migracij izboljšati delovno zakonodajo za državljane tretjih držav, ki so v EU potrebni za večjo konkurenčnost njenega gospodarstva. Drug cilj je preprečevanje neloyalne konkurence za sezonske delavce iz držav EU. Preprečevanje nezakonitih migracij še naprej ostaja visoko na dnevnem redu EU. Sprejetje tako imenovanega skupnega evropskega azilnega sistema naj bi med državami članicami EU v največji meri poenotilo standarde na področju podeljevanja azila in mednarodne zaščite.

Notranja varnost

EU bo nadaljevala s projekti na področju informacijskih sistemov na področju notranje varnosti, upravljanja in nadzora meja, sodelovanjem s tretjimi državami in drugimi oblikami policijskega sodelovanja v boju proti organiziranemu kriminalu ter terorizmu.

Zunanje zadeve in obramba

V okviru mandata visoke predstavnice EU za skupno zunanjo in varnostno politiko bodo prednostne naloge temeljile na nadaljevanju izgradnje za polno delovanje Evropske službe za zunanje zadeve, spodbujanju demokracije, stabilnosti in blaginji v okviru evropske sosedске politike in okrepitvi sodelovanja s strateškimi partnerji.

Prioriteta EU ostaja podpora demokratičnim spremembam v soseščini zlasti na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki. Nadaljevala bo implementacijo časovnega načrta Vzhodnega partnerstva in podpirala politično približevanje in gospodarsko povezovanje z vhodnimi partnericami.

EU bo prav tako igrala ključno vlogo na Zahodnem Balkanu prek evropske perspektive za države Zahodnega Balkana. Nadaljevala bo okrepljen dialog med Beogradom in Prištino, misija EULEX Kosovo pa bo še naprej podpora in pomoč kosovskim oblastem na področju pravne države, notranjih zadev in carine.

Enako ostaja prednostna naloga poglobitev sodelovanja s strateškimi partnerji EU. EU želi, da bi ta partnerstva postala bolj operativna s poudarkom na specifičnih in tekočih zadevah. EU agenda bo prav tako vključevala globalne izzive, kot so podnebne spremembe, energetika, kibernetična varnost, boj proti terorizmu in mednarodnemu kriminalu, piratstvu in neširitvi orožja za množično uničevanje ter razorožitvi. Horizontalno zunanje delovanje EU bo temeljilo na izvajanju strateškega okvirja o človekovih pravicah in demokraciji.

Ključna prednostna naloga EU bodo tudi pogajanja E3+3 o iranskem jedrskem programu. EU bo nadaljevala z aktivnostmi konsolidacije strateških odnosov z Afriko ter gradila in podpirala pozitivno dinamiko odnosov z robom Afrike. Pozornost bo prav tako namenjena Somaliji (EUNAVFOR Atalanta), krepitevi podpore varnostnega sektorja (EUTM Somalija) in podpore reformam varnostnega sektorja državam regije Afriškega Roga s civilno misijo EUCAP Nestor. Prav tako ostaja prednostna naloga implementacija strategije EU za varnost in razvoj Sahela. EU je že začela s civilno misijo EUCAP Niger, prihodnje leto pa bo začela z vojaško operacijo EUTM Mali, namenjeno usposabljanju za malijske vojske. Slovenija preučuje možnost sodelovanja v EUTM Mali.

Celotno zunanje delovanje EU bo temeljilo na politiki preprečevanja konfliktov in vzpostavljanja miru; Slovenija si bo v tem okviru prizadevala za okrepitev zmogljivosti mediacije EU kot učinkovitega instrumenta v vseh fazah konflikta.

Prednostna naloga EU na področju skupne varnostne in obrambne politike ostaja uspešno vodenje civilnih misij in vojaških operacij, kjer so v ospredju vprašanja krepitve hitrega odziva, stroškovna učinkovitost in uspešni načini sodelovanja kot je združevanje in souporaba

zmogljivosti. Decembra 2013 je predvideno zasedanje Evropskega sveta na temo obrambe, ki bo podalo politične usmeritve in prednostne naloge za prihodnji razvoj SVOP. Razprava bo osredotočena na zagotavljanje učinkovitosti SVOP z vidika učinkovitega kriznega upravljanja, razvoj zmogljivosti in krepitev evropske obrambne industrije.

KAZALO

DEKLARACIJO O USMERITVAH ZA DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V INSTITUCIJAH EU V OBDOBJU JANUAR 2013–JUNIJ 2014	1
PREDNOSTNE NALOGE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DELO V SVETU V OBDOBJU JANUAR 2013–JUNIJ 2014	6
HORIZONTALNE ZADEVE	6
Evropa 2020.....	6
Naslednji večletni finančni okvir 2014+.....	6
Kohezijska politika	7
Institucionalne zadeve.....	7
MAKROEKONOMSKA POLITIKA TER EKONOMSKA IN MONETARNA UNIJA (EMU)	8
Finančne storitve in prosto gibanje kapitala, bančna unija.....	8
Obdavčitev.....	8
Letni proračun	9
Statistika	9
ENOTNI TRG IN INDUSTRIJA	10
Enotni trg.....	10
Varstvo potrošnikov	11
Industrijska politika in konkurenčnost	11
Državne pomoči.....	12
Carinska unija	12
PROMET, TELEKOMUNIKACIJE IN ENERGIJA	14
Promet.....	14
Energija	15
Telekomunikacije in informacijska družba (digitalna agenda)	16
VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJA	18
Visoko šolstvo	18
Raziskave, razvoj in inovacije.....	18
IZOBRAŽEVANJE, MLADINA, KULTURA, ŠPORT	19
Izobraževanje in usposabljanje.....	19
Mladina.....	20
Kultura in avdiovizualna politika.....	21
Šport	23
ZAPOSLOVANJE, SOCIALNE ZADEVE, ENAKE MOŽNOSTI IN ZDRAVJE	24
Zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti	24
Zdravje	25
OKOLJE	26
Horizontalna okoljska vprašanja.....	26
Podnebne spremembe	26
Biotska raznovrstnost in biološka varnost.....	27
Vodna politika.....	27
Kakovost zraka	27
Odpadki	28
Jedrsko varnost.....	28
KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO IN PREHRANA	28

Kmetijstvo	28
Gozdarstvo	29
Veterinarske in fitosanitarne zadeve	29
Varna in kakovostna hrana	29
Ribištvo	30
PRAVOSODJE IN NOTRANJE ZADEVE.....	31
Pravosodno sodelovanje	31
Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah	31
Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah	32
Ostale vsebine s področja pravosodja	32
Notranje zadeve	33
Priseljevanje in azil	33
Notranja varnost.....	34
Civilna zaščita.....	35
ZUNANJE ZADEVE IN OBRAMBA.....	36
Sosedstvo	36
EU kot globalni akter in odnosi s strateškimi partnerji	36
Varnost in obramba	38
Širitev Evropske unije	38
Mednarodno razvojno sodelovanje.....	41
Skupna trgovinska politika.....	41
OBRAZLOŽITEV	42
Uvod	42
Horizontalne zadeve.....	43
Makroekonomska politika ter ekonomska in monetarna unija (EMU)	43
Enotni trg	45
Promet, telekomunikacije in energija.....	48
Telekomunikacija in informacijska družba	50
Visoko šolstvo	51
Raziskave, inovacije in tehnologija	51
Izobraževanje, mladina, kultura, šport	52
Zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti	54
Zdravje	55
Okolje.....	56
Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in prehrana	57
Pravosodje in notranje zadeve	59
Zunanje zadeve in obramba	60